

Národní program reforem České republiky 2013

RŮST – KONKURENCESCHOPNOST – PROSPERITA

Obsah

1.1 Česká republika a Strategie Evropa 2020	4
1.1.1 Úvod	4
1.1.2 Proces přípravy NPR	5
1.1.3 Členění kapitol NPR	5
1.1.4 Národní cíle v rámci Strategie Evropa 2020	6
1.2 Implementace specifických doporučení Rady a priority Roční analýzy růstu 2013 v NPR	7
1.3 Provázanost Národního programu reforem se strategickými materiály vlády	15
2. Makroekonomický výhled	16
3. Implementace klíčových opatření	18
Prioritní opatření pro rok 2013	19
3.1. Konsolidované veřejné finance a efektivní instituce	20
3.1.1. Konsolidace veřejných financí	20
3.1.2 Udržitelný systém zdravotní a sociální péče	21
3.1.3 Efektivní a dostupná veřejná správa, nakládání s majetkem, vymahatelnost práva, stabilní a transparentní legislativní prostředí	23
3.2 Atraktivní podnikatelské prostředí a rozvoj infrastruktury pro český průmysl	25
3.2.1 Zlepšování podnikatelského prostředí, rozvoj služeb pro podnikání	25
3.2.2 Udržitelný průmyslový sektor	27
3.2.3 Rozvoj dopravní infrastruktury	31
3.2.4 Rozvoj energetické a environmentální infrastruktury	32
3.3 Fungující trh práce, vzdělávací systém a sociální začleňování jako předpoklady konkurenceschopné ekonomiky	37
3.3.1 Rozvoj trhu práce a aktivní politika zaměstnanosti, zvyšování produktivity práce	37
3.3.2 Sociální začleňování a boj s chudobou	39
3.3.3 Zvyšování dostupnosti nájemního bydlení pro zvýšení mobility pracovní síly	41
3.3.4 Zvýšení kvality a dostupnosti předškolní péče, slučitelnost rodinného a pracovního života	42
3.3.5 Reformní opatření v základním a středním školství	42
3.3.6 Reforma vysokého školství a rozvoj celoživotního vzdělávání	44

3.3.7 Podpora příchodu kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí	46
3.4 Růst založený na inovacích a výzkumu	48
3.4.1 Rozvoj podmínek pro excelentní výzkum	48
3.4.2 Rozvoj spolupráce mezi podnikovou sférou a výzkumnými institucemi	49
3.4.3 Inovační podnikání a rozvoj start-upů; Seed fond	50
3.5 Implementace politiky soudržnosti a využití programů Evropských strukturálních a investičních fondů jako nástrojů uskutečňování priorit Strategie Evropa 2020	52
3.5.1 Programové období 2007-2013	52
3.5.2 Příprava programového období 2014-2020	53
4. Závěr	56
Přílohy	57

1. Úvod

1.1 Česká republika a Strategie Evropa 2020

1.1.1 Úvod

Národní program reforem představuje strategii vlády ČR směřující k podpoře ekonomické prosperity země. Reformy obsažené v Národním programu reforem České republiky 2013 vycházejí z priorit definovaných vládou České republiky, která dlouhodobě podporuje projekt konkurenceschopné Evropy. Současně navazují na programy reforem let z let 2011 a 2012 a plně se hlásí i k úvodním kapitolám obsaženým v těchto programech, které nadále zůstávají aktuální.

Základní východisko Národního programu reforem představuje Strategie Evropa 2020. Dokument dále vychází z doporučení obsažených v Integrovaných hlavních směrech této strategie a v jednotlivých vlajkových iniciativách Evropské komise.

Hlavní cíle Strategie Evropa 2020 schválené Evropskou radou v roce 2010 jsou následující:

1. Zvýšení míry zaměstnanosti populace ve věku 20 - 64 let minimálně na 75 %;
2. Navýšení investic do výzkumu a vývoje na úroveň 3 % HDP;
3. Snížení energetické náročnosti ekonomiky nejméně o 20 %, zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů v energetickém mixu na 20 % a redukce emisí CO₂ o 20 % s možným navýšením redukčního cíle na 30% (pakliže se ostatní ekonomicky rozvinuté státy zavážou ke srovnatelnému omezení emisí a vyspělejší rozvojové země se adekvátně zapojí do tohoto úsilí);
4. Zvýšení počtu vysokoškolsky vzdělaných lidí ve věku 30 - 34 let ze současných 31 % nejméně na 40 % a snížení počtu žáků předčasně opouštějících vzdělávací systém ze současných 15 % na úroveň pod 10 %;
5. Podpora sociálního začlenění, zejména prostřednictvím snižování chudoby, a to snahou snížit počet lidí ohrožených chudobou nebo vyloučením nejméně o 20 milionů.

Při stanovování vlastních národních priorit a celkové podoby národních programů reforem členské státy zohledňují i Integrované hlavní směry a jejich doporučení:

1. Zajistit kvalitu a udržitelnost veřejných financí;
2. Vyřešit makroekonomické nerovnováhy;

3. Snižovat nerovnováhy v eurozóně;
4. Optimalizovat podporu výzkumu, vývoje a inovací, posílit znalostní trojúhelník a rozvinout potenciál digitální ekonomiky;
5. Zlepšit účinnost zdrojů a snížit emise skleníkových plynů;
6. Zlepšit prostředí pro podnikatele a spotřebitele a zmodernizovat průmyslovou základnu;
7. Zvýšit účast na trhu práce a snížit strukturální nezaměstnanost;
8. Vytvořit dovednostmi vybavenou a odborně připravenou pracovní sílu, která bude odpovídat potřebám trhu práce, podporovat kvalitu pracovních míst a celoživotní učení;
9. Zlepšit výkonnost systémů vzdělávání a odborné přípravy na všech úrovních;
10. Zvýšit účast na terciárním vzdělávání;
11. Podpořit sociální začleňování a boj proti chudobě.

Nad rámec společně identifikovaných cílů a doporučení ČR v programu národních reforem zohledňuje rovněž strukturální překážky bránící dosažení vyššího tempa hospodářského růstu, formulované Radou pro hospodářské a finanční záležitosti EU na jejím zasedání dne 8. června 2010 aktualizované v závěrech Evropské rady ze dne 17. června 2010:

1. Vysoké strukturální deficity a dlouhodobá neudržitelnost veřejných financí;
2. Přetrvávající strukturální nedostatky na trhu práce;
3. Trvajících překážky podnikatelského prostředí a nedostatečná efektivita veřejné správy a právního rámce;
4. Nedostatečná diverzifikace ekonomiky plynoucí z nízké podpory její inovační kapacity a podnikového výzkumu a vývoje;
5. Nízká produktivita práce v důsledku nedostatečné úrovně znalostí a dovedností;
6. Nedostatečná síť páteřní dopravní infrastruktury

Národní cíle jsou výsledkem jak zohlednění výše uvedených cílů a doporučení, tak analýz a strategických dokumentů schválených na úrovni vlády (zejména Programové prohlášení vlády ČR, Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR, Strategický rámec udržitelného růstu, priority pro

budoucí programové období politiky soudržnosti EU) a diskusí se zástupci Parlamentu ČR, se sociálními a regionálními partnery a zástupci dalších relevantních institucí a aktérů.

Vzhledem k tomu, že program sám není legislativním, nýbrž koncepčním materiálem a není schvalován Parlamentem ČR, je třeba opatření v něm zmiňovaná chápat jako politické cíle vlády. Národním programem reforem vláda vytyčuje reformní cesty, jimiž se jakožto orgán moci výkonné hodlá v následujících letech ubírat.

Národní program reforem představuje z tohoto hlediska ústřední dokument, v němž se prolínají, reformní linie jednotlivých sektorů státní politiky ve sféře hospodářského růstu, konkurenceschopnosti a zaměstnanosti.

Program je rámcově koncipován na celé období uskutečňování Strategie Evropa 2020. K urychlení prorůstových opatření jsou reformní kroky plánovány tak, aby nejzávažnější a nejrazantnější reformy proběhly v 1. polovině dekády s referenčním rokem 2015. S ohledem na roční periodicitu aktualizace národních programů reforem je hlavní pozornost směřována na opatření, která mohou být realizována či alespoň započata v roce 2013.

1.1.2 Proces přípravy NPR

Vláda považuje z hlediska demokratické legitimacy nezbytné zapojení parlamentní reprezentace, partnerů hospodářského a sociálního dialogu. V tomto smyslu usiluje o inkusivní zapojení širokého spektra zainteresovaných aktérů do přípravy všech důležitých strategických dokumentů. Stejně jako předešlý rok se proto vláda v rámci přípravy Národního programu reforem snažila kromě zástupců Parlamentu ČR konzultovat též zástupce dotčených skupin nevládní sféry.

V průběhu prosince 2012 a prvního čtvrtletí roku 2013 proběhly v rámci přípravy materiálu intenzivní formální i neformální diskuze za účasti dotčených rezortů, reprezentantů Parlamentu ČR, hospodářských a sociálních partnerů (zvl. Českomoravské konfederace odborových svazů, Asociace samostatných odborů, Svazu průmyslu a dopravy ČR, Hospodářské komory ČR, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR), Asociace krajů ČR, Svazu měst a obcí ČR, vysokých škol, akademické sféry, členů Národní ekonomické rady vlády, nevládních organizací, Zastoupení Evropské komise v Praze, expertů a odborné veřejnosti.

Vláda využila řady připomínek k úpravě či doplnění textu materiálu. Její snahou bylo poskytnout prostor

pro společné vytváření programu reforem širokého spektru sociálních partnerů i občanské společnosti, přičemž pečlivě dbala na to, aby byl tento proces transparentní, otevřený a inkusivní. Národní program reforem byl projednán Radou hospodářské a sociální shody, která ho vzala na vědomí, přičemž zástupci sociálních partnerů ocenili inkusivní způsob jeho přípravy.

Národní program reforem ve výsledku zohledňuje řadu připomínek a námětů ze strany veřejnosti a obsahuje priority odpovídající kompetencím vlády, jež vyplývají z ústavního pořádku ČR. Jedná se o dokument schvalovaný na úrovni vlády, a proto nemůže obsahovat priority a opatření, jejichž plnění náleží do působnosti jiných orgánů.

1.1.3 Členění kapitol NPR

Členění kapitol Národního programu reforem přihlíží k doporučení Komise týkající se obsahu národních programů reforem, která ČR obdržela v lednu roku 2013. Dokument je rozdělen do pěti kapitol, které představují klíčové osy reformního úsilí vlády:

1. Konsolidované veřejné finance a efektivní instituce;
2. Atraktivní podnikatelské prostředí a rozvoj infrastruktury pro český průmysl;
3. Fungující trh práce, vzdělávací systém a sociální začleňování jako předpoklady konkurenceschopné ekonomiky;
4. Růst založený na inovacích a výzkumu.
5. Implementace politiky soudržnosti a využití programů Evropských strukturálních a investičních fondů jako nástrojů uskutečňování priorit Strategie Evropa 2020

Dopady jednotlivých reformních opatření a jejich časový harmonogram jsou součástí přílohy č. 5.

Provádění Národního programu reforem a plnění cílů Strategie Evropa 2020 je pravidelně sledováno a monitorováno ve spolupráci s Evropskou komisí podle společně dohodnuté metodiky. Národní program reforem bude každoročně aktualizován, a vždy do konce dubna postupován Evropské komisi za účelem vyhodnocení makroekonomických a strukturálních opatření a zpřesnění dalšího postupu k plnění dlouhodobých cílů.

Řada opatření obsažených v Národním programu reforem je zcela konzistentní s doporučeními Paktu euro plus, který ČR podporuje, ačkoli se ho přímo neúčastní.

1.1.4 Národní cíle v rámci Strategie Evropa 2020

V návaznosti na hlavní cíle Strategie Evropa 2020, Integrované hlavní směry této strategie a jednotlivé identifikované překážky pro naplňování společně stanovených cílů stanovila vláda v roce 2010 specifické kvantifikované národní cíle, které v Národním programu reforem 2012 upravila do následující podoby:

1. V oblasti zaměstnanosti:

- 1a. zvýšení celkové míry zaměstnanosti osob ve věku 20 - 64 let na 75 %;
- 1b. zvýšení míry zaměstnanosti žen (20 - 64 let) na 65 %;
- 1c. zvýšení míry zaměstnanosti starších osob (55 - 64 let) na 55 %;
- 1d. snížení míry nezaměstnanosti mladých osob (15 - 24 let) o třetinu proti roku 2010;
- 1e. snížení míry nezaměstnanosti osob s nízkou kvalifikací (stupeň ISCED 0 - 2) o čtvrtinu proti roku 2010.

2. V oblasti chudoby:

- 2a. udržení hranice počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou do roku 2020 oproti roku 2008;
- 2b. snížení počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou o 30 000 osob.

3. V oblasti vzdělávání:

- 3a. nejvýše 5,5 % osob předčasně odcházejících ze vzdělávání;
- 3b. dosažení podílu 32 % osob ve věku 30 - 34 let s terciárním vzděláním.

4. V oblasti zlepšování podnikatelského prostředí:

- 4a. snížení administrativní zátěže podnikatelů oproti roku 2005 o 30 %.

5. V oblasti výzkumu, vývoje a inovací:

- 5a. veřejné výdaje na vědu, výzkum, vývoj a inovace v České republice na úrovni 1 % HDP.

1.2 Implementace specifických doporučení Rady a priority Roční analýzy růstu 2013 v NPR

Aktualizace Národního programu reforem byla provedena na základě vyhodnocení provádění Evropského semestru (pro koordinaci hospodářských politik) v roce 2012. Zohledňuje opatření prováděná v reakci na specifická doporučení Rady pro Českou republiku ze dne 10. července 2012. Tato doporučení a základní opatření k jejich plnění jsou shrnuta v následující části této podkapitoly.

Doporučení Rady č. 1:

„Zabezpečit naplánovaný pokrok směrem k včasné nápravě nadměrného schodku. Za tímto účelem v plném rozsahu splnit rozpočet na rok 2012 a upřesnit opatření trvalé povahy nezbytná na rok 2013 tak, aby se dosáhlo ročního průměrného strukturálního přizpůsobení stanoveného v doporučení Rady v rámci postupu při nadměrném schodku. Dále zabezpečit odpovídající úsilí o strukturální přizpůsobení s cílem dosáhnout dostatečného pokroku směrem ke střednědobému cíli, včetně splnění výdajového kritéria. V této souvislosti zamezit plošným škrtům, zajistit prorůstové výdaje a vystupňovat úsilí o zlepšení efektivity veřejných výdajů. Využívat dostupný prostor k takovým zvyšováním daní, jimiž by byl minimálně dotčen růst. Přesunout vysokou úroveň zdanění práce na zdanění v oblasti bydlení a životního prostředí. Zmenšit rozdíly v daňovém zacházení se zaměstnanci a osobami samostatně výdělečně činnými. Přijmout opatření ke zlepšení výběru daní, k zamezení daňových úniků a ke zlepšení dodržování daňových předpisů, včetně zavedení jediného inkasního místa pro všechny druhy daní.“

a) V průběhu roku 2012 se vládě České republiky podařilo pokročit v konsolidaci veřejných rozpočtů a podpořit splnění prioritního cíle fiskální politiky pro rok 2013, kterým je ukončení postupu při nadměrném schodku.

Střednědobý rozpočtový výhled, který sleduje potřebu udržitelnosti veřejných financí, byl přizpůsoben aktuální pozici České republiky v rámci hospodářského cyklu, která je charakterizována sníženými očekávanými růstové dynamiky. V této situaci bylo přijato rozhodnutí nepokračovat po ukončení postupu při nadměrném schodku v politice fiskální restrikce, ale naopak poskytnout ekonomice dodatečný fiskální stimul a stabilizovat podnikatelské prostředí.

Mezi opatření na straně výdajů pro rok 2013 a následně náleží především pokračující úspory ve fungování centrální vlády (projevit se má například revize agend úřadů a v souvislosti s nově přijatým zákonem zefektivnění systému veřejných zakázek) i nižší indexace penzí, přijatá pro roky 2013 - 2015.

Konsolidační úsilí vlády bylo koncem roku 2012 posíleno na příjmové straně přijetím zákona o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů – tzv. protischodkového balíčku, jehož některá opatření byla omezena na období let 2013 – 2015 (zvýšení snížené i základní sazby DPH o jeden p.b. na 15 %, resp. 21 %, přičemž již dříve se dolní sazba 10 % zvýšila na 14 %; solidární příspěvek ve výši 7 % pro fyzické osoby s ročními příjmy nad 48násobek průměrné měsíční mzdy; zrušení základní slevy na dani z příjmů pro pracující důchodce; omezení použití výdajových paušálů pro osoby sebezaměstnané).

K úsilí o dlouhodobou stabilizaci veřejných financí má dále přispět vládou připravený ústavní zákon o rozpočtové odpovědnosti, zastřešující hospodaření celého sektoru vládních institucí, a na něj navazující návrh zákona o pravidlech rozpočtové kázně i připravovaný systém zveřejňování rozpočtových informací.

b) Snahou vlády je omezit plošné škrtky a nekrátit výdaje podporující růst (vzdělávání, výzkum a vývoj, spolufinancování fondů EU a velké investiční programy, jejichž financování již schválila vláda).

Za tímto účelem Parlament ČR přijal v rámci protischodkového balíčku další opatření, která nejsou časově omezená. Vedle snahy o zlepšení bilance veřejných rozpočtů mají tato i další dosud provedená opatření následující cíle:

- omezování daňových výjimek (z protischodkového balíčku se toho týká omezení výdajových paušálů pro živnostníky, postupné zrušení do roku 2014 institutu zelené nafty, z dalších opatření v roce 2012 též odvod z loterií),
- přesun daňové zátěže do oblasti nepřímého zdanění a zdanění spotřeby (viz již uskutečněná opatření v oblasti DPH a zvýšení spotřebních daní či například zvýšení spotřební daně z tabáku)

- a zvýšení zdanění v oblasti bydlení (z trvalých opatření protischodkového balíčku se jedná o zvýšení daně z převodu nemovitostí o 1 p.b.).

Záměrem již uskutečněných i připravovaných daňových opatření je postupně nastavit daňovou strukturu tak, aby co nejméně brzdila růst.

- c) S cílem zmenšit rozdíly v daňovém zacházení se zaměstnanci a osobami samostatně výdělečně činnými bylo v roce 2013 zavedeno opatření, které nastavilo absolutní stropy u výdajových paušálů pro podnikatele. Současně bylo také zavedeno omezení na uplatňování daňového zvýhodnění na vyživované dítě a manželku pro osoby, které využívají výdajové paušály. Tímto opatřením došlo k částečnému přiblížení daňové zátěže některých podnikatelů a zaměstnanců.
- d) Vláda současně pokračuje v opatřeních, která povedou k vyšší účinnosti výběru daní, k zamezení daňových úniků, ke zlepšení dodržování daňových předpisů, ke zjednodušení administrativních postupů a ke snížení administrativní zátěže související se zdaněním jak na straně státní správy, tak i na straně plátců daní.

Vláda hodlá pokračovat v přípravě Jednoho inkasního místa (JIM), jehož cílem je přesun správy sociálního a zdravotního pojištění na daňovou správu za současného zjednodušení postupů. Během roku 2012 byl na podporu JIM rozvinut informační systém a reorganizovány procesy v daňové správě ve spolupráci se správou sociálního zabezpečení a správou zdravotního pojištění.

Oproti původnímu předpokladu, který počítal s plnou funkcí projektu JIM už od roku 2014, byl upraven harmonogram spuštění tohoto projektu na dvě fáze, přičemž první fáze bude realizována v roce 2014 a druhá v roce 2015. Rozdělením realizace projektu chce vláda především poskytnout více prostotu k tomu, aby se poplatníci mohli seznámit se zásadními změnami v oblasti pojistného a daní, které se uskuteční od roku 2015. Z pohledu státní správy bude rozdělení znamenat více prostoru pro komplexní přípravu informačního systému a personálního zajištění projektu.

Základem první fáze bude zavedení tzv. daňového portálu. Z pohledu poplatníků bude tento krok znamenat snížení administrativní zátěže spočívající v možnosti komunikace pouze s jedním správním úřadem místo stávajících tří úřadů. Daňový portál bude sice z pohledu poplatníků takřka dovršením cílového stavu projektu JIM, nicméně z pohledu státní správy nebude ještě v

roce 2014 zajištěna plná funkčnost systému, která bude ve finální fázi projektu generovat snížení administrativní zátěže i na straně státu. Této plné funkčnosti bude dosaženo v roce 2015.

Zavedením JIM bude dosažena úspora v počtu pracovních míst správních úřadů, což se projeví ve snížení mzdových nákladů veřejných rozpočtů.

Kromě přípravy JIM došlo od roku 2013 k reorganizaci daňové a celní správy. S cílem zjednodušení, zefektivnění a zprůhlednění systému výběru daní, byla vytvořena trojstupňová soustava finanční správy a dvoustupňová soustava celní správy. Původní počet 200 finančních úřadů se od ledna 2013 zredukoval na 15 úřadů a počet 54 celních úřadů na 15 úřadů.

V rámci reformy Generálního finančního ředitelství je každoročně vydávána Zpráva o činnosti daňové a celní správy, která mj. popisuje dosaženou efektivitu v kontrolní činnosti a výběru daní.

S cílem snížení daňových úniků vláda schválila zvýšení srážkové daně z příjmů vůči daňovým rájům (je rovněž součástí protischodkového balíčku) a v roce 2013 připravuje opatření, která zamezí daňovým unikům v oblasti obchodu s pohonnými hmotami.

Podrobné informace k plnění doporučení Rady č. 1 jsou součástí Konvergenčního programu.

Doporučení Rady č. 2:

„Zavést další změny veřejného důchodového systému k zajištění jeho dlouhodobé udržitelnosti. Přehodnotit plány umožňující předčasný odchod z trhu práce. Podpořit efektivní účast mladších pracovníků v plánovaném fondovém systému tak, aby byla zlepšena přiměřenost důchodů.“

- a) Na základě aktuálních projekcí provedených s využitím analytických nástrojů v podobě dynamického mikro-simulačního modelu se ukazuje, že po realizaci legislativních opatření schválených v průběhu let 2008 a 2011, zejména s ohledem na zvyšování věku odchodu do důchodu, se penzijní systém stává dlouhodobě udržitelným. Nepředpokládá se výrazné narůstání výdajů na penze v relaci s HDP, pouze bude docházet k fluktuacím v závislosti na početnosti jednotlivých generací dosahujících důchodového věku. Nově přijatá opatření v oblasti důchodů nesměřují pouze k zajištění jejich finanční udržitelnosti, ale také zohledňují aspekt vyšší ekvivalence u osob s nadprůměrnými příjmy.

- b) V průběhu roku 2012 byla schválena další opatření ke konsolidaci důchodového systému v krátkém a střednědobém horizontu především formou restrikce dřívějšího valorizačního schématu, a to nově na součet jedné třetiny indexu spotřebitelských cen a jedné třetiny růstu reálných mezd (namísto původní vyšší valorizace s algoritmem součtu plného indexu spotřebitelských cen a jedné třetiny růstu reálných mezd). Zprísňená valorizace nemá být po roce 2015 kompenzována. Toto opatření za předpokladu nízké inflace nebude pro starší osoby znamenat výraznější ohrožení příjmovou chudobou¹.
- c) Opatření umožňující čerpání tzv. předdůchodu bylo, i na základě doporučení Rady EU, v procesu přípravy a schvalování intenzivně diskutováno se všemi relevantními subjekty, a to na úrovni vlády, parlamentu i se sociálními partnery v rámci Rady hospodářského a sociálního dialogu. Opatření má podporu sociálních partnerů i Parlamentu ČR, neboť řeší bez nároku na veřejné výdaje dlouho odkládaný problém rizika zhoršení životní úrovně osob z náročných a zdravotně rizikových profesí, ztrácejících v dekadě před odchodem do penze možnost plnohodnotného uplatnění na trhu práce, resp. rizika doživotně sníženého příjmu v případě předčasného odchodu do starobního důchodu jako alternativy v případě nezaměstnatelnosti. Výplata tzv. předdůchodu je možná jen z předchozích úspor konkrétní osoby (včetně příspěvku zaměstnavatele a státu) alokovaných na individuálních účtech v již existujícím komerčním třetím pilíři, a nevytváří tak žádné nároky na čerpání peněz z prvního pilíře státních penzí. Celkově může čerpání předdůchodu odkládat čerpání důchodových dávek těmi osobami, které by mohly čerpat státní starobní důchod předčasně, tj. dříve než je standardní věková hranice vzniku na jeho nárok, v situaci, kdy ve věku blízkém důchodovému věku

se snížila možnost jejich pracovního uplatnění. Naopak omezení nutnosti odchodu do předčasného důchodu pomůže zlepšit přiměřenost zabezpečení na stáří. Čerpání předdůchodu nevylučuje doplnění příjmu aktivitami na pracovním trhu a tím oddálení jeho definitivního opuštění. Cílem této možnosti rozhodně není nahrazovat standardní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti jako např. rekvalifikaci, či na ně jakkoliv rezignovat.

K 1. lednu 2013 byl zaveden systém důchodového spoření, který je financován pojistným na důchodové spoření ve výši 5 % příjmu (při současném snížení odvodu pojistného na důchodové pojištění o 3 p.b.). Penzijní společnosti od 1. ledna 2013 provozují také doplňkové penzijní spoření jakožto základ III. důchodového pilíře (včetně i nadále existujícího penzijního připojištění). V rámci nového systému mohou penzijní společnosti nabídnout vícero strategií (účastnických fondů), od konzervativnějších po dynamičtější, s předpokladem vyššího zhodnocení účastníky investovaných příspěvků. Toto je jedním z motivačních faktorů zejména pro mladší ročníky, které budou v systému účastny delší dobu a mají příležitost lépe zhodnotit své prostředky, za cenu určitého investičního rizika. Toto riziko dosud v plném rozsahu v systému penzijního připojištění nesl akcionář penzijního fondu. Vláda ve spolupráci s penzijními společnostmi s úmyslem zpřístupnit a vysvětlit občanům opatření směřující k optimalizaci nastavení důchodového systému spustila informační kampaň, jež by měla přispět ke zvýšení účasti ve fondových penzijních systémech.

- d) Dalším motivačním prvkem je možnost dosáhnout na vyšší státní příspěvek přispíváním vyššími částkami penzijního připojištění. Výši státního příspěvku nyní upravuje ustanovení § 14 zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijní spoření. V rámci úprav doplňkového penzijního systému je zvýšena i podpora zaměstnavatelů přispívajících zaměstnancům na jejich penzijní spoření, a to daňovými motivačními prvky.

Doporučení Rady č. 3:

„Přijmout další opatření k podstatnému zvýšení dostupnosti cenově přístupné a kvalitní předškolní péče o dítě.“

V souladu s tímto doporučením vláda schválila několik opatření, která povedou k podstatnému zlepšení dostupnosti cenově přístupných a kvalitních

¹ Míra ohrožení chudobou u osob ve věkové skupině 65 a více let je dle posledních dostupných údajů Českého statistického úřadu ze šetření „Příjmy a životní podmínky domácností“ poměrně nízká. V roce 2011 bylo chudobou ohroženo 6,6 % osob v této věkové kategorii (zatímco chudoba celé populace v ČR činila 9,8 %). Od roku 2008 se podíl chudých osob ve věku 65+ v populaci postupně snižoval a do roku 2011 klesl o 0,8 %. Dočasné opatření snižující v průběhu let 2013 až 2015 valorizaci všech důchodů by však mohlo mít citelnější dopad na domácnosti jednotlivců ve věku 65+, kteří jsou chudobou ohroženi více (v roce 2011 to bylo 17,2 %).

předškolních zařízení péče o děti a skloubení rodinného a pracovního života.

- a) V srpnu 2012 vláda schválila věcný záměr zákona o dětské skupině. Cílem návrhu zákona je rozšířit nabídku služeb péče o děti od šesti měsíců věku do zahájení povinné školní docházky. Návrh stanoví podmínky pro poskytování služeb péče o tyto děti prostřednictvím zavedení nového typu služby hlídání a péče o děti v dětské skupině.
- b) V listopadu 2012 byla vládou schválena (a v Národní soustavě kvalifikací zveřejněna) profesní kvalifikace pro činnost chůvy pro děti do zahájení povinné školní docházky. Tím se rozšiřuje okruh osob, které mohou pečovat o děti v dětské skupině. Současně byla v Národní soustavě kvalifikací zveřejněna i další profesní kvalifikace - chůva pro dětské koutky.
- c) Nová právní úprava zahrne rovněž prorodinná daňová opatření v podobě daňové uznatelnosti nákladů pro zaměstnavatele zajišťující svým zaměstnancům péči o jejich děti, a to v podobě slevy na dani z příjmů pro rodiče, kteří z důvodu návratu nebo vstupu na trh práce hradí službu péče o své dítě. Připravovaná daňová opatření podpoří všechny typy služeb péče o děti. Paragrafované znění návrhu zákona prošlo mezirezortním připomínkovým řízením a bude vládě k projednání předloženo v první polovině roku 2013. Po jeho schválení vládou bude návrh předložen Parlamentu s navrženou účinností od ledna 2014.
- d) V rámci novely zákona o státní sociální podpoře je nově umožněno pružné čerpání rodičovského příspěvku, kdy sám rodič flexibilně volí parametry jeho pobírání. Novela zákona umožňuje pobírat rodičovský příspěvek i v případě, kdy dítě starší dvou let pobývá v mateřské škole či v podobných zařízeních, a to bez ohledu na délku tohoto pobytu (pobyt dítěte mladšího dvou let v těchto zařízeních je stanoven na maximálně 46 hodin měsíčně).
- e) V minulém roce byly učiněny reformní kroky, které umožňují zaměstnavatelům vytvářet pro děti svých zaměstnanců firemní školky. Vláda bude finančně podporovat zřizování tzv. firemních a univerzitních mateřských škol (zápis mateřské školy do školského rejstříku), při garanci kvality vzdělávání dětí v těchto zařízeních.

Na základě demografických trendů lze usuzovat, že stávající kapacita předškolních zařízení bude během několika let v zásadě schopna pokrýt poptávku po předškolních zařízeních pro děti mladší 6 let. Stávající typy služeb péče o děti, včetně mateřských škol,

budou dále podporovány prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu. Dojde k rozšíření spektra typů služeb péče o děti zřizovaných různými subjekty. Související připravovaná daňová opatření podpoří všechny typy služeb péče o děti, nikoli pouze ty nově připravované.

V oblasti financování služeb péče o děti je využíván i Evropský sociální fond (ESF). Rovněž v rámci nového programovacího období 2014-2020 hodlá ČR nadále pokračovat v podpoře aktivit směřujících k podpoře služeb péče o děti za účelem zvýšení participace rodičů na trhu práce.

Doporučení Rady č. 4

„Posílit veřejné služby zaměstnanosti zvýšením kvality a efektivity odborné přípravy, pomoci při hledání zaměstnání a individualizovaných služeb, včetně externě zadaných služeb.“

- a) V současné době probíhá zhodnocení naplnění cílů reorganizace veřejných služeb zaměstnanosti (Úřadu práce ČR) provedené v letech 2011 a 2012. Na jeho základě budou posouzeny návrhy na zefektivnění poskytovaných služeb. Návazně budou od roku 2014 podrobeny revizi metodiky aktivní politiky zaměstnanosti (APZ) a přijímány kroky k realizaci nových či inovovaných opatření APZ.

V roce 2013 se uskuteční řada projektů zaměřených na rozvoj poradenských aktivit Úřadu práce ČR a posílení řízení lidských zdrojů. Na politiku zaměstnanosti vydá vláda v roce 2013 celkem 15,2 miliard korun, což je o 3,9 miliardy korun více než v roce 2012. U aktivní politiky zaměstnanosti došlo ke zvýšení objemu disponibilních prostředků (včetně spolufinancování z ESF) z cca 6,1 mld. Kč v roce 2012 na 7,9 mld. Kč v roce 2013. Personální kapacita veřejných služeb zaměstnanosti bude v roce 2013 posílena o přibližně 800 pracovníků, což zlepší výkon zprostředkování, poradenství a aktivní politiky zaměstnanosti.

- b) S cílem posílit roli externích subjektů v rámci veřejných služeb zaměstnanosti vláda v průběhu roku 2013 předloží Parlamentu ČR k projednání a schválení novelu zákona o zaměstnanosti. Ta mj. upravuje sdílené zprostředkování agenturami práce tak, aby příspěvek za umístění uchazeče o zaměstnání obdržela agentura práce až po umístění uchazeče o zaměstnání. Předpokládána účinnost zákona je od 1. ledna 2014.
- c) V rámci průběžného plnění opatření Akčního plánu podpory odborného vzdělávání projednala vláda v lednu 2013 návrh opatření k dalšímu

zkvalitnění odborného vzdělávání. Došlo ke zjednodušení uznávání výsledků dalšího vzdělávání a podařilo se rozšířit spolupráci zaměstnavatelů se školami u nové závěrečné zkoušky, která je zatím na řadě středních škol skládána jako nepovinná. Tato zkouška umožní lepší vzájemnou porovnatelnost kvality škol, ale i znalostí a dovedností jejich absolventů. Důležité je, že na její přípravě se budou podílet i zaměstnavatelé.

Vláda podporuje uzavírání sektorových dohod, které v oblasti formálního vzdělávání budou optimalizovat obory školské soustavy na regionální úrovni v souladu s vizemi zaměstnavatelů.

Cílem vlády ČR je lépe nastavit systém podpory spolupráce podniků s odbornými školami, podpořit rozvoj polytechnické výchovy v mateřských a základních školách, zkvalitnit systém kariérního poradenství a upravit, ve spolupráci s odborníky z praxe, rámcové vzdělávací programy odborného vzdělávání. Proto připravuje reformní opatření, která by měla umožnit firmám daňové odpočty s cílem podpořit firemní investice do vzdělávání, motivovat firmy k zajištění odborného výcviku v co nejvyšší míře a podpořit firemní stipendia.

- d) V průběhu roku 2013 proběhne revize stávajícího systému podpory zahájení samostatné výdělečné činnosti v resortu MPSV a možnosti implementace principů sociální ekonomiky na úseku zaměstnanosti. Bude pokračovat podpora získání pracovní praxe a praktických dovedností prostřednictvím stáží, v rámci jejich vyhodnocení bude zvažována možnost doplnění stáží jako dalšího standardního nástroje APZ.
- e) V rámci projektu APZ byl zaveden tzv. kurzarbeit, jehož prostřednictvím mohou zaměstnavatelé v době útlumu ekonomické aktivity namísto práce nabídnout svým zaměstnancům příležitosti k odbornému vzdělávání a přispět tak ke zvýšení jejich kvalifikace. Pokračovat bude rovněž implementace projektů typu „Vzdělávejte se pro růst“, v jejichž rámci jsou poskytovány aktivační nástroje politiky zaměstnanosti uchazečům o zaměstnání.

Doporučení Rady č. 5

„Naléhavě přijmout a uvést v účinnost služební zákon s cílem podpořit stabilitu a efektivitu veřejné správy a zamezit porušování předpisů. Zajistit odpovídající provádění nového zákona o zadávání veřejných zakázek. Zabývat se otázkou anonymní držby akcií.“

Zajistit bezchybné využívání fondů EU a dále posílit boj proti korupci.“

ČR vnímá efektivní fungování veřejné správy jako jeden z klíčových předpokladů jak pro zvyšování konkurenceschopnosti ekonomiky ČR, tak pro poskytování veřejných služeb. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o závazek ČR již z období před vstupem do EU a s ohledem na doporučení Komise připravuje ČR služební zákon, jehož cílem je vytvořit právní základ pro stabilní a profesionální státní správu.

- a) S ohledem na výsledky meziresortního připomínkového řízení v roce 2012 byl zpracován návrh nového zákona o státních úřednících, který bude upravovat právní poměry státních úředníků, jež se doposud řídí zákoníkem práce.

Nový návrh zákona o státních úřednících prošel meziresortním připomínkovým řízením av současné době (duben 2013) probíhá vypořádání připomínek. Vládě by měl být předložen po jeho ukončení, s tím že jeho účinnost je navrhována k 1. lednu 2014. Jeho cílem je mj. zvýšit stabilitu odborného aparátu státní správy, snížit politický vliv na obsazování úředních postů podléhajících kariérnímu postupu a zavést systém trvalého vzdělávání státních úředníků.

Právní postavení úředníků územních samosprávných celků bude i nadále upraveno zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, který je účinný již od 1. ledna 2003 a který, pokud jde o kategorii úředníků podléhajících jeho režimu, plně vyhovuje požadavkům kladeným na úpravu veřejné služby. Připravuje se však jeho novela, která by měla v maximální možné míře sjednotit právní postavení státních úředníků a úředníků obcí a krajů.

- b) S cílem zajistit odpovídající provádění nového zákona o zadávání veřejných zakázek bude pro příští programové období 2014-2020 v první polovině roku 2013 připravena metodika upravující oblast veřejného zadávání v oblasti fondů EU. Tato metodika bude navazovat na stávající metodické dokumenty tak, aby byla zajištěna transparentnost procesů obdobně jako u ostatních veřejných zakázek a s ohledem na doporučení auditních a kontrolních orgánů EU. Cílem nové metodiky je snížení zátěže kladené na příjemce podpory, a to vypuštěním administrativních úkonů a formálních náležitostí některých dokumentů, jejichž dodržování nemá

vliv na transparentnost zadávání zakázek. Vláda také připraví zavedení některých nových kontrolních prvků, zejména povinné předběžné kontroly zadávacích podmínek zakázek, které by měly přispět ke snížení chybovosti v této oblasti a předejít korupčnímu jednání.

Současný zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, obsahuje od 1. dubna 2012 řadu nových ustanovení, která zavádějí širší povinnosti zadavatelů uveřejňovat informace nejen během procesu zadávání veřejných zakázek, ale i po jejich zadání. Jedná se zejména o povinnost uveřejnění celé textové části zadávací dokumentace, uveřejnění smlouvy na plnění veřejné zakázky a skutečně uhrazené ceny, včetně případných významných subdodavatelů. Tyto nové informační povinnosti zvyšují míru transparentnosti celého procesu zadávání veřejných zakázek a snižují prostor pro možné korupční jednání. Zákon tedy zlepšil situaci i zadávání veřejných zakázek spolufinancovaných z fondů EU.

- c) Vláda zpracovala a Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR předložila návrh zákona o zvýšení transparentnosti akciových společností a o změně dalších zákonů, jehož podstatou je zachování existence akcií na majitele, ovšem za současného stanovení povinnosti jejich zaknihování (registrace) u centrálního depozitáře, nebo jejich imobilizace (fyzické uložení) u banky. Akciová společnost, která by chtěla mít akcie na majitele, by si musela vybrat jednu z těchto variant. Jak zaknihování, tak imobilizace akcií zahrnují identifikaci vlastníka akcií centrálním depozitářem či bankou. Tato identifikace umožňuje využití pro orgány činné v trestním řízení, jakož i další dozorové a správní orgány, zadavatele veřejných zakázek, poskytovatele dotací a grantů a další subjekty, o nichž to z určitých důvodů stanoví zvláštní zákony. Převod práva vlastnického k zaknihovaným nebo imobilizovaným akciím je vázán na změnu zápisu vlastníka u centrálního depozitáře či banky.

Hlavním smyslem zákona je vyloučit možnost existence akcionářských struktur, u nichž by identita akcionářů společnosti nemohla být ze strany státních orgánů ověřena, a umožnit jako alternativu „volného oběhu“ akcií na majitele větší využití tzv. imobilizace cenných papírů, kterou stávající právní úprava zná. V obou těchto případech bude docházet k převodům akcií zápisem v evidenci investičních nástrojů. Výpisem z takové evidence se pak budou prokazovat též akcionáři. Současně se zavádí povinnost akcionářů držících listinné akcie na jméno zříditi si pro účely výplaty dividendy účet u bankovní instituce tak,

aby bylo možné ověřit identifikaci akcionáře prováděnou samotnou společností, ale též sledovat tok dividend a jiných peněžitých plnění ve prospěch daného akcionáře. Navrhovaný zákon v současnosti prochází legislativním procesem v Parlamentu. Bude-li schválen, nebude od 1. ledna 2014 anonymní držba akcií v ČR možná.

- d) V reakci na část doporučení „posílit boj proti korupci“ vláda v lednu 2013 schválila aktualizovanou protikorupční strategii na období let 2013 a 2014, která stanovuje prioritní směry dlouhodobého charakteru a formuluje jednotlivé reformní kroky. Mezi priority patří profesionalizace veřejné správy, nakládání s veřejným majetkem, posilování protikorupčních nástrojů v soukromém sektoru, zvyšování transparentnosti politických stran, vyšetřování a stíhání korupce, posilování protikorupčního klimatu v české společnosti, vytvoření kapacit pro monitoring korupce a posilování transparentnosti veřejného sektoru.

Doporučení Rady č. 6:

„Přijmout nezbytné právní předpisy k vytvoření transparentního a jasně vymezeného systému hodnocení kvality vysokých škol a výzkumných institucí. Zabezpečit, aby financování bylo udržitelné a vázané na výsledky hodnocení kvality. Vytvořit rámec pro hodnocení zaměřený na zlepšení v oblasti povinné školní docházky.“

Doporučení je v souladu se směřováním prací na přípravě reformy vysokého školství v ČR. Jelikož je nezbytné vést o uvedeném tématu systematickou debatu, která je pro dosažení podpory ze strany akademické obce a dalších relevantních aktérů nezbytná, nemohla ČR garantovat rychlé provedení zásadnějších změn v duchu doporučení. V únoru 2013 byla tato část diskuse dokončena a hlavní úsilí se přesune z roviny přípravy věcného záměru k legislativně-technickému provedení reformy (a následně k její implementaci).

- a) Vláda připravuje novelu zákona o vysokých školách (č. 111/1998 Sb.). Navrhovaná novela se dotýká zejména oblastí akreditací, financování a úpravy pravomocí orgánů vysokých škol. Změny by měly vést zejména ke zvýšení kvality vysokých škol a větší transparentnosti systému. Nově bude zavedena tzv. institucionální akreditace jakožto oprávnění vysoké školy samostatně vytvářet a uskutečňovat studijní programy v rámci širších oblastí vzdělávání. Udělení institucionální akreditace bude podmíněno existencí fungujícího vnitřního systému hodnocení a zajišťování kvality vysoké školy. Tyto kroky povedou mj. k menší

administrativní zátěži, která je dnes spojena s akreditacemi jednotlivých studijních programů.

Účinnost novely se předpokládá v lednu 2014, respektive u některých opatření v roce 2015 a 2016.

S cílem zvýšení kvality vysokých škol současně probíhají i nelegislativní kroky: příprava standardů (institucionální akreditace, akreditace studijních programů a akreditace habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem), příprava kontraktového financování (vč. nastavení kvalitativních a výkonových parametrů zohledňujících odlišné profily studijních programů) a tvorba informačního portálu o vysokém školství (který bude sloužit též jako registr vysokých škol a evidence studijních programů).

- b) Vláda rovněž připravuje nový systém hodnocení výsledků výzkumných organizací, na základě kterého budou rozdělovány veřejné prostředky výzkumných organizací. Pro krátkodobý horizont tří let bude připraven a realizován metodický pokyn závazný pro všechny poskytovatele institucionální podpory v ČR. Pro navazující období bude celý systém upraven dle výsledků projektu „Efektivní systém hodnocení a financování VaVal“, který má za cíl navrhnout definitivní systém evaluace výzkumných organizací platný po roce 2015.

Metodický pokyn připravovaný pro nejbližší 3 roky bude založen na kombinaci „peer review“ a strojového hodnocení, oborové závislosti prováděných hodnocení, zohlednění kvality dosažených výsledků, ohodnocení na úrovni výzkumných organizací a samostatném hodnocení reálných přínosů výsledků aplikovaného výzkumu a inovací.

Cílem vlády je posílit vztah mezi výstupy a financováním výzkumných organizací, kterým bude přidělována státní podpora závislosti na kvalitě výstupů. Ve výsledku budou ve zvýšené míře podporovány ty instituce, které se zaměří na excelenci a dojde k efektivnějšímu využití veřejných prostředků vyčleněných pro oblast výzkumu, vývoje a inovací.

- c) V oblasti povinné školní docházky vláda usiluje o zajištění maximální úrovně studijních výsledků, a tedy i vytvoření minimálních standardů pro vzdělávání, díky kterým bude možné hodnotit nejrůznější typy škol, včetně těch speciálních. To bude také jasně ohraničený výstup prvního ostrého ročníku plošného elektronického

testování, jehož další výsledky a dopady bude možné zobecnit až v delším období.

Po veřejné diskusi o cílech a podmínkách evaluace v základním vzdělávání bude ve spolupráci s Českou školní inspekcí (ČŠI) vytvořen ucelený koncept zjišťování a monitorování výsledků v základním vzdělávání s cílem dosáhnout širšího konsensu a postupného zavedení hodnotících nástrojů do praxe. Dlouhodobým cílem tohoto systému ověřování kvality, ČR je přesvědčena, že jeho cílem má být vytvoření rámce pro efektivní hodnocení vzdělávání v ČR, které bude zároveň důležitou zpětnou vazbou nejen pro žáky a jejich rodiče, ale i pro pedagogy a školy samotné.

- d) Další konkrétní reformní kroky v oblasti tohoto doporučení budou součástí směrů a opatření v nově připravované Strategii rozvoje vzdělávání v ČR do roku 2020 a vzejdou ze široké veřejné a odborné diskuse, která bude uzavřena v červnu 2013. Předložení strategie vládě je předpokládáno na podzim 2013.

Reflexe priorit Roční analýzy růstu 2013 v Národním programu reforem

Aktualizace Národního programu reforem ČR pro rok 2013 rovněž reaguje na následující priority Roční analýzy růstu 2013:

1. Pokračování v diferencované konsolidaci veřejných financí s příznivými dopady pro růst

Tuto prioritu odrážejí především opatření obsažená v kapitole 3.1 Konsolidované veřejné finance a efektivní instituce.

2. Obnovení normálních podmínek úvěrování ekonomiky

Tato priorita reaguje především na situaci v některých členských státech EU. Z hlediska podmínek ekonomiky ČR nepatří mezi zásadní. V dílčích aspektech mohou k jejímu plnění přispívat některá opatření obsažená v kapitole 3.4. Růst založený na inovacích a výzkumu.

3. Podpora růstu a konkurenceschopnosti pro dnešek a zítřek

Tuto prioritu odrážejí především opatření obsažená v kapitolách 3.2 Atraktivní podnikatelské prostředí a rozvoj infrastruktury pro český průmysl a 3.4. Růst založený na inovacích a výzkumu.

4. Snižování nezaměstnanosti a oslabování sociálních dopadů hospodářské krize

Tuto prioritu odrážejí především opatření obsažená v kapitole 3.3. Fungující trh práce, vzdělávací systém a

sociální začleňování jako
konkurenceschopné ekonomiky.

předpoklady

Tuto prioritu odrážejí především opatření obsažená v kapitole 3.1 Konsolidované veřejné finance a efektivní instituce.

5. Modernizace veřejné správy

1.3 Provázanost Národního programu reforem se strategickými materiály vlády

Národní program reforem je provázán se strategickými materiály vlády ČR v oblasti hospodářské politiky, růstu a konkurenceschopnosti. Tyto dokumenty jsou průběžně zmiňovány v textu a přehled propojení s jednotlivými strategickými a koncepčními materiály je též součástí **přílohy č. 6.**

Ze strategických dokumentů je z hlediska synergií na prvním místě třeba zmínit *Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 2012 – 2020: Zpět na vrchol (SMK)*, kterou vláda přijala 27. září 2011.

Význam řádné realizace opatření SMK v současné době roste, neboť tato strategie nabízí řadu kroků k překonání hospodářské krize a nastartování dlouhodobějšího hospodářského růstu založeného na posílení konkurenceschopnosti české ekonomiky. Samotný růst konkurenceschopnosti vláda vnímá jako prostředek pro udržení vysoké a dlouhodobě udržitelné životní úrovně občanů ČR.

Dne 21. března 2012 vláda schválila Mechanismus implementace Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období 2012 – 2020 (dále jen „Mechanismus implementace“), který obsahuje konkrétní harmonogram implementace na úrovni jednotlivých opatření a určuje formu a termíny předkládání hodnotících zpráv.

Pro potřeby implementace SMK jsou jednotlivá opatření seskupena dle obsahu do čtyř zastřešujících programů: (1) *Veřejný sektor*; (2) *Vzdělání a zaměstnanost*; (3) *Podnikatelské prostředí*; (4) *Ekonomika globálních inovací*. Tyto programy věcně odpovídají vymezení čtyř tematických okruhů Národního programu reforem:

(1) *Konsolidované veřejné finance a efektivní instituce*; (2) *Atraktivní podnikatelské prostředí a rozvoj infrastruktury pro český průmysl*; (3) *Fungující trh práce, vzdělávací systém a sociální začleňování jako předpoklady konkurenceschopné ekonomiky*; (4) *Růst založený na inovacích a výzkumu*. Tím je zajištěno co možná nejužší systémové propojení umožňující efektivní koordinaci během procesu realizace reforem.

Z důvodu efektivnosti a lepší koordinace vzájemně provázaných opatření Národního programu reforem a SMK bude plnění Národního programu reforem pevně provázáno s kontrolou implementace SMK jednotlivými subjekty Úřadu vlády. Národní program reforem je také v mnoha částech provázán s *Návrhy opatření vlády pro zlepšení podmínek rozvoje hospodářství, podporu podnikání a zaměstnanosti*, které vláda schválila 20. prosince 2012. Jde o materiál, kterým vláda reaguje na zásadní výzvy provázející dosavadní vývoj hospodářství a potřeby zaměstnavatelů. Navržená opatření se soustředí do stěžejních oblastí, kterými jsou snížení regulatorní administrativy a zpřehlednění legislativy; zvýšení konkurenceschopnosti, mobilizace aktiv státu, daňové stimulace; podpora inovací užším propojením průmyslových podniků s vědeckými a výzkumnými institucemi, podpora rozvoje vzdělávání; podpora rozvoje exportu a efektivní čerpání evropských fondů.

Národní program reforem pro rok 2013 je východiskem i pro definování národních priorit politiky soudržnosti EU v budoucím programovacím období. Proto NPR obsahuje samostatnou kapitolu Implementace politiky soudržnosti a využití programů Evropských strukturálních fondů jako nástrojů uskutečňování priorit Strategie Evropa 2020.

Cílem vlády je využívat prostředků ze strukturálních fondů v budoucím programovacím období s větším důrazem na jejich přínos pro konkurenceschopnost a růst. V části makroekonomické a fiskální má Národní program reforem v kontextu Evropského semestru návaznost na *Konvergenční program 2013*, s nímž je plně v souladu.

Intervence v oblasti zemědělské politiky jsou plně v souladu s cíli stanovenými v rámci Strategie Evropa 2020 a jednotlivá opatření jsou detailněji rozpracována v materiálu *Strategie pro růst – české zemědělství a potravinářství v rámci Společné zemědělské politiky EU po roce 2013*.

2. Makroekonomický výhled

Makroekonomická predikce a výhled do roku 2016

Podle aktuálních dat ČSÚ se HDP v loňském roce snížil o 1,3 %, ekonomika se přitom v průběhu celého roku nacházela v recesi. Z ní by sice již v 1. pololetí 2013 mohla vystoupit, oživování ekonomické aktivity by však mělo být velmi pozvolné. Přesto by měl v meziročním srovnání HDP za celý rok 2013 vykázat v nejlepším případě stagnaci. Ekonomika by v letošním roce měla být tažena čistými vývozy a v menší míře také tvorbou hrubého kapitálu. Společný příspěvek těchto složek k růstu HDP by měl právě vykompenzovat očekávaný pokles spotřeby domácností.

V roce 2014 je možné při kladném příspěvku jak zahraničního obchodu, tak i hrubých domácích výdajů očekávat zvýšení HDP o 1,2 %.. V dalších letech by se ekonomický růst mohl zrychlovat až na 2,6 % v roce 2016. S výjimkou spotřeby vládních institucí by v letech výhledu měly k ekonomickému růstu kladně přispívat všechny hlavní výdajové složky, zejména pak spotřeba domácností a investice.

Růst spotřebitelských cen je letos výrazným způsobem ovlivněn zvýšením obou sazeb DPH o 1 p.b. k 1. lednu 2013, přesto by průměrná míra inflace měla dosáhnout pouze 2,1 %. Rovněž v letech 2014 a 2015 by se tempo růstu spotřebitelských cen mělo

držet v blízkosti inflačního cíle ČNB. Pro rok 2016 pak počítáme s poklesem míry inflace na 1,1 %, přičemž v souladu s platným legislativním stavem uvažujeme sjednocení sazeb DPH na 17,5 % k 1. 1. 2016.

Zaměstnanost, která se v loňském roce zvýšila o 0,4 %, letos patrně poklesne o 0,2 %, v roce 2014 by pak měla stagnovat. Míra nezaměstnanosti by se z loňských 7,0 % měla zvýšit na 7,6 %, k mírnému nárůstu by mohlo dojít i v roce 2014. Růst objemu mezd a platů by v tomto roce mohl dosáhnout 1,4 %, v roce 2014 pak 2,7 %. V obou letech by tak tempo růstu mezd a platů mělo mírně předstihnout dynamiku nominálního HDP. V letech výhledu by se situace na trhu práce měla mírně zlepšovat – zaměstnanost by měla nepatrně růst, míra nezaměstnanosti naopak pozvolna klesat. Růst mezd a platů by se v letech 2015 a 2016 měl zrychlit na cca 4 %.

Poměr deficitu běžného účtu platební bilance k HDP by neměl přesáhnout 3 %, a měl by tedy zůstat na udržitelné úrovni.

Rizika predikce jsou vychýlena směrem dolů. Vedle dalšího vývoje v eurozóně představuje riziko také nízká úroveň důvěry v české ekonomice.

Tabulka: Hlavní makroekonomické indikátory

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
						Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	3 759	3 800	3 841	3 843	3 858	3 939	4 079	4 228
Hrubý domácí produkt	<i>růst v % s.c.</i>	-4,5	2,5	1,9	-1,3	0,0	1,2	2,1	2,6
Spotřeba domácností	<i>růst v % s.c.</i>	0,2	1,0	0,7	-3,5	-1,2	1,0	2,1	2,5
Spotřeba vlády	<i>růst v % s.c.</i>	4,0	0,5	-2,5	-1,0	-0,2	-1,7	-0,8	0,1
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v % s.c.</i>	-11,0	1,0	-0,7	-1,7	-0,4	0,9	2,6	3,1
Příspěvek zahr. obchodu k růstu HDP	<i>proc. body, s.c.</i>	0,5	0,5	2,0	1,5	0,4	0,3	0,4	0,5
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	2,3	-1,4	-0,8	1,4	0,4	0,9	1,4	1,1
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	1,0	1,5	1,9	3,3	2,1	1,7	1,9	1,1
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	-1,4	-1,0	0,4	0,4	-0,2	0,0	0,1	0,2
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	6,7	7,3	6,7	7,0	7,6	7,7	7,3	6,7
Objem mezd a platů (domácí koncept)	<i>růst v % b.c.</i>	-2,1	0,7	2,2	2,0	1,4	2,7	4,4	4,0
Podíl BÚ na HDP	<i>%</i>	-2,4	-3,9	-2,7	-2,4	-2,3	-2,3	-2,5	-2,8
<u>Předpoklady:</u>									
Směnný kurz CZK/EUR		26,4	25,3	24,6	25,1	25,4	25,2	24,9	24,6
Dlouhodobé úrokové sazby (10 let)	<i>% p.a.</i>	4,7	3,7	3,7	2,8	2,2	2,3	2,7	3,1
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	62	80	111	112	108	102	99	96
HDP eurozóny (EA12)	<i>růst v % s.c.</i>	-4,4	2,0	1,4	-0,6	-0,4	0,6	1,2	1,6

3. Implementace klíčových opatření

Prioritní opatření pro rok 2013

Národní program reforem obsahuje celkem 107 jednotlivých klíčových opatření, z čehož některá jsou střednědobého charakteru a budou uskutečňována průběžně v nadcházejících letech. V reakci na aktuální ekonomickou situaci vláda stanovila 24 prioritních reformních opatření pro rok 2013. Jedná se především o opatření s prorůstovým potenciálem a pozitivním dopadem na oblast zaměstnanosti.

Prioritní opatření pro rok 2013:

1. Zveřejňování rozpočtových informací 2. Boj proti daňovým únikům 3. Reforma zdravotních pojišťoven 4. Zákon o státních úřednících 5. Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2013 a 2014 6. Ekoaudit 7. Jednotná data účinnosti 8. Obnovitelné zdroje energie 9. Podpora exportu 10. Nová zelená úsporám	11. Zavedení efektivního strategického plánování v oblasti dopravy 12. Revize metodiky aktivní politiky zaměstnanosti 13. Realizace politiky zaměstnanosti 14. Vzdělávejte se pro stabilitu 15. Vzdělávejte se pro růst! – pracovní příležitosti 16. Vzdělávejte se pro růst! – rekvalifikace 17. Vzdělávání uchazečů o zaměstnání v oblasti socioekonomických kompetencí 18. Aktivní stárnutí 19. Sociální začleňování Romů a problematika vyloučených lokalit 20. Péče o předškolní děti 21. Podpora firemních investic do vzdělávání 22. Stáže – vzdělávání praxí 23. Nová metodika hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací 24. Seed-fond

3.1. Konsolidované veřejné finance a efektivní instituce

Veřejné finance v ČR trpí strukturálními schodky, což bylo příznačné i pro období růstu. Recese následovaná současnou stagnací potřebu strukturálních reforem a vnitřní konsolidace více akcentuje. Snížení strukturálních deficitů je v delším horizontu nutnou podmínkou zajištění udržitelnosti veřejných financí, a tím i konkurenceschopnosti ČR. Krátkodobou prioritou hospodářské politiky je však rovněž obnovení hospodářského růstu, což musí být bráno v potaz při sestavování konsolidačních opatření.

Výhled sald v pojetí ESA95 zobrazuje následující tabulka:

% HDP	2012	2013	2014	2015	2016
Saldo	-4,4 ²	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8

Zdroj: Konvergenční program ČR (duben 2013)

V reakci na tyto potřeby vláda plánuje pro nadcházející období konkrétní reformní opatření ve třech stěžejních oblastech:

1. Konsolidace veřejných financí
2. Udržitelný systém zdravotní a sociální péče
3. Efektivní a dostupná veřejná správa, nakládání s majetkem, vymahatelnost práva, stabilní a transparentní legislativní prostředí

3.1.1. Konsolidace veřejných financí

3.1.1.1 Reforma fiskálního rámce a systém zveřejňování rozpočtových informací

Cílem reformy fiskálního rámce je vytvořit institucionálně legislativní strukturu, která posílí fungování numerických fiskálních pravidel, upevní střednědobou dimenzi rozpočtového procesu a zvýší kredibilitu a vymahatelnost fiskálních cílů. Základním nástrojem by se měl stát ústavní zákon o rozpočtové odpovědnosti a na něj navazující zákon o pravidlech

² Údaj zahrnuje jednorázové účetní započtení (dle metodiky ESA 95) dopadu zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi ve výši 1,5 p.b. a jednorázové finanční opravy ve vztahu k čerpání prostředků z fondů kohezní politiky 0,3 p.b. HDP. Tímto započtením není ovlivněno strukturální saldo.

rozpočtové kázně. Podpůrným opatřením k transparentnosti v rozpočtové oblasti by pak měl být systém zveřejňování rozpočtových informací.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Návrh zákona o pravidlech rozpočtové kázně

Na návrh *ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti*, který byl již předložen parlamentu, v roce 2013 naváže *návrh zákona o pravidlech rozpočtové kázně*, který upraví oblasti a nástroje, jež ústavní zákon zavádí do právního řádu. Předpis vymezí sektor vládních institucí, upraví numerické fiskální pravidlo pro stanovení celkového objemu výdajů vládního sektoru, přípravu fiskální strategie vlády, kompetence a základní parametry fungování *Národní rozpočtové rady*, aplikaci fiskálního pravidla pro územní samosprávné celky a parametry a zásady pro přípravu makroekonomických a daňových predikcí využívaných pro přípravu rozpočtů a koncipování fiskální politiky. Z hlediska dopadů připravovaná legislativa zajistí účinnou bariéru vytváření přílišných nerovnováh mezi příjmovou a výdajovou stranou rozpočtu a přispěje tak k udržitelnosti veřejných financí.

Zveřejňování rozpočtových informací

Během roku 2013 bude vytvořen a uveden do provozu systém pro zveřejňování rozpočtových informací, který zajistí transparentní publikaci vybraných dat z Integrovaného informačního systému Státní pokladny pro veřejnost. Zároveň zajistí zveřejňování účetních závěrek organizačních složek státu podle zákona o účetnictví.

Pomocí tohoto systému bude zajištěna publikace vybraných dat finančních a účetních výkazů z Centrálního systému účetních informací státu a vybraných dat z Rozpočtového informačního systému ve formě vizualizace, která bude přehledná pro laickou veřejnost. Systém bude také obsahovat řadu ukazatelů pro hodnocení samosprávy a zpřístupní veřejnosti kompletní sady zdrojových dat. V neposlední řadě systém nabídne rozhraní pro automatickou distribuci uložených údajů stranám a metodický popis publikovaných informací.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Navrhovaná opatření významně vytváří předpoklady pro omezení nárůstu zadluženosti státu a

bezprostředně přispějí k naplnění doporučení č. 1 Integrovaných hlavních směrů z r. 2010, zajištění kvality a udržitelnosti veřejných financí.

3.1.1.2 Reforma daní a daňového systému

Hlavním cílem opatření v daňové oblasti, která již byla v nedávné době přijata či jsou aktuálně připravována, je přiblížit se požadavku vyrovnaného rozpočtu za současného omezení negativního vlivu zdanění na růst HDP. Cílem je také posílit efektivní fungování daňové správy, dále snižovat administrativní zátěž a současně posilovat konkurenceschopnost české ekonomiky.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Dlouhodobě prosazovaná opatření v oblasti daní reflektují doporučení Rady. Spíše než na změny v daňovém systému, se vláda do konce legislativního období zaměří na řádné uskutečňování již schválených reformních kroků.

Boj proti daňovým únikům

V roce 2013 budou pokračovat práce na dalších z řady opatření vedoucích ke snížení daňových úniků. Mezi zásadní patří například výrazné zpřísnění podmínek registrace a povolení k obchodování s pohonnými hmotami.

Podpora výzkumu a vývoje

V oblasti podpory výzkumu a vývoje je plánováno rozšíření o odpocet od základu daně také v případě pořízení výsledků výzkumu a vývoje od výzkumných organizací, včetně vysokých škol

Jedno inkasní místo

V rámci projektu *Jednoho inkasního místa* budou pokračovat práce na sjednocení, kdy správa pojistného na sociální zabezpečení a na veřejné zdravotní pojištění bude prováděna orgány finanční správy.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Současně realizovaná a plánovaná opatření reflektují i cíle Strategie Evropa 2020. Mezi hlavní zásady související s touto Strategii patří nezvyšování míry zdanění práce a přesun zdanění na oblasti, ve kterých je minimálně dotčen růst.

3.1.2 Udržitelný systém zdravotní a sociální péče

Dlouhodobým strategickým záměrem vlády je nastavení systému sociálních a zdravotních služeb, který je dlouhodobě udržitelný z hlediska veřejných rozpočtů a zároveň je schopný adaptace na změny, přičemž bude zajišťovat dostupnost potřebné kvalitní a efektivní péče všem občanům.

3.1.2.1 Optimalizace sítě zdravotních a sociálních služeb

Vláda podporuje kroky vedoucí k optimalizaci počtu lůžek zdravotní a sociální péče, který bude reflektovat konkrétní potřeby krajů a v rámci objemu vynakládaných veřejných prostředků zároveň zajistí dostupné a kvalitní sociální a zdravotní služby.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Optimalizace sítě zdravotních a sociálních služeb

V roce 2013 bude vláda pokračovat v realizaci projektu „Optimalizace sítě zdravotních a sociálních služeb“, jehož cílem je komplexní řešení oblasti poskytování zdravotní a sociální péče. Důraz je kladen především na lůžkovou kapacitu zdravotnických a sociálních zařízení, transformaci lůžek akutní péče na lůžka dlouhodobé a následné péče.

Záměrem vlády je zavést reformu financování dlouhodobé zdravotní a sociální péče s cílem propojení zdravotního pojištění a dávek sociální péče do jednoho systému respektujícího základní logický řetězec: potřeba – nárok – péče – úhrada a vytvořit rovné a spravedlivé podmínky pro poskytovatele zdravotních a sociálních služeb a zajistit stejnou a spravedlivou dostupnost těchto služeb pro klienty.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Optimalizace sítě zdravotních a sociálních služeb tvoří podstatnou součást opatření a politik, jež přispívají k naplňování evropských a národních cílů chytrého, udržitelného a inkluzivního růstu v rámci Strategie Evropa 2020.

3.1.2.2 Udržitelný systém zdravotnictví

Postupnými reformními kroky hodlá ČR dále posouvat zdravotnictví od přidělového systému do stále lépe regulovaného trhu, ve kterém bude hlavní roli hrát občan/pacient a ve kterém budou nastaveny správné motivace pro všechny zúčastněné subjekty.

Reformní kroky počítají i nadále s vysokou mírou solidarity mezi zdravými a nemocnými, mezi generacemi a sociálními vrstvami v souladu s evropským hodnotovým systémem.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

V roce 2013 bude vláda podnikat další kroky směřující k zajištění dlouhodobé finanční udržitelnosti systému veřejného zdravotnictví a dalšímu zvyšování kvality, efektivitu a účelnosti péče poskytované pacientům.

Zefektivnění systému veřejného zdravotního pojištění

Úhradová vyhláška v roce 2013 dále posiluje principy platby akutní lůžkové péče případovým paušálem, sbližuje základní sazby napříč regiony, poskytovateli a zdravotními pojišťovnami a zavádí brzdicí mechanismy zamezující přílišnému rozkolísání systému. Dochází také ke sjednocování platebních podmínek pro ambulantní sektor v nemocnicích a mimo nemocnice. Formou tzv. pozitivních seznamů léčiv, bude také vláda usilovat o zvýšení odpovědnosti zdravotních pojišťoven za výdaje z prostředků veřejného zdravotního pojištění

Vláda hodlá prosazovat ukotvení mechanismu hrazení zdravotní péče prostřednictvím případového paušálu zákonem. Zároveň připraví novelu zákona o č. 551/1991 Sb. o Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR tak, aby veškeré smlouvy mezi veřejnými zdravotními pojišťovnami a poskytovateli zdravotních služeb byly včetně úhradových dodatků veřejné.

Vláda vypracuje novely zákonů umožňující zavedení dvousložkového pojistného, které umožní dobře hospodařícím zdravotním pojišťovnám pojistné občanů snížit a pojišťovnám ve finanční tísní pojistné zvýšit, a stabilizovat tak rozpočtovou situaci.

Zavádění systému hodnocení zdravotnických technologií

Pokračuje i snaha vlády efektivně vymezit proces vstupu nových technologií do zdravotnického systému. V rámci projektu zavádění systému hodnocení zdravotnických technologií (HTA) vznikla metodika, jež by měla zajistit, aby nové technologie, které mají být hrazeny ze systému veřejného zdravotního pojištění, přinášely odpovídající a zdokumentovanou protihodnotu.

Reforma zdravotních pojišťoven a pojištění

Vláda rovněž připraví změny zákonů týkající se zdravotních pojišťoven a pojištění tak, aby lépe vymezovaly povinnosti ředitele pojišťovny a správní

radu a existovala tak účinná kontrola schopná zabránit platební neschopnosti dané pojišťovny. V rámci zlepšení transparentnosti právního prostředí dojde také k úpravě problematiky nucené správy a slučování zdravotních pojišťoven.

Elektronická dokumentace

V roce 2013 se předpokládá zahájení realizace projektu bezpečné výměny elektronické dokumentace mezi poskytovateli zdravotní péče, který by měl mj. přinést významné úspory díky eliminaci duplicitních vyšetření a diagnostických výkonů. Zároveň lze očekávat pozitivní vliv na výsledky a efektivitu poskytování zdravotní péče, neboť jednotliví poskytovatelé získají lepší informace o zdravotním stavu pacienta a budou moci činit informovanější rozhodnutí ohledně dalšího směřování léčby.

Ochrana před škodami působenými tabákem, alkoholem a jinými návykovými látkami

V oblasti prevence bude dalším reformním krokem vlády v roce 2013 předložení návrhu zákona, který nahradí zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních kochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami. Návrh se prioritně zaměřuje na ochranu veřejného zdraví a její posílení zejména u dětí a mladistvých a dále také obsahuje opatření vedoucí ke snížení dopadů škod působených návykovými látkami v rovině sociální, bezpečnostní a hospodářské. Obecným cílem je zkvalitnění právní úpravy v oblasti ochrany před škodami působenými návykovými látkami a zefektivnění vymahatelnosti práva v této oblasti.

Reforma psychiatrické péče

V roce 2013 bude také stěžejními aktivitami pokračovat reforma psychiatrické péče v ČR, která bude představovat v následujícím období jednu z hlavních priorit vlády v oblasti zdravotnictví. Její součástí bude zejména rozvoj komunitní a semimurální péče, zvýšení role primární psychiatrické péče, zvýšení role všeobecných nemocnic v oblasti poskytování akutní péče, transformace psychiatrických léčeben a vzdělávání odborných pracovníků.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Kromě zajištění dlouhodobé finanční udržitelnosti naplňují reformní kroky v oblasti zdravotnictví také cíle Strategie Evropa 2020 v oblasti zaměstnanosti. Vzhledem k tomu, že dostupný a kvalitní systém péče

o zdraví může být i jedním z nástrojů prevence před chudobou, přispívají reformní kroky nepřímo i k cíli snižování chudoby.

3.1.3 Efektivní a dostupná veřejná správa, nakládání s majetkem, vymahatelnost práva, stabilní a transparentní legislativní prostředí

Efektivní fungování veřejné správy v oblasti zacházení s veřejnými prostředky je rovněž jednou ze stěžejních cest vedoucích k udržitelnosti veřejných financí, a to na výdajové stránce státního rozpočtu. Na příjmové stránce je jeho protějškem efektivní systém daňové správy eliminující možnost daňových úniků. Obě priority lze naplnit prostřednictvím vzájemné vyváženosti tří základních pilířů – prevence, průhlednosti a postihu.

3.1.3.1 Veřejná správa

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Strategie Smart Administration pro období 2007 - 2015

Strategie vytváří rámec pro koordinaci veškerých procesů směřujících k efektivní veřejné správě a přátelským veřejným službám. V roce 2013 budou realizovány mj. projekty na úpravu agendových informačních systémů orgánů státní správy a samosprávy.

Reforma veřejné správy

V roce 2013 bude vládě opětovně předložena *Koncepce dokončení reformy veřejné správy*, jejímž cílem je optimalizovat a zefektivnit činnosti veřejné správy a zároveň definovat postavení a úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních, a která je v současné době aktualizována z důvodu úpravy harmonogramů navrhovaných opatření a dopracování oblasti reformy ústřední státní správy.

Zákon o státních úřednících

Vláda připraví nový návrh Zákonu o státních úřednících, jehož cílem je zejm. poskytnout jasné garance stability pro státní správu a snížit politický vliv na obsazování úředních postů.

Elektronizace veřejné správy

V červnu 2013 bude vládě předložen návrh právní úpravy projektů *eSbírka* a *eLegislativa*, jejichž

realizace bude dokončena v roce 2015. V rámci vytváření *Registru přestupků* bude v roce 2013 vládě předložen návrh nové právní úpravy přestupků vč. opatření postihujících jejich opakované páchaní a návrh nové zákonné úpravy evidence přestupků.

V průběhu roku 2013 bude vládě předložen *Strategický rámec rozvoje veřejné správy a eGovernmentu 2014+ spolu s jeho implementačním mechanismem*, který by měl obsahovat harmonogram implementace, monitorování plnění cílů a finanční zajištění.

Svobodný přístup k informacím

Vláda hodlá připravit novelu *zákona o svobodném přístupu k informacím*, která se soustředí na zavedení účinného nástroje ke zrychlení a zefektivnění práva na informace.

Předmětem novely bude zejména ochrana před zjevnými obstrukcemi ze strany povinných subjektů zavedením tzv. informačního příkazu, instruktivnější formulace poskytování informací při střetu práva na informace a jiného ústavně zaručeného práva, prohloubení opakovaného použití informací veřejného sektoru, reformulace povinně zveřejňovaných informací a zahrnovat bude také právo na informace o životním prostředí.

Novela by měla být předložena vládě během první poloviny roku 2013.

Sdružování v politických stranách a v politických hnutích

Připravovaná *Novela zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích* bude požadovat podrobnější přehled výdajů a příjmů ve výroční finanční zprávě, nově se politickým stranám a politickým hnutím stanovuje povinnost využívat k financování své činnosti pouze tzv. transparentní účet umožňující přístup veřejnosti k údajům o platebních transakcích; v principu by mělo být veškeré financování politických stran a politických hnutí přístupné veřejné kontrole.

Zjednodušení agend a zrušení duplicit ve státní správě

Jedním z vládou schválených výdajových opatření, která by měla přispět k zvýšení efektivity veřejné správy a snížení výdajů je opatření „Zjednodušení agend a zrušení duplicit ve státní správě“, které je součástí úsporných opatření schválených vládou dne 11. dubna 2012.

Dne 16. ledna 2013 vláda schválila 1. etapu úsporných opatření ve veřejné správě a uložila dále rozpracovat 2. etapu. Návrhy úspor byly koncipovány tak, aby neměly dopad na kvalitu a rozsah poskytování služeb ze strany ústředních správních úřadů směrem ke společnosti, ale týkají se pouze zefektivnění vnitřního fungování těchto ústředních správních úřadů a jim podřízených organizací.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Kvalitně fungující veřejná správa je předpokladem pro naplňování všech zásadních priorit, které si Strategie Evropa 2020 stanovila. Opatření přímo navazuje na iniciativu spojenou s Digitální agendou pro Evropu, která stanoví postup pro maximální využití sociálních a hospodářských možností ICT, zejména internetu.

3.1.3.2 Boj proti korupci

Vytváření účinné protikorupční politiky si vláda vytyčila jako jednu ze svých hlavních priorit. Primárním cílem je zajištění otevřenosti, profesionalizace a stability veřejné správy. V návaznosti na plnění cílů v této oblasti vláda schválila dva materiály, a to Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012 (dále jen „Strategie 2011 a 2012“) a Strategii vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014 (dále jen „Strategie 2013 a 2014“). Obsahem materiálů jsou úkoly resortů, jejichž postupným splňováním by mělo docházet ke snižování korupčního prostředí v České republice. Pravidelně dochází k informování vlády o plnění jednotlivých úkolů.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Vláda v lednu 2013 schválila Strategii 2013 a 2014, která obsahuje také nesplněné a navazující úkoly z předchozí Strategie 2011 a 2012. Na rozdíl od předchozí strategie předcházelo vzniku samotných úkolů zpracování analytické části, na základě které byly stanoveny prioritní směry dlouhodobého charakteru a zformulovány jednotlivé úkoly. Díky tomu je strategie ucelenější a jednotlivé úkoly jsou řádně odůvodněné.

Mezi hlavní směry, které strategie vytyčuje, patří profesionalizace veřejné správy, nakládání s veřejným majetkem, posilování protikorupčních nástrojů v soukromém sektoru, zvyšování transparentnosti politických stran, vyšetřování a stíhání korupce, posilování protikorupčního klimatu v české společnosti, vytvoření kapacit pro monitoring korupce a posilování transparentnosti veřejného sektoru.

Mezi plánovaná opatření přispívající k boji proti korupci náleží *přijetí zákona státních o úřednících*, *novela zákona o střetu zájmů* a *novela zákona o svobodném přístupu k informacím*. Novelou zákona o veřejných zakázkách a koncesního zákona bude zajištěno rozkrývání konečných vlastníků právnických osob ucházejících se o veřejnou zakázku či koncesi. Nad rámec zákona o veřejných zakázkách bude vládě předložen návrh na *posílení elektronizace zadávacích řízení* a zahájen provoz Národního elektronického nástroje, čímž dojde k dalšímu dosílení transparentnosti zadávacích řízení, rovného přístupu dodavatelů k zadávacím řízením a zkvalitnění postupů zadávání veřejných zakázek.

Novým zákonem o finanční kontrole ve veřejné správě dojde k úpravě manažerské kontroly, interního auditu, centrální harmonizaci a systému přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků. Bude vytvořena *strategie a metodika veřejného nakupování* obsahující hlavní cíle, priority a nástroje vládní politiky spolu s časovým harmonogramem implementace. Bude nastaven harmonogram vedoucí k *systematickému analyzování stavu korupce v ČR*. Bude prohloubena spolupráce s neziskovými organizacemi a s akademickými pracovišti spolu s vytvořením *dotačního programu* pro tyto instituce na programy cílené na prevenci a potlačování korupce.

Strategie 2013 a 2014 si klade za cíl postupným přijímáním jednotlivých opatření snížit korupční příležitosti, zajistit transparentnost veřejné správy, zvyšovat a zkvalitnit vymahatelnost práva, zlepšit celospolečenské klima a dosáhnout přesunu od korupce k integritě.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Strategie Evropa 2020 se zaměřuje mj. na zlepšení celkového klimatu, posílení vědomí občanů o činnostech a správnosti rozhodnutí na úrovni vlády, které pak často vyvrcholí v regulaci jednotlivých dílčích oblastí veřejné správy. Přestože i tyto oblasti výrazným způsobem napomáhají boji proti korupci, Strategie Evropa 2020 se bojem proti korupci nezabývá, a nejsou tak stanoveny žádné dílčí úkoly, které by byly zařazeny do kapitoly věnující se protikorupční tematice.

3.2 Atraktivní podnikatelské prostředí a rozvoj infrastruktury pro český průmysl

Atraktivní podnikatelské prostředí a kvalitní infrastruktura jsou základními podmínkami konkurenceschopnosti ČR. S cílem vytvářet a zlepšovat podmínky pro podnikatelské prostředí a zajistit kvalitní dopravní, energetickou a digitální infrastrukturu vláda plánuje konkrétní reformní opatření v šesti stěžejních oblastech:

1. Zlepšování podnikatelského prostředí, rozvoj služeb pro podnikání
2. Udržitelný průmyslový sektor
3. Rozvoj dopravní infrastruktury
4. Rozvoj energetické a environmentální infrastruktury
5. Rozvoj digitální infrastruktury a strategie Digitální Česko
6. Kosmické aktivity České Republiky.

3.2.1 Zlepšování podnikatelského prostředí, rozvoj služeb pro podnikání

Charakter českého podnikatelského sektoru vyplývá z povahy exportně orientované průmyslově vyspělé země, zaměřené v současnosti zejména na trhy v Evropě a jejím blízkém okolí. Úlohu státu v podpoře podnikání vláda vnímá především ve smyslu zajištění stabilního podnikatelského prostředí a kvalitního právního rámce bez zbytečných administrativních a regulačních překážek pro podnikání. Cíl podpory podnikání se prolíná celým Národním programem reforem. ČR pokračuje v rozvoji služeb pro podnikání, jakož i v programech a iniciativách na podporu začínajících podniků, inovací nebo přístupu k financování. V oblasti snižování administrativní zátěže se vláda zaměřuje především na eliminaci administrativních a regulačních překážek pro podnikání, např. řádným hodnocením dopadů legislativy nebo zjednodušením procedur při správě daní. Důležitou roli hraje pro podnikatele i vymahatelnost práva. Zvláštní pozornost ve všech krocích na podporu podnikání je věnována malým a středním podnikům (MSP), a to včetně družstevních podniků.

3.2.1.1 Snižování administrativní a regulační zátěže podnikatelů

Snižování zatížení podnikatelů nadbytečnou administrativou a regulací je jedním z podstatných kroků k odstraňování překážek pro podnikání. Opatření, která jsou v tomto směru plánována, přispějí ke zjednodušení, zpřehlednění a lepší předvídatelnosti právního prostředí pro podnikání v ČR a tím rovněž ke zvýšení atraktivity země pro zahraniční investory.

Cílem je odstranit nadbytečné či neefektivní požadavky v předpisech, které jdou nad rámec práva EU a nemají jednoznačné opodstatnění. Je také nutné dbát na posuzování dopadu národní legislativy i evropské legislativy transponované do národního právního řádu, aby se zamezilo nadbytečné zátěži.

Národní cíl v oblasti snižování administrativní zátěže k roku 2020 je stanoven s ohledem na cíle Strategie Evropa 2020 na „Snižování administrativní zátěže podnikatelů oproti roku 2005 o 30 %.“

Východiskem pro jednotlivá opatření je Plán snižování administrativní zátěže podnikatelů, který je v České republice realizován od roku 2008. Cílem je snížení administrativní zátěže podnikatelů o 25% do roku 2012 oproti zátěži naměřené v roce 2005 (tj. nezapočítává nově schvalovanou legislativu od roku 2005).

Ke konci roku 2012 bylo podle předběžného vyhodnocení dosaženo snížení administrativní zátěže o 17,2 mld. Kč, tj. snížení o 23,36 % oproti původnímu stavu z roku 2005. Rozdíl ve výši 2 % oproti plánu je způsobem především tím, že v případě snižování administrativní zátěže podnikatelů svou roli hraje délka legislativního procesu a politická situace v zemi.

V rámci opatření vedoucích k odstraňování regulačního zatížení podnikatelů probíhá projekt tzv. eko-auditů, jehož cílem je snížení neodůvodněné administrativní a finanční zátěže podnikatelských subjektů v oblasti environmentální legislativy. S cílem snížení administrativní zátěže pro podnikatele byl ukončen pilotní projekt k zavedení jednotných dat účinnosti právních předpisů s dopadem na podnikatelské prostředí za účasti tří rezortů, který pomocí koncentrace účinnosti právních předpisů do

dvou dnů v roce zjednoduší orientaci v právním rámci podnikání a přispěje k zajištění transparentnosti a předvídatelnosti práva. Na základě předběžného vyhodnocení pilotního projektu, ze kterého vyplynulo, že cca 65 % právních aktů s dopadem na podnikatelské prostředí nabylo účinnosti v termínech jednotných dat, bude navrženo rozšířit povinnost aplikovat jednotná data účinnosti právních předpisů s dopadem na podnikatelské prostředí i na ostatní resorty.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Snižování administrativní zátěže podnikatelů

V návaznosti na první etapu v procesu snižování administrativní zátěže podnikatelů probíhá v ČR od roku 2011 projekt Přeměření administrativní zátěže z právních předpisů dopadajících na podnikatele. Administrativní zátěž pro podnikatele je přeměřována ve dvanácti oblastech, u nichž byly předpokládány nejzřetelnější výsledky a dosažení největších úspor pro podnikatele. Projekt bude zohledňovat stav z aktuálně existujících právních předpisů. Návrh dalšího postupu bude součástí Závěrečné zprávy projektu Přeměření, která bude předložena vládě ČR současně se zprávou o plnění Plánu snižování administrativní zátěže podnikatelů do 30. června 2013.

Ekoaudit

Vláda schválila navržená opatření v rámci první etapy Ekoauditů a uložila jejich plnění v termínu do roku 2014, a to formou novelizací příslušných právních předpisů z oblasti životního prostředí. V průběhu 2. poloviny 2013 provede vláda další screening právních předpisů ČR v oblasti životního prostředí ve spolupráci s podnikatelskou sférou. Jednotlivé konkrétní návrhy na úpravu právních předpisů budou souhrnně zpracovány, posouzena jejich relevance a do konce roku 2013 předány k legislativnímu zpracování. V následujícím roce je vláda projedná a zajistí jejich realizaci.

Jednotná data účinnosti

Aplikace jednotných dat účinnosti může znamenat pro podnikatele snížení zátěže, resp. její koncentraci do dvou termínů, a to 1. ledna a 1. července. V těchto dnech by nabývaly účinnosti všechny právní normy, které mají dopad na podnikatelskou sféru a přitom nejsou transpozicí právních norem EU do národního práva. Vláda zavede toto opatření v průběhu roku 2013.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Opatření jsou provázána s jedním ze tří prioritních cílů Strategie Evropa 2020, kterým je Udržitelný růst a konkurenceschopnost. V rámci stěžejní iniciativy EU „Průmyslová politika pro éru globalizace“ je prioritou zlepšení podnikatelského prostředí, což vyžaduje i snížení zátěže pro podnikatele.

3.2.1.2 Zlepšování kvality podnikatelského prostředí

Odstraňování překážek pro rozvoj podnikání představuje nezbytný základ prosperity, jeho doplňkem však musí být i opatření aktivně podporující zakládání a rozvoj podniků. Důležitou roli v rámci zlepšování kvality podnikatelského prostředí hraje stabilní právní prostředí a vymahatelnost práva.

Vláda také podporuje celkovou modernizaci obchodního práva a zkvalitnění a zrychlení administrativních procesů. Důležité je také dále rozšiřovat služby pro podnikatele působící na vnitřním trhu EU a zvyšovat povědomí o těchto službách mezi podnikatelskou veřejností.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Rekodifikace soukromého práva

Ve vazbě na zajištění kvalitnějšího podnikatelského prostředí bude vláda nadále podporovat celkovou modernizaci obchodního práva. Mezi stěžejní změny s vlivem na kvalitu podnikatelského prostředí patří zvýšení odpovědnosti statutárních orgánů, zrušení požadavku na minimální základní kapitál společnosti s ručením omezeným, nová pravidla správy akciové společnosti spočívající v monistickém systému (statutární ředitel a správní rada) a dualistickém systému (představenstvo, dozorčí rada), nebo podrobnější úprava družstev. Předpokládá se, že nový občanský zákoník a zákon o obchodních korporacích nabude účinnosti 1. ledna 2014. V úvahu je také třeba brát přijetí navazujících legislativních aktů.

Zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Hlavním přínosem tohoto právního předpisu, který je aktuálně v legislativním procesu, je zrychlení zápisu osoby do obchodního rejstříku a přidružených rejstříků prostřednictvím umožnění provedení zápisu do rejstříku notáři (vedle standardního zápisu do rejstříku prostřednictvím rejstříkových soudů). Další konkrétní přínos pro podnikatelské prostředí vyplývá

z vytvoření jednotné platformy pro zobrazení informací o podnikajících fyzických osobách a podnikajících i nepodnikajících právnických osobách, kde tyto informace budou zpřístupněny přehledně a zároveň důvěryhodně. Z této platformy bude možné přímo získat ověřený výpis zobrazených skutečností.

Informovanost podnikatelské sféry

Vláda usiluje o zvyšování informovanosti podnikatelské sféry (zvláště MSP) o službách, které stát poskytuje a hodlá poskytovat na podporu jejich exportu. Podporují se zejména začínající malé a střední firmy, a to například zapojením do programů ZÁRUKA a INOSTART, zaměřených na inovativní projekty. Stejně tak vláda v roce 2013 vyvine aktivity za účelem zvýšení povědomí o možnostech využití nástrojů Jednotných kontaktních míst (JKM), ProCop a SOLVIT mezi českými podnikateli.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Reformní opatření jsou zaměřena na zlepšení podnikatelského prostředí a usnadnění podnikání, v jejichž důsledku by mělo dojít ke vzniku pracovních míst a podpoře inovativních podniků. Opatření jsou navázána na doporučení č. 6 integrovaných hlavních směrů „zlepšit prostředí pro podnikatele a zmodernizovat průmyslovou základnu“.

3.2.2 Udržitelný průmyslový sektor

Průmysl tvoří v České republice podstatnou část její ekonomiky. Reprezentuje 38 % českého hospodářství a zaměstnává cca 40 % všech ekonomicky aktivních obyvatel země, a proto bude i nadále hrát zásadní roli a posílení jeho konkurenceschopnosti proto zůstane klíčovou prioritou.

Vláda si uvědomuje důležitost vytváření podmínek pro investice do modernizace průmyslové výroby. Jednou z jejích hlavních priorit proto bude podpora přechodu k výrobě produktů s vysokou přidanou hodnotou, k čemuž by měla napomoci mimo jiné podpora výzkumu a vývoje nových technologií, technologií a transfer výsledků do praxe, rozvoj inovačních procesů, vzdělaná a kvalifikovaná pracovní síla odpovídající potřebám průmyslu, a také kvalitní dopravní a komunikační infrastruktura.

Vzhledem k energetické náročnosti českého průmyslu a vysokým cenám energií potenciálně ohrožujícím konkurenceschopnost českých podniků je nezbytné zajištění správného energetického mixu a budování kvalitní energetické infrastruktury.

3.2.2.1 Energetika

Politika vlády v oblasti energetiky je formulována Státní energetickou koncepcí (SEK). Ta představuje politický, legislativní a administrativní rámec ke spolehlivému, cenově dostupnému a dlouhodobě udržitelnému zásobování energií. Dlouhodobá vize energetiky ČR je shrnuta v trojici vrcholových strategických cílů energetiky ČR, těmi jsou „bezpečnost – konkurenceschopnost – udržitelnost“.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Zvyšování energetické účinnosti

Důraz na vyšší efektivnost vychází z potřeb souvisejících s klesající dostupností vlastních disponibilních zdrojů a průmyslovou orientací ČR.

V oblasti zvyšování energetické účinnosti si vláda klade za cíl přispět v maximální míře k dosažení cílů EU pro rok 2020 s respektováním specifických podmínek ČR a současném naplnění i obou dalších pilířů evropské energetické politiky, konkurenceschopnosti a spolehlivosti dodávek, jejichž vliv je zásadní na udržení zaměstnanosti, životní úrovně a konkurenceschopnosti ekonomiky ČR. Současně vláda učiní další kroky ke zlepšení kvality životního prostředí.

Hlavním opatřením v této oblasti je započetí implementace směrnice o energetické účinnosti, která v každém členském státě stanovuje dosažení kumulativního cíle³ v oblasti úspor energie u konečných zákazníků do roku 2020.

Splnění stanoveného cíle bude vyžadovat existenci finančních nástrojů, které budou efektivně poskytovat impulzy pro provádění energeticky efektivních opatření, nebudou nadbytečně deformovat trh, budou dlouhodobě, stabilní a budou se doplňovat (např. Program EFEKT, Nová zelená úsporám, Nový panel 2013+, operační programy).

V rámci implementace směrnice o energetické náročnosti budov, hodlá vláda přijmout Program energetických úspor v budovách, jehož cílem je přispět k rychlé, energeticky úsporné modernizaci fondu budov, a tím k poklesu energetické náročnosti

³ Cílem je, aby bylo každý rok od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020 dosaženo nových úspor ve výši 1,5 % objemu ročního prodeje energie konečným zákazníkům, který se vypočte na základě průměrného prodeje během tří posledních let před 1. lednem 2013.

českého hospodářství, ke zvýšení energetické bezpečnosti, snížení emisí látek znečišťujících ovzduší a skleníkových plynů, zlepšení kvality vnitřního prostředí, komfortu užívání budov a snížení finančních prostředků vynakládaných uživateli na jejich provoz.

Vláda rovněž formou úvěrů podpoří opravy a modernizace domů, které přispějí ke snižování energetické náročnosti bytových domů.

Opatření v oblasti surovin

Opatření vlády v oblasti surovin se soustředí na revizi legislativních překážek využívání domácích surovin s cílem jejich odstranění, podporu výzkum, vývoje a inovací ke zvyšování účinnosti využívání energetických surovin s cílem snižování emisí znečišťujících látek, schválení programu „Přeměna odpadu na zdroje“ zaměřeného na materiálové a energetické využití surovin a realizaci již přijatého programu materiálového využití odpadových surovin z automobilových vraků. Opatření přispějí k zefektivnění životního cyklu přírodních zdrojů a ke zmírnění materiálové a energetické náročnosti české ekonomiky.

V roce 2013 vláda hodlá také rozpracovat Východiska pro koncepci surovinové a energetické bezpečnosti ČR, navrhnout změny související s velkou novelou horního zákona, která poskytne právní rámec v oblasti vyhledávání a těžby nerostů tak, aby bylo dosaženo vyváženého postavení občanů, samospráv a báňských podnikatelů s respektováním zájmů státu a ochrany životního prostředí.

Obnovitelné zdroje energie (OZE)

Hlavním nelegislativním opatřením k dosažení výše uvedených cílů je Národní akční plán ČR (NAP) pro energii z OZE, prostřednictvím kterého jsou nastaveny dlouhodobě stabilní a udržitelné podmínky podpory výroby energie z OZE, a který současně slouží jako regulační nástroj k plánovanému omezení provozní podpory OZE.

V roce 2013 bude připraven návrh legislativních změn, který bude revidovat a stabilizovat politiku podpory obnovitelných zdrojů energie včetně fotovoltaických elektráren. Cílem legislativních změn bude snížit dopady na konkurenceschopnost průmyslu resp. ekonomiky jako celku.

Využití biomasy

Vláda bude pokračovat v zavádění opatření na národní úrovni v oblasti biopaliv, resp. využití biomasy, která jsou obsažena v aktualizované SEK. Opatření a principy, které jsou součástí Akčního plánu pro biomasu v ČR na období 2012 až 2020, povedou k efektivnímu a účelnému využití energetického potenciálu biomasy, a pomohou tak naplnit závazky ČR pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů do roku 2020.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Navržená opatření jsou v souladu s cíli strategie Evropa 2020 v oblasti energetiky a změny klimatu, tj. snížit na úrovni EU emise skleníkových plynů o 20 % ve srovnání se stavem v roce 1990, zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 % a zvýšit energetickou účinnost o 20 %. Uskutečňovaná opatření jsou dále v souladu s doporučením č. 5 integrovaných hlavních směrů na zefektivnění využívání zdrojů a snížení emisí skleníkových plynů, a rovněž s doporučením č. 6 na zlepšení podnikatelského a spotřebitelského prostředí a modernizaci průmyslové základny. Jednotlivé kroky budou též provázány se stěžejními iniciativami EK „Evropa účinněji využívající zdroje“, „Průmyslová politika pro svět globalizace“ a „Unie inovací“.

3.2.2.2 Průmyslová politika

ČR patří k průmyslově nejrozvinutějším zemím EU a její silně otevřené hospodářství je úzce svázáno s ostatními, zejména sousedními členskými zeměmi EU. ČR proto pokládá strategickou ambici Evropské komise na zvýšení podílu průmyslu na unijním HDP, za významný signál pro podnikatele i investory.

Vláda považuje průmyslovou politiku za součást širšího rámce své hospodářské politiky nastíněného především v rámci Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti a Exportní strategie. Dává přitom přednost obecnému rámci a opatřením příznivým pro celkový rozvoj české ekonomiky, při vědomí specifického významu průmyslu v národním hospodářství.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Cílem vlády je zvýšit veřejné investice určené pro výzkum a vývoj a tím podpořit investice do nových technologií a inovací.

Konkurenceschopnost českých podniků

Vláda se bude snažit reagovat na potřebu rozvoje konkurenceschopnosti českých podniků prostřednictvím výzkumných a vývojových aktivit v oblasti progresivních technologií (např. prostřednictvím programu ALFA).

Usiluje především o zvýšení konkurenceschopnosti podniků podporou jejich výzkumných projektů, zejména pak větším využitím existujících kapacit institucí v oblasti výzkumu a současně zvýšením kvality výzkumu vedoucího k inovacím v souladu se stanovenými národními prioritami.

Významnou úlohu v inovačním systému ČR hrají české podniky zahraničních vlastníků, a proto je zde snaha vytvořit těsnější a dlouhodobější vazby mezi těmito podniky a postupně se revitalizujícím aplikovaným výzkumem v ČR.

Podpora modernizací v oblasti průmyslu

Vláda bude podporovat rozvoj netechnických kompetencí českých firem souvisejících se získáváním nových trhů. Mezi nejdůležitější patří např. strategické řízení, marketing, inovační management, právní a ekonomické dovednosti v oblasti obchodu, přímé investice v zahraničí. Cílem je motivovat firmy k posunu v hodnotových řetězcích, ke spolupráci se sektorem vědy a výzkumu, k vyššímu transferu technologií a k prosazování inovačních produktů na zahraničních trzích. V současnosti probíhá zejména přípravná fáze tohoto opatření, které bude plně realizováno od roku 2014.

Dostupné ceny energie

Nezbytným předpokladem rozvoje průmyslu a jeho konkurenceschopnosti jsou ceny energie (viz kap. 3.2.2.1). Vláda bude i v rámci své politiky v EU usilovat o to, aby energetická politika EU vedla v konečném efektu ke snižování cen energie. Podpoří především dokončování energetického trhu EU a zejména řádnou implementaci tzv. liberalizačního balíčku ve všech členských státech. Vláda bude usilovat o to, aby i problematika celoevropské energetické infrastruktury byla řešena s ohledem na uvedený cíl.

Podpora průmyslové politiky EU

Vláda bude na úrovni EU podporovat cíle reindustrializace evropských regionů. V této souvislosti podpoří i případné změny Strategie Evropa 2020 vedoucí k modifikaci společně stanovených cílů

právě směrem k větší podpoře průmyslu. Bude usilovat o to, aby průmyslová politika byla jednou z průřezových perspektiv, skrze níž je nahlíženo na dopad jednotlivých opatření navrhovaných Evropskou komisí.

Podpora vzdělávání v průmyslových oborech

Nezbytnou podmínkou rozvoje ekonomiky je přítomnost kvalifikované pracovní síly pro klíčové oblasti. Vláda bude usilovat o podporu a rozvoj kooperativních prvků vzdělávání s důrazem na průmyslová odvětví a o rozvoj technického a přírodovědného vzdělávání, zejména v oborech relevantních pro průmyslovou výrobu (viz dále kap. 3.3.5 a 3.3.6). Bude hledat rovněž cesty ke zvýšení přitažlivosti těchto oborů v rámci všech stupňů vzdělání a k motivaci mladých lidí k jejich studiu. V této souvislosti dojde například k revizi a vyhodnocení rámcových vzdělávacích programů (RVP) a zakomponování prvků kooperativního vzdělávání tak, aby uvedené cíle podporovaly.

Podpora exportu

Strategický rámec podpory exportu vymezuje Exportní strategie České republiky 2012–2020, která byla schválena vládou v březnu 2012. Jejím hlavním cílem je zlepšení postavení českých firem (především MSP) na zahraničních trzích s perspektivou dalšího růstu a jejich další rozvoj.

V roce 2013 bude vláda pokračovat ve vytváření předpokladů globální diverzifikace českého vývozu a ve spolupráci s podnikatelskou sférou pokračovat v procesu identifikace perspektivních oborů. V rámci podpory exportu vláda plánuje i pro tento rok zajištění podnikatelských misí a účasti na veletrzích a výstavách, zasedání smíšených orgánů pro hospodářskou spolupráci, a pořádání odborných seminářů a podnikatelských fór.

Počítá se také s vytvořením kontaktních míst v regionech nabízejících vývozcům služby státu tzv. „one-stop-shop pro export“. Ty by měly exportérům maximálně usnadnit přístup a rozšířit možnosti, jak se dostat ke všem informacím, které potřebují vědět o zahraničním obchodě. Od začátku roku 2013 je podnikatelům nabízena inovovaná nabídka služeb pro exportéry. Tímto krokem se vláda snaží podpořit nejen diversifikaci českého exportu, ale také malé a střední podniky. S cílem podpořit export i příliv zahraničních investic do ČR, bude pokračovat proces navyšování kapacity integrované zahraniční sítě.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Opatření v rámci průmyslové politiky jsou součástí stěžejní iniciativy „Průmyslová politika pro éru globalizace“ a jsou také provázána s doporučením č. 6 Integrovaných směrů „zlepšit prostředí pro podnikatele a zmodernizovat průmyslovou základnu“. Cílem iniciativy je zlepšení podnikatelského prostředí, zejména pro MSP, podpora rozvoje silné a udržitelné průmyslové základny, která by byla konkurenceschopná v celosvětovém měřítku.

3.2.2.3 Politika životního prostředí

Vláda usiluje o zajištění zdravého a kvalitního životního prostředí pro občany žijící v České republice. Prioritou je výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak k zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

V lednu 2013 vláda schválila aktualizaci Státní politiky životního prostředí ČR, která vymezuje plán na realizaci efektivní ochrany životního prostředí v ČR do roku 2020. Aktualizace je zaměřena na oblast ochrany a udržitelného využívání zdrojů, ochrany klimatu a zlepšení kvality ovzduší, ochrany přírody a krajiny a na bezpečné prostředí.

Za stěžejní priority v ochraně životního prostředí v následujících osmi letech lze považovat následující oblasti: snížení úrovně znečištění ovzduší, především rizikovými látkami, zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu, prevence a omezování vzniku odpadů, podpora jejich využívání jako náhrady přírodních surovin, energetické úspory, zachování přírodních a krajinných hodnot, posílení ekologické stability a retenční schopnosti krajiny, ochrana a udržitelné využívání půdy a horninového prostředí, především před nadměrnými zábory, kontaminacemi a erozí, předcházení rizik a ochrana prostředí před negativními dopady krizových situací.

Snížování emisí skleníkových plynů

Pro emise skleníkových plynů, které nespadají do systému obchodování emisních povolenek EU ETS (Emissions Trading System), je maximální přípustný nárůst pro ČR do konce roku 2020 stanoven na 9 %, v porovnání s rokem 2005. ČR přispívá k naplňování schváleného redukčního cíle EU především prostřednictvím trhu s emisními povolenkami EU ETS.

V oblasti ochrany klimatu ČR naplňuje cíle Strategie Evropa 2020 (tj. 20-20-20). Na základě projekcí se předpokládá, že ČR splní své závazky do roku 2020 již na základě efektivní implementace stávajících opatření, bez nutnosti přijímat další opatření s ekonomickými dopady. Naopak může být očekávaný přebytek v rámci přeplnění cíle pro oblast mimo EU ETS zdrojem dodatečných příjmů, protože s ním bude možno obchodovat.

Nová zelená úsporám

K naplňování těchto cílů a současně ke zlepšení hospodářské situace přispívá program Zelená úsporám a připravovaný program Nová zelená úsporám, který prostřednictvím přímých dotací do energetických úspor při rekonstrukcích a v novostavbách bude realizován v letech 2013 – 2020. Předpokládá se, že program Nová zelená úsporám po realizaci všech opatření přispěje k úsporám energie ve výši 333 GWh/rok, tj. podpoří výrobu tepla z OZE 1167 GWh/rok a přispěje ke snížení emisí o 1 mil. tun CO₂ za rok.

Program Nová zelená úsporám je připravován s cílem snížení energetické náročnosti budov a emisí skleníkových plynů s multiplikačním efektem vykazujícím snížení provozních nákladů na vytápění, zvýšení kultury bydlení a zlepšení vzhledu měst a obcí. Program bude významným prorůstovým opatřením s pozitivními dopady na českou ekonomiku, a to jak přímo na státní rozpočet tak i pro rozvoj podnikatelské sféry v dotčených oblastech stavebnictví, strojírenství a dalších souvisejících sektorech. Dalším významným prorůstovým opatřením bude vytvoření nebo udržení desítky tisíc pracovních míst. Program je nastaven pro dosažení vysokého finančního pákového efektu, a to vysokou mírou mobilizace vlastních zdrojů soukromého sektoru.

Program Panel 2013+

Snížování energetické náročnosti je také součástí komplexní rekonstrukce bytových domů v programu Nový panel 2013+ realizovaném v letech 2013–2020, který je zaměřen na poskytování nízko úročených úvěrů ze Státního fondu rozvoje bydlení. Jedná se o dlouhodobý program, který formou nízkoúročených úvěrů na opravy a modernizace bytových domů přispívá ke snížení energetické náročnosti bytových domů včetně snížení nákladů domácností na energie. Opatření má významné multiplikační efekty pro sektor stavebnictví a s kladným dopad na státní rozpočet.

Další opatření vlády

Ke snižování energetické náročnosti má také přispět připravované opatření vlády zabezpečující modernizaci veřejného osvětlení, jehož cílem je zvýšit jeho spolehlivost a účinnost snižující nároky na provoz a údržbu.

V souvislosti se změnami Göteborgského protokolu, vláda dne 2. května 2012 přijala materiál *Potenciál snižování emisí znečišťujících látek v České republice k roku 2020*, ze kterého vyplývá, že k dosažení nových národních emisních stropů bude nezbytné výrazně snížit emise znečišťujících látek.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Navržená opatření jsou v souladu s cíli strategie Evropa 2020 v oblasti energetiky a změny klimatu. Uskutečňovaná opatření jsou dále v souladu s doporučením č. 5 integrovaných hlavních směrů na zefektivnění využívání zdrojů a snížení emisí skleníkových plynů, a rovněž s doporučením č. 6 na zlepšení podnikatelského a spotřebitelského prostředí a modernizaci průmyslové základny. Jednotlivé kroky budou též provázány se stěžejními iniciativami EK „Evropa účinněji využívající zdroje“, „Průmyslová politika pro svět globalizace“ a „Unie inovací“.

3.2.3 Rozvoj dopravní infrastruktury

Současný stav české dopravní sítě z pohledu kvality a funkčnosti zdaleka nedosahuje úrovně původních 15 členských států EU a její rozvoj je vnímán jako jedna z hlavních překážek dosahování vyššího tempa hospodářského růstu ČR. Dobudování páteřní dopravní infrastruktury a napojení zbývajících regionů a hlavních průmyslových center na hlavní české i evropské trasy je nezbytnou podmínkou pro zlepšení nepříznivé podnikatelské situace v těchto krajích i pro zlepšení konkurenceschopnosti celého českého hospodářství. Významným cílem je rovněž vybudování infrastruktury pro cyklodopravu.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013***Efektivní strategické plánování rozvoje dopravní infrastruktury***

V první polovině roku budou schváleny dva klíčové strategické dokumenty sektoru – *Dopravní politika ČR pro období 2014 – 2020 s výhledem do roku 2050* a *Dopravní sektorové strategie*. Dokument Dopravní sektorové strategie bude strategickým východiskem pro stanovení cílů Operačního programu doprava v rámci nového systému implementace politiky

soudržnosti. Na základě těchto dokumentů bude pro oblast plánování dopravní infrastruktury zajištěno zejména každoroční plánování procesu přípravy staveb, zahájení procesu restrukturalizace investorských organizací a navázání nejdůležitějších investičních projektů dopravní infrastruktury na státní rozpočet. V průběhu roku 2013 dojde k nastavení nového systému monitorování staveb a nových pravidel pro schvalování změn projektů v průběhu realizace včetně jejich autorizace. Dojde k dokončení aktualizace cenových normativů pro stavby silnic a dálnic a sestavení nových normativ pro železniční stavby, což bude mít dopad na efektivitu přípravy a realizace staveb. Bude také změněna cena za užití železniční dopravní cesty z ceny maximální na cenu věcně usměrňovanou, čímž bude dosaženo větší pružnosti při zpoplatňování jednotlivých segmentů železniční dopravy.

Hlavní projekty v oblasti železniční infrastruktury

Mezi prioritní projekty v oblasti železniční infrastruktury patří zejména dobudování tranzitních železničních koridorů včetně železničních uzlů (do roku 2018) a modernizace tratí na hlavní síti TEN-T. Za stěžejní z hlediska ekonomického významu posilování konkurenceschopnosti považuje vláda především napojení všech krajských měst na kvalitní železniční síť ve směru do hlavních hospodářských center státu (do roku 2030) a zajištění dostatečné kapacity pro nákladní dopravu pro napojení průmyslových zón strategického významu (do roku 2020). V rámci legislativní, a normativní a projektové přípravy bude probíhat příprava projektů vysokorychlostních železničních tratí v rámci rychlých spojení včetně zahájení realizace prvních úseků.

Hlavní projekty v oblasti silniční infrastruktury

Mezi prioritní projekty v oblasti silniční infrastruktury patří zejména výstavba chybějících dálničních a silničních úseků na hlavní a globální síti TEN-T (do roku 2050). Vláda hodlá stejně jako v oblasti železniční dopravy usilovat o zkvalitnění napojení všech krajských měst a významných průmyslových zón na páteřní kapacitní silniční síť ve směru do hlavních hospodářských center státu (do roku 2030). Vláda bude také pokračovat v řešení průtahů obcí na tazích s vysokou intenzitou provozu zejména výstavbou obchvatů.

Hlavní projekty v oblasti vnitrozemské vodní dopravy

V oblasti vnitrozemské vodní dopravy se bude vláda nadále zabývat řešením problémů splavnosti a spolehlivosti na Labsko-vltavské vodní cestě.

Hlavní projekty v oblasti multimodální dopravy

Hlavní prioritou v oblasti multimodální dopravy bude zajištění dostatku prostředků z evropských fondů pro rozvoj logistiky nákladní dopravy a tím související vybudování sítě odpovídajících terminálů s možnou návazností na veřejná logistická centra (do roku 2020).

Rozvoj inteligentních dopravních systémů

Nedílnou součástí rozvoje dopravní infrastruktury všech druhů dopravy je rovněž její vybavení technologiemi ITS, které umožňují nejen zvyšovat komfort a bezpečnost dopravy, ale jsou rovněž nástrojem optimalizace využití kapacity dopravní infrastruktury a také nástrojem pro zvýšení informovanosti účastníků dopravního provozu v reálném čase nejen o běžných, ale zejména o mimořádných situacích. Pro využití plného potenciálu ITS je nutné, aby budované i již zavedené systémy a aplikace dosáhly odpovídající míry kompatibility, interoperability a kontinuity služeb poskytovaných koncovým uživatelům na lokální, regionální, národní nebo evropské úrovni.

Dopravní problémy měst a aglomerací a snižování závislosti dopravy na ropě

Důležitým cílem jak evropské, tak národní dopravní politiky je rovněž řešení dopravních problémů ve městech a aglomeracích a snižování závislosti dopravy na ropě. Mezi prioritní opatření v této oblasti patří zajištění dostatečné kapacity a rychlostních parametrů na tratích pro příměstskou dopravu, elektrizace tratí, rozvoj infrastruktury pro drážní městskou dopravu, zřizování systémů řízení městského silničního provozu a vytvoření programu pro podporu vybavování silniční infrastruktury napájecími stanicemi pro alternativní energie.

Zlepšení legislativních podmínek

Dodavatelé projekčních a stavebních prací budou vybíráni dle nejlepšího poměru ceny a kvality prokazovaného na základě aplikace evropské směrnice č. 2004/18/ES a Zelené knihy o modernizaci politiky EU v oblasti zadávání veřejných zakázek.

Na základě přehodnocení schvalovacího procesu dopravních staveb podle stávajících zákonů přijme vláda během roku 2013 řadu legislativních opatření, která budou mít za následek urychlení celého procesu. Legislativa připravovaná v resortu dopravy bude zaměřená na optimalizaci provozu jednotlivých druhů dopravy. V drážní dopravě půjde o optimalizaci provozování železničních drah, včetně důrazu na multimodální propojení s ostatními druhy dopravy a budou více zohledněna specifika jednotlivých drážních systémů (železnice, městské dráhy, lanové dráhy). V silniční dopravě se legislativa soustředí na systém zpoplatnění komunikací a na novou kategorizaci silničních komunikací. Provozní podmínky budou nově specifikovány rovněž ve vodní dopravě.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Opatření NPR 2013 jsou v souladu se Strategií Evropa 2020, jejímž jedním z hlavních cílů je snížení emisí skleníkových plynů a zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie. Opatření jsou v souladu se stěžejní iniciativou „Evropa méně náročná na zdroje“ a také úzce souvisí se stěžejní iniciativou „Průmyslová politika pro věk globalizace“.

3.2.4 Rozvoj energetické a environmentální infrastruktury

Kvalitní síťová infrastruktura je jednou z důležitých podmínek ekonomické úspěšnosti státu, která umožňuje rozvoj podnikatelských aktivit, snížení materiálové a energetické náročnosti a vývoj nových technologií. S ohledem na kvalitu životního prostředí je třeba současně věnovat pozornost též budování odpovídající environmentální infrastruktury.

3.2.4.1 Rozvoj síťové infrastruktury

Rozvoj síťové infrastruktury ČR v kontextu zemí střední Evropy, posílení mezinárodní spolupráce a integrace trhů s elektřinou a plynem v regionu včetně podpory vytváření účinné a akceschopné společné energetické politiky EU patří mezi strategické priority aktualizace SEK.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Účinná regulace toků elektřiny

Vzhledem k opakovanému ohrožování přenosové soustavy ČR neplánovanými toky elektrické energie plánuje ČEPS do roku 2017 instalovat na přeshraničních vedeních se Spolkovou republikou Německo transformátor s regulací fáze (PST), který

dokáže účinně regulovat toky elektřiny a bude sloužit jako střednědobé řešení situace do doby, než německá strana dostatečně posílí svou infrastrukturu, aby nedocházelo k ohrožování soustav okolních států.

Posílení přenosových sítí

Prostřednictvím provozovatele přenosové soustavy ČEPS bude do roku 2020 prováděno posílení kapacity přenosových sítí. Za tímto účelem bude ČEPS usilovat také o využití prostředků z nového Nástroje pro propojení Evropy (CEF).

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Opatření v rámci regulace a rozvoj síťové infrastruktury jsou součástí stěžejní iniciativy „Evropa méně náročná na zdroje“, která klade důraz na rozvoj inteligentních energetických sítí, které jsou jednou z nezbytných podmínek k dokončení evropského jednotného trhu. Stejně tak opatření přispívají k naplňování odpovídajících doporučení č. 5 a č. 6 integrovaných hlavních směrů.

3.2.4.2 Rozvoj environmentální infrastruktury

Rozvoj environmentální infrastruktury je předpokladem pro zefektivnění životního cyklu přírodních zdrojů a přispěje ke snížení materiálové a energetické náročnosti české ekonomiky. Cílem je rovněž motivace ekonomických subjektů vyvíjet a zavádět nové účinnější technologie. Opatření se projeví se v celkovém zlepšení životního prostředí, což by se mělo odrazit ve veřejném zdraví s možnými úsporami ve zdravotnickém systému. Opatření přitom povedou ke zvýšení adaptačních schopností ekosystémů a celkovému zmírnění dopadů změny klimatu.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Nakládání s odpadními vodami

Značná pozornost bude věnována dalšímu zlepšení úrovně odvádění a čištění odpadních vod. – zvýšení podílu čištěných odpadních vod, zvýšení počtu obyvatel napojených na kanalizaci. S ohledem na připravované evropské předpisy je nutné dále rozvíjet a podporovat postupy na odstraňování znečišťujících látek v průběhu jejich životního cyklu.

Snížení spotřeby vody

Vláda bude dále usilovat o celkové snížení spotřeby vody, zvýšení dostupnosti jakostní vody využitelné pro pitné účely. Opatření budou zaměřena především na využívání systémů pro recirkulaci vod při jejich průmyslovém využití a na opětovné využívání málo znečištěných odpadních vod v domácnostech. Značný potenciál je také v oblasti využívání dešťové vody.

Snižování rizika povodní

Zásadní bude pro ČR také další snižování rizika povodní. Za tímto účelem bude vláda podporovat realizaci technických a přírodně blízkých protipovodňových opatření a další zlepšení úrovně předpovědní a hlášené povodňové služby.

Nakládání s odpady

Zásadním cílem vlády je maximální využívání odpadů jako náhrady primárních přírodních zdrojů. Kvantifikované cíle ČR vychází zejména z povinností stanovených příslušnými směrnici EU pro oblast nakládání s odpady. Jde například o zavedení povinného sběru přinejmenším pro odpadové toky papír, plasty, sklo, kovy s cílem usnadnit jejich recyklaci. U těchto toků pak zvýšit do roku 2020 nejméně na 50 % jejich hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci.

Vláda bude rovněž usilovat o snížení maximálního množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2013 nejvýše 50 % hmotnostních a v roce 2020 nejvýše 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v referenčním roce 1995.

Cílem je též dosahovat vysoké úrovně tříděného sběru odpadních elektrických a elektronických zařízení, zvýšit úroveň tříděného sběru odpadních přenosných baterií a akumulátorů a dosahovat vysoké míry využití při zpracování autovraků.

Vláda bude i nadále podporovat zavádění inovativních technologií s nižší materiálovou a energetickou spotřebou a technologií vyrábějících výrobky s nižšími riziky pro životní prostředí. Účinnější předcházení vzniku odpadů a zvýšení materiálového a energetického využití již vzniklých odpadů výrazně podpoří plnění priorit v rámci Strategie Evropa 2020.

Za uvedeným účelem vláda do konce roku 2013 připraví *Program předcházení vzniku odpadů pro Českou republiku*, který je rovněž součástí nově

připravovaného *Plánu odpadového hospodářství ČR*. V letošním roce je rovněž zahájena příprava další novelizace zákona o odpadech. Zároveň bude probíhat příprava zprehlednění a ujednocení okruhů problematiky odpadového hospodářství v rámci věcných návrhů nového zákona o odpadech a věcných návrhů zákonů o zpětném odběru výrobků.

Vláda bude podporovat výstavbu nových zařízení pro nakládání s odpady včetně komunálních s cílem zvýšit materiálové využití odpadů a energetické využití odpadů a usilovat o efektivní odstraňování starých ekologických zátěží v životním prostředí, podporu rekultivace a sanace skládek.

Účinnější předcházení vzniku odpadů a zvýšení materiálového a energetického využití již vzniklých odpadů výrazně podpoří plnění priorit v rámci Strategie Evropa 2020.

Energetické využití odpadů

Vláda bude v nadcházejícím roce usilovat o vybudování dostatečných kapacit zařízení na energetické využití dále již nerecyklovatelného komunálního odpadu, které zajistí odklon (zejména u biologicky rozložitelného odpadu) od skládkování.

Využití alternativních druhů paliv

Vláda rovněž hodlá přijmout Program čisté mobility zaměřený na využití alternativních druhů paliv, lepší kvalitu ovzduší, snížení emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů vznikajících z dopravy a na závazky vyplývající z Plánu jednotného evropského dopravního prostoru.

V rámci implementace aktualizované *Státní politiky životního prostředí ČR 2012-2020* bude vláda usilovat o snížení emisí ze sektoru silniční dopravy obnovou vozového parku ČR a zvýšením podílu alternativních pohonů. Dále bude také prosazovat zvýšení podílu čistých a energeticky účinných vozidel v sektoru veřejné a individuální dopravy podporou obměny vozového parku (bude-li to fiskálně únosné) a zaváděním odůvodněných a kontrolovatelných pobídek na straně poptávky v rámci městských center.

Ochrana ovzduší

V rámci připravované *Střednědobé strategie zlepšení kvality ovzduší v ČR* (do roku 2020) je primárním cílem vlády zlepšení kvality ovzduší v České republice, minimálně do té míry, aby byly dodrženy cílové imisní limity pro ochranu lidského zdraví, ekosystémy a

vegetaci a navržení opatření k plnění národních emisních stropů od roku 2020 dle revidovaného Göteborgského protokolu (CLRTAP).

Ke snížení koncentrace znečišťujících látek v ovzduší by mělo dojít nikoli obecně v sektoru průmyslu, ale rovněž také v sektoru energetiky, silniční dopravy a oblasti vytápění domácností.

Ochrana přírody a krajiny

Mezi hlavní cíle péče o krajinu do roku 2020, jako integrovaného prostoru pro hospodářský rozvoj při současném zvyšování kvality života a posilování ekologických funkcí a stability, patří ochrana půdy (z hlediska záborů i degradace), zmírnění dopadů fragmentace krajiny včetně říčních systémů, zachování a realizace nových ploch funkčních systémů zeleně v sídlech, zajištění ochrany a péče o nejcennější části přírody a omezení úbytku původních druhů rostlin a živočichů, stejně tak i řešení problematiky nepůvodních invazních druhů. Pro řešení uvedených opatření je nezbytné nastavit efektivní systém sledování dat o stavu, vzájemných vlivech a vývoji krajiny.

Cílem je rovněž snižování negativních vlivů kontaminovaných míst působících na životní prostředí a zdraví lidí, na půdu a horniny, zahrnujících mj. i staré ekologické zátěže vzniklé před privatizací, a předcházení ekologickým škodám anebo jejich náprava.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Navržená opatření jsou v souladu s cíli strategie Evropa 2020 v oblasti energetiky a změny klimatu. Opatření jsou také provázaná s doporučením č. 5. Integrovaných směrů Zlepšit účinnost zdrojů a snížit emise skleníkových plynů.

3.2.5 Rozvoj digitální infrastruktury a Strategie Digitální Česko

Rozvoj digitální infrastruktury je velmi podstatnou oblastí pro zlepšení technické připravenosti a konkurenceschopnosti českých podniků. Rozšíření a adaptace informačních a komunikačních technologií (dále jen „ICT“), zejména širokopásmových systémů přístupu k internetu, patří mezi důležité oblasti reforem. ČR v současné době zaostává jak v oblasti nabídky, tak i ve využití vysokorychlostního internetu, a to především ve venkovských a odlehlých oblastech. Snížení digitální propasti mezi městy a venkovem v rozvoji infrastruktury pro

vysokorychlostní přístup k internetu a rozvoj oblasti elektronických komunikací je jednou z priorit ČR.

Neméně důležitá je digitalizace kulturního obsahu, která si klade za cíl především zajištění zefektivnění procesů v oblasti kultury a správy kulturních děl.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

V rámci implementace *Strategie Digitální Česko v. 2.0* dojde k realizaci zejména níže zmíněných opatření, která mají za cíl vybudování vyspělé internetové infrastruktury jako podmínky pro rozvoj informační společnosti a dalších služeb a nových technologií, které představují významné podnikatelské příležitosti. Kvalitní a rychlé připojení k internetu je rovněž podmínkou pro vstup zahraničních investorů do ČR. Vyspělá internetová infrastruktura napomáhá zvyšování zaměstnanosti a nárůstu exportu.

S cílem zvýšit mezinárodní konkurenceschopnost a investiční přitažlivost ČR vláda v roce 2013 připraví materiál zahrnující oblast jednotného digitálního trhu, interoperability, důvěry a bezpečnosti při využívání digitálních služeb, výzkumu a inovací, dovedností a začlenění, zaměstnanosti v oblasti ICT, využití přínosu ICT pro společnost včetně celkové strategie integrovaného řešení řízení investic do ICT ve státní správě a mezinárodní aspekty Digitální agendy.

Je třeba ovšem zdůraznit, že digitální agendu nelze redukovat pouze na Strategii Digitální Česko, která pokrývá pouze některé její oblasti. Proto se vláda bude zaměřovat i na další oblasti digitální agendy a rozvoje digitálního trhu.

Posílení digitální ekonomiky

Jedním z cílů *Strategie Digitální Česko v. 2.0* je posílení digitální ekonomiky odlišným regulačním přístupem s důrazem na samoregulační mechanismy vzhledem ke specifčnosti internetového prostředí, které fakticky nezná hranice a na něž nelze pohlížet stejnou optikou jako na tradiční ekonomiku.

Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí

V souladu s cíli Digitální agendy pro Evropu se ČR zaměří na podporu rozvoje vysokorychlostních přístupových sítí k internetu umožňujících přenosové rychlosti v souladu s cíli Digitální agendy 30 Mbit/s do roku 2020 pro všechny obyvatele a 100 Mbit/s minimálně pro polovinu domácností.

Efektivní využití rádiového spektra

Nástrojem k efektivnímu využití rádiového spektra ve prospěch koncových uživatelů bude Strategie správy rádiového spektra, kterou připraví Český telekomunikační úřad.

Zvyšování dostupnosti ICT

Dalším významným opatřením je zvyšování dostupnosti ICT pro všechny bez ohledu na lokalitu, sociální postavení nebo zdravotní postižení a zvyšování digitální gramotnosti občanů a posilování jejich elektronických dovedností.

Svoboda internetu a přístup k němu

Nemalá pozornost bude věnována zajištění svobody přijímat a rozšiřovat informace, ať již jde o umožnění přístupu k internetu jako takovému, nebo přístupu k některým internetovým stránkám nebo službám.

Podpora legální nabídky audiovizuálních služeb

Pozornost bude věnována i podpoře legální nabídky digitálního obsahu a zajištění rovnováhy mezi svobodou podnikání a svobodou šíření a přijímání informací a ochranou osobních údajů a garanci pro obyvatele volně přijímat programy médií veřejné služby prostřednictvím zemského vysílání.

Digitalizace kulturního obsahu

Digitalizace kulturního obsahu probíhá na základě Státní kulturní politiky na léta 2009 – 2014 schválené v roce 2008. Blíže je specifikována Strategií digitalizace kulturního obsahu, která bude v roce 2013 naplňována podle jednotlivých kroků obsažených v materiálu. Některé autorskoprávní aspekty digitalizace kulturního obsahu bude řešit novelizace autorského zákona, která je ve fázi vyhodnocování připomínkového řízení a projednávání uplatněných připomínek. Předpokládaný termín nabytí účinnosti zákona je 1. listopadu 2013.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Opatření jsou úzce provázána s iniciativou Digitální agenda pro Evropu, která představuje první z tzv. vlajkových lodí Strategie Evropa 2020 zaměřenou na roli a využití ICT s cílem odstranění nejruznějších elektronických bariér v Evropě.

3.2.6 Kosmické aktivity České republiky

Kosmické aktivity jsou dynamicky se rozvíjející oblastí, jež má pozitivní přesahy do mnoha dalších ekonomických a sociálních odvětví. Vláda si je vědoma významu kosmických aktivit pro národní hospodářství a významu úzké spolupráce s Evropskou kosmickou agenturou (ESA) a Evropskou agenturou pro GNSS (GSA) zejména pro zvýšení technologické úrovně českého průmyslu a jeho konkurenceschopnosti. Do kosmických aktivit se ve stále větším měřítku zapojují firmy a instituce, vč. malých a středních podniků, jež vyvíjejí nové technologie, software, hardware a služby s vysokou přidanou hodnotou.

V této souvislosti připravuje vláda reformní opatření, která pomohou českým firmám se více zapojit do oblasti výše uvedených aktivit a umožní další zefektivnění koordinace kosmických aktivit na národní, evropské a světové úrovni. Tato forma koordinace přispěje nejen k efektivnějšímu vynakládání finančních prostředků, ale ve svém důsledku i ke zvýšení návratnosti investic a konkurenceschopnosti ČR.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Investice do kosmických aktivit

V roce 2013 bude zahájena diskuse o míře další účasti ČR v aktivitách ESA. Investicemi do kosmických aktivit, zejména prostřednictvím ESA ve formě účasti na jejích volitelných programech vláda efektivně podporuje konkurenceschopnost českého průmyslu, excelenci vědy a výzkumu a přispívá k udržitelnému růstu národního hospodářství. Případné navýšení

příspěvků ČR do volitelných programů ESA je v souladu s rostoucí kapacitou českého průmyslu v této oblasti a dosaženými dílčími úspěchy v přenášení know-how do komerční průmyslové sféry.

Vytvoření právního rámce národního kosmického programu

V roce 2013 vláda počítá s vytvořením právního rámce národního kosmického programu zaměřeného na oblast kosmických technologií. Hlavním cílem programu je využití nových poznatků ze základního a aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblasti kosmických technologií a družicové navigace, které budou aplikovatelné v podobě inovací na další oblasti průmyslu a služeb.

Vytvoření Národní kosmické agentury (NKA)

Vláda také počítá s vytvořením NKA, která by měla být ústředním koordinačním orgánem pro kosmické aktivity. NKA rovněž podstatně zjednoduší mezinárodní spolupráci a technologický transfer v oblasti technologií s vysokou přidanou hodnotou. Návrh koncepce NKA vláda projedná do poloviny roku 2013.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Opatření navazuje na stěžejní iniciativu EU „Inovace v Unii“, jejíž součástí je „Inteligentní růst“ s cílem rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích. Pro splnění tohoto cíle se předpokládají investice ve výši 3% HDP EU (kombinace veřejných a soukromých zdrojů) do výzkumu, vývoje a inovací.

3.3 Fungující trh práce, vzdělávací systém a sociální začleňování jako předpoklady konkurenceschopné ekonomiky

Konkurenceschopnost a rozvoj jsou podmíněny kvalitním vzdělávacím systémem, který je schopen připravit kvalifikovanou pracovní sílu, flexibilním pracovním trhem a fungujícím modelem sociálně tržní ekonomiky. V reakci na tyto potřeby vláda plánuje pro nadcházející období konkrétní reformní opatření v sedmi stěžejních oblastech:

1. Rozvoj trhu práce a aktivní politika zaměstnanosti, zvyšování produktivity práce
2. Sociální začleňování a boj s chudobou
3. Zvyšování dostupnosti nájemního bydlení pro zvýšení mobility pracovní síly
4. Zvýšení kvality a dostupnosti předškolní péče, slučitelnost rodinného a pracovního života
5. Reformní opatření v základním a středním školství
6. Reforma vysokého školství a rozvoj celoživotního vzdělávání
7. Podpora příchodu kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí.

3.3.1 Rozvoj trhu práce a aktivní politika zaměstnanosti, zvyšování produktivity práce

Navzdory značnému pokroku učiněnému v posledních letech přetrvává na trhu práce řada strukturálních problémů, k nimž náleží nízká zaměstnanost některých skupin obyvatelstva, zejména mladých lidí, žen či osob v předdůchodovém věku. Na trhu práce obtížně hledají uplatnění také uchazeči s nízkou kvalifikací či zaměřením neodpovídajícím potřebám ekonomiky.

Přenesení výkonu agend nepojistných sociálních dávek na Úřad práce vytvořilo předpoklad pro lepší koordinaci sociální politiky a politiky zaměstnanosti. Přechodné snížení stavu zaměstnanců Úřadu práce v souvislosti s přechodem výplaty nepojistných sociálních dávek však částečně oslabilo praktický výkon zprostředkování, poradenství a aktivní politiky zaměstnanosti ze strany Úřadu práce.

Ukazatele plnění stanovených národních cílů zaměstnanosti do roku 2020 ve třetím čtvrtletí roku 2012 dosahovaly následujících hodnot:

	Národní cíle k roku 2020	2010	2012
Celková míra zaměstnanosti (20 - 64 let)	75 %	70,4%	72,0 %
Míra zaměstnanosti žen (20 – 64 let)	65 %	61%	62,8 %
Míra zaměstnanosti starších osob (55 - 64 let)	55 %	46,5%	50,4 %
Míra nezaměstnanosti mladých osob (15 - 24 let)	Snížení o třetinu oproti roku 2010 (tj. na 12,3 %)	18,4%	19,5 %
Míra nezaměstnanosti osob s nízkou kvalifikací (stupeň ISCED 0 - 2)	Snížení o čtvrtinu oproti roku 2010 (tj. na 18,75 %).	25 %	28,3 %

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Vzhledem ke značné otevřenosti české ekonomiky bude vývoj ukazatelů zaměstnanosti záviset na vývoji ekonomiky v EU, vyřešení krize eurozóny a na výsledcích strukturálních reforem v ČR.

Dlouhodobé strategické záměry politiky zaměstnanosti se budou koncentrovat do trojice pilířů, jejichž primárními cíli bude zvyšování kvality služeb zaměstnanosti prostřednictvím jejich optimalizace, zefektivnění monitoringu a shromažďování dat relevantních pro účinnou aktivní politiku zaměstnanosti a podpora vzdělávání zaměstnanců a nabídka rekvalifikací s cílem zvyšování kvalifikace uchazečů o zaměstnání.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Zvyšování efektivity služeb zaměstnanosti

V rámci prvního pilíře budou uskutečněny projekty zaměřující se na zvyšování efektivity služeb zaměstnanosti. Klientům budou poskytovány komplexní poradenské služby při řešení nepříznivých životních situací jak v oblasti zaměstnanosti, tak v oblasti sociální. Zvláštní zřetel bude v tomto procesu kladen na optimalizaci těchto služeb pro cizince a na komunikaci s jejich zaměstnavateli. Poradenské

aktivity budou rovněž směřovat k preventivním opatřením na trhu práce.

Vláda podpoří opatření, která povedou ke zvýšení kompetencí a role úřadů práce jako rozhodujících míst, kde se realizuje aktivní politika zaměstnanosti a kde je uchazečům o zaměstnání poskytována účinná pomoc při hledání nového pracovního uplatnění.

V rámci realizovaných projektů ESF (např. MIKOP, Monitoring volných pracovních míst, Praxe pro mladé) bude rovněž posílena kapacita Úřadu práce o více než 500 pracovníků v roce 2013. Kapacita Úřadu práce bude posílena rovněž z vnitřních zdrojů, a to o zhruba 250 pracovníků v roce 2013. Toto personální posílení zvýší možnosti poskytování cílených zprostředkovatelských a poradenských služeb a realizaci aktivní politiky zaměstnanosti.

Vláda podpoří regionalizaci aktivní politiky zaměstnanosti, s důrazem na podporu strukturálně nedostatečně rozvinutých regionů s vysokou mírou nezaměstnanosti, a zavádění specifikace postupů veřejných služeb zaměstnanosti na základě profilace klientů dle míry znevýhodnění, která určuje jejich vzdálenost od trhu práce. Rozvíjeny budou mechanismy prostupného zaměstnávání umožňující postup znevýhodněných uchazečů o zaměstnání od motivující veřejné služby přes dotované zaměstnání až po vstup na volný trh práce s využitím krátkodobé asistence po nástupu do zaměstnání. V rámci systému prostupného zaměstnávání bude vláda podporovat aktivity vedoucí k ukotvení integračních sociálních podniků do systému opatření aktivní politiky zaměstnanosti.

Vláda bude nadále podporovat projekt „Vzdělávejte se po stabilitu“ jako významný nástroj udržení stávajících pracovních míst v podnicích ohrožených poklesem poptávky po jejich produktech a pro vzdělávání jejich zaměstnanců pro vyšší konkurenceschopnost.

Objem disponibilních prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti (včetně investičních pobídek) se v roce 2013 zvýšil na cca 7,9 mld. Kč (z toho cca 4,8 mld. Kč tvoří rozpočet a 3,1 mld. Kč nespotřebované prostředky z minulých let), oproti zhruba 6,1 mld. Kč v roce 2012. Vláda bude usilovat o další posilování aktivní politiky zaměstnanosti, včetně efektivního využití prostředků Evropského sociálního fondu a dalších finančních nástrojů EU.

Reformní kroky vlády v oblasti služeb zaměstnanosti jsou rovněž součástí reakce na doporučení Rady č. 4.

Jednotlivá opatření v oblasti rozvoje trhu práce jsou detailněji rozpracována v příloze č. 3.

Monitoring vývoje na trhu práce

Druhý pilíř se zaměří na monitoring a analýzu dat, umožňující na základě kvantitativních údajů vytvářet nástroje pro zvyšování zaměstnanosti. Cílem je nastavení spolupráce Úřadu práce ČR (ÚP ČR) a jeho krajských poboček se zaměstnavateli, které by prostřednictvím získávaných dat umožnily vyhodnocovat ekonomické trendy v ČR z hlediska jejich dopadů na trh práce. Podporovány budou též lokální sítě zaměstnanosti založené na místní spolupráci kontaktních pracovišť krajských poboček ÚP ČR, obcí, poskytovatelů sociálních služeb a zaměstnavatelů. Dosavadní rozsah a kvalita statistických informací o trhu práce a aktivní politice zaměstnanosti poskytovaných novým informačním systémem není zatím dostatečný, na jeho zlepšování se průběžně pracuje.

Druhým segmentem tohoto pilíře bude pokračování v budování společné Jednotné datové základny propojením a zpřístupněním údajů z databází ÚP ČR a České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) zaměstnancům MPSV a ÚP ČR, a využití takto získaných dat pro potřeby komplexního pojetí realizace politiky zaměstnanosti. Cílem této iniciativy je zlepšení zaměstnatelnosti klientů prostřednictvím posílení individuálního přístupu, rozvoj standardů přístupu ke klientům a poskytovaných služeb a snižování administrativní zátěže. Vznik databáze umožní vytvoření nových nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti a hodnocení jejich dopadu, hodnocení pokroku v oblasti zaměstnanosti, vyhodnocení dopadu nástrojů sociální ochrany na aktivní politiku zaměstnanosti a zavedení indikátorů pro měření příčin změn počtu uchazečů o zaměstnání.

Vzdělávání a rekvalifikace

Třetí pilíř klade důraz na rozvoj a optimalizaci vzdělávání. Programy v rámci tohoto pilíře jsou uvedeny v rámci kapitoly rozvoje celoživotního vzdělávání (podrobněji v kapitole 3.3.6).

Podpora zaměstnávání mladých lidí

Stoupající nezaměstnanost mladých lidí ve věku do 25 let je velmi alarmujícím signálem. Vláda proto učiní opatření pro její snižování. Hodlá přitom reagovat na doporučení EU v oblasti záruk pro mladé, a to především za využití prostředků z Evropského sociálního fondu. V oblastech, kde je to možné, podpoří též v maximální míře též využití prostředků z

nového nástroje EU na podporu zaměstnávání mladých lidí. Podpora zaměstnávání mladých lidí této skupiny se stane jednou z hlavních priorit aktivní politiky zaměstnanosti.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Přijatá opatření vlády jsou plně v souladu s cílem Strategie Evropa 2020 zvýšit celkovou míru zaměstnanosti věkové skupiny 20-64 let na 75 %, a zároveň s národními cíli a dílčími cíli vlády při realizaci této strategie. Plnění cílů v oblasti zaměstnanosti zároveň bude mít pozitivní vliv na plnění národních cílů v oblasti sociálního začleňování a odstraňování chudoby.

3.3.2 Sociální začleňování a boj s chudobou

Sociální začleňování a boj proti chudobě, jako nedílná součást cílů Evropské unie v oblasti růstu a zaměstnanosti, je jednou z prioritních oblastí reforem vlády, která se prostřednictvím konkrétních kroků a opatření snaží dosáhnout pozitivních efektů na různé projevy chudoby či sociálního vyloučení. V rámci plnění národního cíle ČR do roku 2020, pokračuje vláda v úsilí o začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených do společnosti, a to jak prostřednictvím inkusivního trhu práce, tak skrze zvyšování dostupnosti, kvality a udržitelnosti základních zdrojů a služeb včetně důstojného příjmu, bydlení a vzdělání.

S ohledem na společné cíle Strategie Evropa 2020 si vláda stanovila následující specifický národní cíl v oblasti boje proti chudobě:

Udržení hranice počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou do roku 2020 na úrovni roku 2008. ČR současně vyvine úsilí vedoucí ke snížení počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou o 30 000 osob.

Plnění národního cíle je ovlivněno schopností ČR rychle se zotavit z krize, vývojem ekonomiky, situací na trhu práce a demografickým vývojem. Podle výše uvedeného souhrnného ukazatele bylo v České republice ve výchozím roce 2008 pro hodnocení pokroku do roku 2020 ohroženo chudobou nebo sociálním vyloučením cca 1 566 tis. osob, tj. 15,3 % z celkové populace. Poslední dostupné údaje jsou z roku 2011, kdy míra souhrnného ukazatele dosáhla úrovně z roku 2008, tedy 15,3 % celkové populace, což odpovídá 1 598 tis. osob.

V reakci na některé znepokojující aspekty související se zadlužením domácností s nízkými a středními příjmy vláda prostřednictvím schválené novely zákona o spotřebitelských úvěrech usiluje o posílení postavení spotřebitelů a principu odpovědného úvěrování. Stejně tak bude vláda i nadále podporovat programy na zvyšování finanční gramotnosti.

3.3.2.1 Optimalizace nepojistných sociálních systémů a sociální práce

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Systém sociálních dávek

Vláda bude pokračovat v implementaci systému dávek poskytovaných osobám se zdravotním postižením. V rámci systému pomoci v hmotné nouzi bude pokračovat ve vyplácení dávek a zajišťování adekvátních podpor příjmů osobám ohrožených sociálním vyloučením především z důvodu setrvávání v dlouhodobé nezaměstnanosti. Ve vztahu k aktivaci bude hledat možnosti, jak při poskytování dávek prohlubovat působení aktivačních prvků a přispívat k začlenění se do trhu práce. V průběhu roku 2013 bude i nadále probíhat provádění výše uvedených opatření sociální reformy v oblasti posuzování zdravotního stavu pro nepojistné sociální systémy.

Sítě služeb

V roce 2013 bude pokračovat úprava v systému sociálních služeb tak, aby řízení systému bylo správně subsidiárně nastavené, a to z hlediska vytváření potřebné sítě služeb a jejího financování. Součástí této úpravy bude také řešení procesu poskytování zdravotní péče v zařízeních sociálních služeb a sociálních služeb v zařízeních zdravotních služeb (podrobněji v kapitole 3.1.2).

Sociální práce

Sociální reforma uvolnila také prostor pro další rozvoj sociální práce. Tento proces bude pokračovat na úrovni široké diskuse mezi odborníky z akademické obce i praxe s cílem konstituovat sociální práci jako řádnou odbornou disciplínu. Bude pokračovat podpora vzdělávání pracovníků v sociálních službách.

Péče o ohrožené děti

Vláda bude i nadále pokračovat v reformách vedoucích ke zkvalitnění systému péče o ohrožené děti.

V rámci reformy systému péče o ohrožené děti dojde ke sjednocení řídicí struktury a k zajištění transparentního financování, vytvoření jednotné sítě služeb pro práci s rodinami a dětmi a komplexního systému náhradní rodinné péče včetně profesionalizace pěstounské péče, v rámci které bude možné využít sítě podpůrných a odlehčovacích služeb. Dále dojde k vytvoření jednotného informačního systému v oblasti ochrany práv dětí a k realizaci dalších opatření, která povedou k zajištění ochrany práv dětí v ČR, omezení umisťování dětí do ústavní péče a účinné prevenci sociálně-patologických jevů.

Cílem změn bude vytvoření systému orientovaného na prevenci ohrožení dítěte a včasná řešení. Budou nastaveny standardy kvality a závazné postupy orgánů sociálně-právní ochrany dětí, které se budou týkat také osob pověřených k výkonu sociálně-právní ochrany dětí.

Dne 1. ledna 2013 nabyla účinnosti novela *zákona č. 359/1999 o sociálně-právní ochraně dětí*, která významným způsobem upravuje činnost sociálních pracovníků orgánů sociálně-právní ochrany dětí, výkon pěstounské péče a osob pověřených k výkonu sociálně-právní ochrany dětí. V roce 2013 vláda zahájí legislativní práce na komplexní právní úpravě podpory rodin, náhradní rodinné péče a systému ochrany práv dětí.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Výše uvedená opatření přispívají k plnění jednoho z hlavních cílů Strategie Evropa 2020, kterým je boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Výše uvedené výsledky sociální reformy a dosažený pokrok v plnění národních cílů a národních dílčích cílů strategie Evropa 2020 ukazují, že přístup zvolený v ČR je v souladu s prioritami politiky zaměstnanosti, které identifikovala Evropská komise ve své Roční analýze růstu 2013 jako hlavní priority na trhu práce.

3.3.2.2 Podpora sociálního začleňování a boj s chudobou

V reakci na plnění cílů v oblasti sociálního začleňování stanovených v rámci Strategie Evropa 2020 a v Národních programech reforem ČR vláda připravuje *Strategii sociálního začleňování 2014 – 2020*. Ta bude formulovat komplexní program opatření zaměřených na to, aby osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosahovaly příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný, a to zejména prostřednictvím

zvyšování jejich uplatnitelnosti na trhu práce a podpory jejich přístupu ke kvalitním službám vedoucím k sociálnímu začleňování.

K plnění stanovených cílů přispěje i efektivní a dlouhodobě udržitelný systém sociální ochrany a uplatňování principu mainstreamingu sociálního začleňování na všech správních úrovních. Strategie napomůže k rozvoji spolupráce všech zúčastněných při respektování principu „evidence-based policy“, tj. metody analýzy a tvorby veřejných politik založených na odpovědně zjištěných datech.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Bezdomovectví

Vláda v roce 2013 schválí *Koncepci řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020*, která bude reagovat jak na potřeby ČR, tak na požadavky EU posílit „zacílené sociální služby na nejvíce znevýhodněné skupiny“. Koncepce bude vycházet jak z opatření preventivní povahy, tak podpory navazující na současné služby. Bude také zahrnovat podporu přístupu k bydlení a zdravotní péči a podporu zvyšování informovanosti a spolupráce relevantních akterů.

Aktivní stárnutí

Vzhledem ke stárnutí obyvatelstva v důsledku demografického vývoje je stále aktuálnější problematika seniorů a jejich postavení ve společnosti.

K řešení problematiky stárnutí populace jako důsledku demografického vývoje byl zpracován a v únoru 2013 schválen vládou *Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí na období let 2013 až 2017*, který je základním strategickým dokumentem ve vztahu k řešení problémů seniorů a stárnutí populace. Mezi priority patří: (1) Zajištění a ochrana lidských práv starších osob; (2) celoživotní vzdělávání; (3) zaměstnávání starších pracovníků a seniorů ve vazbě na systém důchodového pojištění; (4) dobrovolnictví a mezigenerační spolupráce; (5) kvalitní prostředí pro život seniorů; (6) zdravé stárnutí; a (7) péče o nejstarší seniory se sníženou soběstačností.

Vláda také hodlá pokračovat v podpoře aktivit a projektů, které jsou zaměřeny na posílení uplatnění seniorů ve společnosti, prosazování age managementu, posílení zaměstnanosti starších osob, podporu mezigenerační solidarity a zapojení seniorů do dobrovolnických aktivit. Důležitou součástí by mělo být umožnění podpory zdravého životního stylu

(jakkoli je toto sféra, jejíž regulace nepřísluší veřejné moci) a prevence nemocí jako základní předpoklad zvýšení kvality a prodloužení aktivního života ve stáří.

V oblasti profesionální péče o seniory bude vláda usilovat o provázání zdravotnických, sociálních a dalších služeb poskytovaných v domácím prostředí. Jako součást podpory rozvoje a využívání technologií asistence, které mohou zvýšit kvalitu života a nezávislost seniorů, proběhne analýza informačních a komunikačních technologií a služeb asistovaného života pro seniory s cílem předložit návrh řešení služeb v dané oblasti.

Sociální začleňování Romů a problematika sociálně vyloučených lokalit

V rámci Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na roky 2011 – 2015, která je zaměřena především na místní rozměr sociálního vyloučení, bude vláda i nadále přijímat opatření zaměřená na zapojení sociálně znevýhodněných dětí do hlavního vzdělávacího proudu, prevenci rozpadu rodin a odebírání dětí do ústavní péče, podporu zaměstnanosti či bezpečnost uvnitř a v okolí sociálně vyloučených lokalit.

Zvláštní důraz bude nadále kladen na podporu sociálního začleňování a sociální soudržnost ve strukturálně nedostatečně rozvinutých regionech s vyšší nezaměstnaností a výskytem sociálně vyloučených lokalit. V roce 2017 vláda prostřednictvím Agentury pro sociální začleňování podpoří dalších 17 měst a obcí, ve kterých zahájí tříletý program spolupráce na rozvoji komplexních politik sociálního začleňování. Vláda realizuje komplexní Koncepti romské integrace na roky 2010-2013, která kombinuje hlediska lidskoprávní, národnostní a socioekonomická.

Podpora sociálního bydlení

Vláda v roce 2013 plánuje (v úzké návaznosti na *Koncepci bydlení ČR do roku 2020*) řešit problém dostupnosti bydlení pro sociálně ohrožené skupiny obyvatel prostřednictvím komplexní úpravy sociálního bydlení s využitím institutu tzv. bytové nouze. Ten definuje sociální situaci související s neuspokojivým bytovým stavem. Budou vytvořeny nástroje bytové a sociální politiky reagující na problémy osob bez obydli, osob ohrožených ztrátou obydli a osob užívajících nevhodné obydli z hlediska jejich zdravotního stavu. Budou využity praktické aplikace modelů sociálního bydlení, k jejichž zavádění ve vybraných obcích napomáhá Agentura pro sociální začleňování.

Podpora sociálního podnikání

Vláda bude podporovat Principy sociálního podnikání a sociální podniky jako jeden ze stupňů dostupného zaměstnávání vedoucího k uplatnění znevýhodněných uchazečů o zaměstnání na trhu práce. V souladu se zásadami sociálně udržitelného rozvoje ekonomiky budou tyto principy zohledněny v připravované *Strategii zaměstnanosti* jako jeden ze způsobů moderních přístupů k řešení problémů zaměstnanosti ohrožených skupin ve vazbě na nástroje aktivní politiky zaměstnanosti.

Současně hodlá vláda pracovat na zlepšení povědomí o konceptu sociálního podnikání, zlepšení právního prostředí a vytváření nástrojů na finanční podporu sociálního podnikání.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Výše uvedená opatření mají přispět k plnění jednoho z hlavních cílů Strategie Evropa 2020, kterým je boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Výše uvedené výsledky sociální reformy a dosažený pokrok v plnění národních a národních dílčích cílů strategie Evropa 2020 ukazují, že přístup zvolený v ČR je v souladu jak s prioritami Strategie Evropa 2020, tak s prioritami politiky zaměstnanosti, které identifikovala Evropská komise ve své Roční analýze růstu 2013. Rovněž je lze chápat jako zásadní příspěvek ČR k naplňování Evropského rámce pro národní strategie romské integrace do roku 2020.

3.3.3 Zvyšování dostupnosti nájemního bydlení pro zvýšení mobility pracovní síly

Intenzita bytové výstavby odpovídá z regionálního hlediska demografickému vývoji. Případný deficit v dostupnosti bytů, který může vznikat v některých lokalitách a má strukturální charakter, lze řešit s pomocí veřejných prostředků jen velmi omezeně. Role státu je zde především nepřímá a zahrnuje aktivity, které by měly vést k efektivnímu fungování trhu bydlení. Oprávněnou rolí státu jsou také intervence zabezpečující vyváženou a rozmanitou strukturu bytového fondu, zejména pak s ohledem na tzv. právní důvod užívání bydlení.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Cílem realizace podpory v roce 2013 je i nadále motivovat investory k intenzivnější výstavbě nájemních bytů s ohledem na význam nájemního bydlení nejen pro sociální soudržnost, ale také pro

geografickou a profesní mobilitu pracovní síly v územích ČR.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Zvýšení dostupnosti nájemního bydlení je důležité také z hlediska cílů Strategie Evropa 2020. Zvýšení mobility pracovních sil prostřednictvím zvýšení dostupnosti nájemního bydlení může podpořit úsilí o dosažení 75% zaměstnanosti žen a mužů ve věku od 20 do 64 let. Zároveň může přispět i k podpoře sociálního začlenění a ke snížení počtu lidí ohrožených chudobou.

3.3.4 Zvýšení kvality a dostupnosti předškolní péče, slučitelnost rodinného a pracovního života

Kvalitní předškolní vzdělávání koncipované jako součást vzdělávacího systému má zásadní význam pro další rozvoj osobnosti a pro prevenci negativních důsledků sociálních nerovností projevujících se v pozdějších fázích edukačního cyklu. Předškolní vzdělávání nelze tedy považovat primárně za péči o malé děti osobou jinou než rodičem, nýbrž za prostředek k zdravému citovému, rozumovému a tělesnému rozvoji a socializaci dítěte a osvojování základních dovedností potřebných pro pozdější život, zejména pro navazující základní vzdělávání, jako je – osvojování životních hodnot, vhodného chování a rozvoj mezilidských vztahů

Vláda bude i nadále podporovat dostupnost předškolního vzdělávání, a to zejména s ohledem na cíl, kterým je zlepšení přípravy na základní vzdělávání dětí ze sociálně znevýhodňujícího prostředí. Zároveň bude provedena transformace systému pedagogicko-psychologického poradenství tak, aby adekvátně diagnostikoval individuální potřeby dětí a navrhoval vhodná vyrovnávací a podpůrná opatření v součinnosti s jejich rodiči či zákonnými opatrovníky a s mateřskými a základními školami a nestátními neziskovými organizacemi.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Firemní mateřské školy

Vláda bude finančně podporovat zřizování tzv. firemních mateřských škol na legislativním základě (zápis mateřské školy do školského rejstříku), tzn. za finanční podpory státu, ale zároveň také s garancí kvality vzdělávání dětí v těchto zařízeních.

Péče o předškolní děti

V reakci na doporučení Evropské komise dojde k rozšíření nabídky služeb umožňujících sladění rodinného a pracovního života legislativní úpravou nového typu služeb péče o předškolní děti, dětské skupiny. Právní úprava zahrne rovněž daňová opatření v podobě daňové uznatelnosti nákladů pro zaměstnavatele zajišťující svým zaměstnancům péči o jejich děti a slevy na dani z příjmů pro rodiče, kteří hradí péče o děti v souvislosti s participací na trhu práce.

Stávající typy služeb péče o děti budou nadále podporovány ve stávajícím režimu, včetně mateřských škol, kterým stát poskytuje dotaci ze státního rozpočtu. Dojde tedy k rozšíření spektra typů služeb péče o děti zřizovaných různými subjekty. Související připravovaná daňová opatření podpoří všechny typy služeb péče o děti, nikoli pouze nově připravované.

Zvyšování kvality a dostupnosti předškolního vzdělávání

V roce 2012 byla zahájena inovace *Rámcového vzdělávacího programu předškolního vzdělávání*. Začleněny do něj byly nové části, které rozpracovávají a zpřesňují jednotlivé očekávané výstupy v rámci předškolního vzdělávání tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zvládat a umět. V roce 2013 bude inovace pokračovat, zejména s důrazem na péči a vzdělávání dvouletých dětí v mateřských školách a dále na provázanost s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a tedy připravenost dětí na základní vzdělávání.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Účast na předškolním vzdělávání v dlouhodobé perspektivě snižuje míru předčasných odchodů ze vzdělávání, zvyšuje nejvyšší dosažené vzdělání a snižuje riziko sociálního vyloučení, čímž přispívá k dosažení příslušných společných cílů strategie Evropy 2020. Opatření týkající se podpory rozvoje a dostupnosti služeb péče o děti mají vazbu na doporučení Rady č. 3 „Přijmout další opatření k podstatnému zvýšení dostupnosti cenově přístupných a kvalitních předškolních zařízení péče o děti“ a plnění cíle Strategie Evropa 2020 ve smyslu dosažení 75% zaměstnanosti žen a mužů ve věku od 20 do 64 let.

3.3.5 Reformní opatření v základním a středním školství

V oblasti základního i středního školství je potřeba podporovat takové zaměření výuky, které bude otevírat žákům širší možnosti uplatnění a budoucích změn jejich povolání, podporovat jazykové vzdělávání, zvyšovat informační, čtenářskou, matematickou, přírodovědnou a finanční gramotnost. Důležitá je též podpora manuální zručnosti, kreativity a technického uvažování, zvědavosti a zájmu o vědu a techniku.

Je nutné zamezit tomu, aby školy připravovaly žáky příliš jednostranně a bez ohledu na jejich budoucí uplatnění na trhu práce, a je třeba zajistit rozvoj systému kariérového poradenství, který umožní žákům činit informovaná rozhodnutí o studiu a budoucí kariéře. Kariérní poradenství může podporovat žáky při výběru studijních oborů v oblastech, kde je nedostatek pracovní síly. Na úrovni středního odborného školství je třeba, aby zaměstnavatelé nesli svůj díl zodpovědnosti za tu část přípravy, která je firemně úzce specifická nebo se váže k poptávce po dovednostech v úžeji definovaných profesích podléhajících rychlému technologickému vývoji. Je třeba dále rozvíjet střední odborné vzdělávání tak, aby bylo sladěno s potřebami zaměstnavatelů. Vláda bude také usilovat, aby RVP reagovaly na aktuální vývoj technologií a ICT.

Je také nutné vytvářet podmínky podpory nadaných a talentovaných žáků a to již od úrovně předškolního vzdělávání. Obsah i forma vzdělávání by měla vést ke kreativnímu samostatnému myšlení, rozvíjení schopností dalšího učení a schopností spolupracovat.

Na druhé straně nesmí tyto kroky vést k negativním důsledkům celkového snížení kvality výuky. Pro ČR je nezbytné zlepšit výsledky žáků s nižším socioekonomickým statusem a s nižší motivací pro dokončování středního vzdělání. Proto se musí zlepšit podmínky pro školy, které s těmito žáky pracují. Monitoring a hodnocení výsledků vzdělávací a výchovné činnosti na všech úrovních, zjišťování socioekonomického kontextu žáků a škol a poskytování zpětné vazby zřizovatelům, školám, ředitelům a pedagogickým pracovníkům, je předpokladem pro účinné uplatnění opatření a nástrojů k dosažení cílů stanovených v oblasti vzdělávání a společenské integrace. Vláda protolepší systém monitoringu a hodnocení kvality výuky a vytvoří podmínky pro hodnocení studentů tak, aby byla zajištěna maximální objektivnost kritérií a aby tento systém umožňoval plné využití potenciálu každého jednotlivce a motivoval jej k dalšímu rozvoji.

Národní cíle v uvedené oblasti jsou stanoveny následovně:

nejvýše 5,5 % osob předčasně odcházejících ze vzdělávání;

Hodnota předmětného indikátoru je již v současné době v případě ČR velmi nízká (v roce 2011 činila 4,9%). ČR tak dlouhodobě patří mezi členské státy s nejnižším ukazatelem (průměr EU byl v roce 2011 13,5%) a nachází se tak poměrně hluboko pod cílovou hodnotou pro rok 2020.

Úkolem pro ČR je, aby se počet předčasných odchodů nezvyšoval a abychom se zaměřili na zlepšování výsledků žáků. Opatření budou zaměřena na zlepšení výsledků žáků ohrožených školním neúspěchem. Vzhledem k ekonomické situaci existuje riziko, že počet žáků z rodin ohrožených chudobou bude vyšší a tedy riziko školního neúspěchu bude vyšší.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Vláda bude pokračovat v implementaci Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2011 - 2015 pro oblast regionálního školství.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

Od školního roku 2013/2014 nabude účinnosti upravený Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, který se soustředí především na úpravu výuky matematiky a zavedení výuky druhého cizího jazyka; povinně bude začleněna také finanční gramotnost a dopracována nebo upravena byla některá další aktuální a důležitá témata (dopravní výchova, ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, korupce, obrana vlasti nebo sexuální výchova).

Bude dokončeno doplnění RVP o standardy v uzlových bodech vzdělávání (5. a 9. ročník) v celé šíři kurikula.

Plošné hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Vláda zavede plošné hodnocení výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. ročníků základních škol a odpovídajících ročníků šesti a osmiletých gymnázií (od školního roku 2013/14) s cílem využít získané výsledky pro podporu vlastního hodnocení školy. Po veřejné diskusi o cílech a podmínkách evaluace v základním vzdělávání bude ve spolupráci s Českou školní inspekcí (ČŠI) vytvořen ucelený koncept zjišťování a monitorování výsledků vzdělávání v základním vzdělávání s cílem dosáhnout širšího konsensu a postupného zavedení evaluačních nástrojů do praxe. Systém bude poskytovat škole zpětnou vazbu pro zavedení zlepšujících opatření na

úrovni výuky a na úrovni vzdělávacího systému budou výsledky využity k identifikaci jeho slabých a silných stránek a pro zavádění opatření ke zlepšení kvality a efektivity vzdělávacího systému

Kariérní systém a odměňování pedagogických pracovníků

Vláda bude pokračovat v nastavování kariérního systému pedagogických pracovníků, který vymezí a popíše jednotlivé stupně kariérního růstu učitelů. Systém bude založen na soustavném profesním rozvoji učitelů, což přispěje ke zvyšování kvality jejich práce i k posilování prestiže pedagogické profese.

Nová závěrečná zkouška

Na základě úspěšného ověření konceptu nové závěrečné zkoušky v oborech vzdělání s výučním listem bude v roce 2013 podán návrh na její legislativní ukotvení.

Podpora firemních investic do vzdělávání

Cílem vlády ČR je nastavit systém podpory spolupráce podniků s odbornými školami, zkvalitnit systém kariérního poradenství, upravit rámcové vzdělávací programy odborného vzdělávání ve spolupráci s odborníky z praxe. Proto vláda připravuje reformní opatření, která by měla usnadnit firmám daňové odpočty s cílem podpory firemních investic do vzdělávání, motivace firem k umožnění odborného výcviku v co nejvyšší míře a podpory firemních stipendií.

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020

Další konkrétní reformní kroky v této oblasti budou součástí směrů a opatření v nově připravované *Strategii rozvoje vzdělávání v ČR do roku 2020* a vzejdou ze široké veřejné a odborné diskuze, která bude uzavřena v červnu 2013. Předložení strategie vládě je předpokládáno na podzim 2013.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Reformní opatření se prolínají s nadefinovanými stěžejními iniciativami *Strategie Evropa 2020* „Mládež v pohybu“ – posílení výkonu systémů vzdělávání a usnadnění vstupu mladých lidí na pracovní trh, „Průmyslová politika pro éru globalizace“ – zlepšení podnikatelského prostředí, zejména pro malé a střední podniky, podpora rozvoje silné a udržitelné průmyslové základny. Navrhovaná opatření zohledňují doporučení č. 8 Integrovaných hlavních směrů vytvoření dovednostmi vybavenou a odborně připravenou pracovní sílu, která bude

odpovídat potřebám trhu práce, podporovat kvalitu pracovních míst a celoživotní učení. S ohledem na strukturu nezaměstnaných ve společnosti se většina opatření zaměřuje na odborné vzdělávání, specificky na tento segment ve středním školství, a řešení jeho problémů. Zároveň navrhovaná opatření také přispívají k snižování podílu předčasných odchodů ze vzdělávání, například zvyšováním atraktivity odborného vzdělávání a jeho relevance pro trh práce.

3.3.6 Reforma vysokého školství a rozvoj celoživotního vzdělávání

Reforma v oblasti vysokého školství bude představovat i na národní úrovni jeden ze zásadních pilířů širších reformních kroků na podporu růstu a konkurenceschopnosti.

Národní cíl oblasti vysokého školství je stanoven následovně:

dosažení podílu 32% osob ve věku 30 - 34 let s terciárním vzděláním.

ČR se podařilo významně navýšit míru vstupu do terciárního vzdělávání a tento trend se už začíná projevovat i na výstupu z terciárního vzdělávání: jen meziroční nárůst mezi roky 2010 až 2011 byl více než 3% (na 23,8%). To klade zcela nové nároky na samotné vysoké školy; jedním z cílů reformy vysokého školství bude vytvořit jim k tomu odpovídající podmínky.

Reformní cíle v oblasti vysokého školství jsou zaměřeny následujícími základními směry: zvyšování kvality, diverzifikace, relevance vzdělávacích a dalších činností vysokých škol; profilace studijních programů podle specifického poslání vysokých škol a dosahované výkonnosti; otevřenost vysokých škol mezinárodnímu, národnímu i regionálnímu kontextu a potřebám různých společenských partnerů; efektivní využívání legislativních, ekonomických a dalších nástrojů státu k racionálnímu směřování vývoje vysokého školství; víceleté kontraktové financování zajišťující stabilnější výhled, který umožní vysokým školám strategicky rozvíjet své aktivity. Důležité je také nastavit taková systémová opatření, která prohloubí spolupráci podniků a univerzit. Je nezbytné též dále uvažovat o způsobu zajištění finančního podílu studentů na vlastním studiu.

Rozvoj lidských zdrojů nekončí odchodem ze vzdělávací soustavy, ale je třeba na něj klást důraz v průběhu celého života. Požadavky na výkon mnoha povolání se rychle mění s vývojem technologií nebo ekonomických a společenských procesů. Fungující

segment dalšího vzdělávání je důležitý pro doplnění kvalifikovaných zaměstnanců tam, kde se jich nedostává z počátečního vzdělávání, stejně tak i pro rychlé doplnění odborných dovedností tam, kde nastává významná oborová či technologická změna (v současnosti absolvent školy nevystačí po celý život jen s jednou kvalifikací).

3.3.6.1 Reforma vysokého školství

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Změna zákona o vysokých školách

K naplnění reformy vysokého školství bude nezbytné novelizovat *zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách*. Vláda v tomto duchu stanovila termín pro předložení paragrafových znění novely klíčového zákona o vysokých školách. Tyto kroky jsou v souladu se specifickým doporučením (CSR) pro ČR č. 6.

Podpora firemních investic do vzdělávání

Stejně jako v oblasti středoškolského vzdělávání, tak i v oblasti vysokoškolského vzdělávání, vláda usiluje o podporu firemních investic do vzdělávání. Motivačním nástrojem by se měly stát daňové odpočty pro firmy, které umožňují odbornou praxi studentů vysokých škol.

Podpora technického vzdělávání

Nový program zaměřený na podporu technického vzdělávání zahrnuje celé vzdělávací spektrum, včetně vzdělávání dospělých, a je financován z evropských prostředků. Kromě rozvoje celoživotního učení s dopadem na konkurenceschopnost české ekonomiky, je zacíleno také na zvýšení kvality absolventů SŠ a VŠ a jejich připravenost vstoupit na trh práce prohloubením odborné přípravy žáků/studentů prostřednictvím praxe ve firmách a vytvoření systému predikce vzdělávacích potřeb regionálního trhu práce.

Další konkrétní reformní kroky v této oblasti budou součástí směrů a opatření v nově připravované *Strategii rozvoje vzdělávání v ČR do roku 2020* a vzejdou ze široké veřejné a odborné diskuse, která bude uzavřena v červnu 2013. Předložení strategie vládě je předpokládáno na podzim 2013.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Opatření v této kapitole usilují o přispění ČR k dosažení hlavního cíle strategie Evropa 2020 v podobě zvyšování míry dokončování terciárního

vzdělávání. Reformní opatření se také prolínají se čtyřmi ze sedmi nadefinovaných stěžejních iniciativ Strategie Evropa 2020 směřujících k naplnění cílů strategie. Jsou to „Inovace v Unii“ – zlepšení rámcových podmínek a přístupu k financování výzkumu a inovací, čímž by se posílil inovativní řetězec a zvýšil objem investic v celé Unii „Mládež v pohybu“ – posílení výkonu systémů vzdělávání a usnadnění vstupu mladých lidí na pracovní trh, „Průmyslová politika pro éru globalizace“ – zlepšení podnikatelského prostředí, zejména pro malé a střední podniky, podpora rozvoje silné a udržitelné průmyslové základny, která by byla konkurenceschopná v celosvětovém měřítku, a „Program pro nové dovednosti a pracovní místa“ – modernizace pracovních trhů a posílení postavení občanů rozvojem jejich dovedností v průběhu celého života za účelem zvýšení účasti na trhu práce a lepšího vyrovnaní nabídky a poptávky na trhu práce, mimo jiné prostřednictvím mobility pracovních sil.

3.3.6.2 Rozvoj celoživotního učení

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Vláda bude pokračovat v koncipování systémově fungujícího informačního nástroje o nutnosti zapojení se do celoživotního učení včetně návaznosti na potřeby trhu práce, jako je rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací a Národní soustavy povolání, predikce vzdělávacích potřeb trhu práce či zajištění kariérového poradenství.

Systémové předvídání kvalifikačních potřeb trhu práce

V letech 2013-14 bude realizován projekt *Systémové předvídání kvalifikačních potřeb trhu práce*. Realizace projektu umožní, aby zainteresované instituce měly k dispozici věrohodné informace o očekávaných změnách na trhu práce, jež následně umožní snižovat disproporce na trhu práce, efektivní rozhodování služeb zaměstnanosti a vzdělávacích zařízení. K tomuto účelu bude využit pilotně ověřený nástroj sektorových dohod.

Stáže – vzdělávání praxí

Smyslem projektu je zavést inovativní způsob individuálního dalšího vzdělávání pomocí stáží ve firmách. Stáže se tak stanou nástrojem pro zvýšení kvalifikace a získání praxe v oboru. Projekt je podpořen z prostředků ESF (OP VK) a státního rozpočtu.

Rozvoj a implementace Národní soustavy povolání a Národní soustavy kvalifikací

Klíčovým faktorem dalšího postupu je uplatnění konceptu celoživotního učení včetně dalšího vzdělávání. V roce 2013 až 2014 bude pokračovat rozvoj Národní soustavy povolání (NSP) v gesci MPSV a Národní soustavy kvalifikací (NSK) v gesci MŠMT včetně metodické podpory spolupráce mezi vzdělavateli, zaměstnavateli a úřady práce. Práce budou zaměřeny na dokončení databáze všech povolání na trhu práce a utváření nástrojů využití NSP i NSK v praxi.

Při řešení disparit v jednotlivých odvětvích trhu práce bude nadále využíváno pilotně ověřeného nástroje sektorových dohod, v jejichž rámci je koordinována spolupráce mezi zaměstnavateli a dalšími aktéry na trhu práce (územními samosprávami, Úřadem práce, vzdělávacími institucemi, krajskými radami pro rozvoj lidských zdrojů apod.) v jednotlivých hospodářských odvětvích a regionech.

Kvalita dalšího vzdělávání

V roce 2013 budou přijata opatření k zavádění hodnocení kvality nabídky vzdělávacích programů s využitím prvků hodnocení kvality-ratingu vzdělávacích institucí při zadávání veřejných zakázek financovaných z veřejných rozpočtů. Budou navržena příslušná opatření pro zavedení nových forem financování dalšího vzdělávání do konce roku 2014. Budou vytvářeny metodiky pro akreditaci a kontrolu vzdělávacích programů na podporu procesů uznávání výstupů dalšího vzdělávání.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Míra účasti dospělých ve věku 25 až 64 let na celoživotním učení je jedním z hlavních ukazatelů plnění cílů strategie Evropa 2020. Evropským cílem je dosáhnout 15 % účasti. ČR za rok 2010 vykazovala míru účasti 7,4 %, za rok 2011 11,4 %. Opatření reagují na doporučení č. 8 Integrovaných hlavních směrů, tedy zajištění dovednostmi vybavené a odborně připravené pracovní síly, která bude odpovídat potřebám trhu práce, podporovat kvalitu pracovních míst a celoživotní vzdělávání.

3.3.7 Podpora příchodu kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí

Kvalifikovaná pracovní síla je jedním ze základních předpokladů konkurenceschopnosti a obchodní

úspěšnosti zaměstnavatelů. Tvoří nutnou podmínku pro investice, neboť zajišťuje přenos znalostí, rozvoj inovací, zavádění nových technologií a vede k tvorbě nových pracovních míst. Pokud není možné zajistit dostatek potřebné kvalifikované pracovní síly, investoři se přeorientují na lokality, kde toto možné je. Stejně důležitým faktorem, který hraje roli z hlediska přílivu investic, je také možnost zaměstnávat klíčové pracovníky ze zahraničí.

Vzhledem k otevřenosti a charakteru české ekonomiky vláda přijímá taková opatření, která vedou k efektivní migrační politice, jež dokáže reflektovat ekonomické potřeby ČR. Jedná se především o odstraňování administrativních překážek při podávání a vyřizování žádostí o povolení ke vstupu, pobytu a práci na území ČR a k usnadnění podmínek vstupu a pobytu klíčového personálu a specialistů ze třetích zemí. Výsledkem snahy vlády by mělo být rychlé, hospodárné a transparentní získávání kvalifikovaných odborníků ze zahraničí pro český pracovní trh.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013***Nová právní úprava vstupu a pobytu cizinců na území ČR***

Do 30. dubna 2013 bude vládě ČR předložen ke schválení návrh normativního textu tří právních norem: zákona o vstupu a pobytu cizinců na území ČR, zákona o volném pohybu občanů EU a jejich rodinných příslušníků a zákona o ochraně státních hranic. S nabytím účinnosti se počítá v průběhu roku 2014.

Zrychlená procedura pro vnitropodnikově převáděné zaměstnance zahraničních investorů

Vláda bude v roce 2013 pokračovat v realizaci projektu „Zrychlená procedura pro vnitropodnikově převáděné zaměstnance zahraničních investorů“. Ten stanoví pravidla a lhůty pro zrychlený převod vnitropodnikových zaměstnanců zahraničních investorů na výkon práce v ČR a napomáhá tak zabezpečovat dostatek kvalifikované pracovní síly pro udržení a růstu konkurenceschopnosti ČR. Cílovou skupinou projektu jsou manažeři a specialisté dočasně vyslaní v rámci společnosti do jednotky umístěné v ČR v rámci skupiny kapitálově propojených společností. Na základě vyhodnocení půlročního fungování projektu došlo k 1. říjnu 2012 ke zmírnění vstupních kritérií pro účastníky projektu. S jeho další realizací se počítá do nabytí účinnosti nové právní úpravy vstupu a pobytu cizinců na území ČR.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Hlavním cílem Strategie Evropa 2020 je podpora konkurenceschopnosti a růstu EU. Mezi hlavními prioritami jsou např. rozvíjení ekonomiky založené na znalostech, podpora konkurenceschopnější ekonomiky, podpora ekonomiky s vysokou zaměstnaností. Vyvážená opatření na podporu legální migrace příslušníků třetích zemí do EU jsou tedy v souladu s cíli Strategie Evropa 2020.

3.4 Růst založený na inovacích a výzkumu

Vláda svými reformními kroky přispívá k plnění cílů Strategie Evropa 2020 v oblasti výzkumu, vývoje a inovací.

V tomto smyslu se vláda při stanovení svého národního cíle zavázala, že přijme taková opatření, aby veřejné výdaje na výzkum, vývoj a inovace v ČR dosáhly v roce 2020 úrovně 1 % HDP a současně došlo k navýšení podílu soukromého sektoru na financování výzkumu, vývoje a inovací tak, aby ČR přispěla k dosahování cíle stanoveného ve Strategii Evropa 2020.

Po meziročním poklesu celkových výdajů na výzkum, vývoj a inovace v roce 2008 a mírném nárůstu v roce 2009 byl v roce 2011 zaznamenán v ČR nejvýraznější meziroční nárůst investic do inovačního sektoru od roku 2005.

V roce 2011 dosáhly investice do výzkumu, vývoje a inovací v ČR 1,86 % HDP (přes 70 miliard Kč), což představuje významný nárůst jak absolutně (zhruba o 1/5), tak relativně v poměru k HDP. Téměř polovina z výdajů na výzkum, vývoj a inovace v ČR poté pocházela v roce 2011 i nadále z tuzemských podnikatelských zdrojů (47 %). Veřejné zdroje, jejichž podíl na celkových výdajích představoval 0,69 % HDP, se na financování podílely 37 % a zahraniční podniky 7 %.

V pozadí tohoto meziročního nárůstu o 11,7 miliardy Kč se skrývají zejména investice ze zahraničních veřejných zdrojů, které se zvýšily 2,7 krát oproti roku 2010 (9 % z celkových výdajů).

V roce 2012 v ČR celková výše veřejných výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací, včetně výdajů krytých příjmy z EU a Finančního mechanismu EHP / Norska, dosáhla 39,1 mld. Kč. Podíl skutečných celkových výdajů tak představoval 1,03 % HDP.

Vláda vnímá posílení významu výzkumu a inovací jako jednu ze svých hlavních priorit vytvářejících základní předpoklady konkurenceschopnosti ČR a dlouhodobého hospodářského růstu.

Zastřešujícím dokumentem pro oblast VaVal je Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015 s výhledem do roku 2020 (NP VaVal). Součástí NP VaVal jsou Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a bude jí také strategie pro inteligentní specializaci, která je klíčovým dokumentem ve vztahu

k čerpání prostředků v oblasti výzkumu, vývoje a inovací z fondů EU na léta 2014-2020.

Vzhledem k průřezovému charakteru výzkumu, vývoje a inovací a požadovanému důrazu strategie inteligentní specializace nejen na technické, ale i na netechnické inovace (včetně sociálních inovací) vláda podporuje co nejširší zapojení rezortů.

S cílem podpořit růst prostřednictvím výzkumu, vývoje a zvyšování inovačního potenciálu a zlepšení pozice českých firem v globálních produkčních řetězcích vláda navrhuje řadu opatření ekonomiky ve třech stěžejních oblastech:

1. Rozvoj podmínek pro excelentní výzkum
2. Rozvoj spolupráce mezi podnikovou sférou a výzkumnými institucemi
3. Inovační podnikání a rozvoj start-upů; Seed fond

3.4.1 Rozvoj podmínek pro excelentní výzkum

Vláda bude i nadále napomáhat rozvoji příznivých podmínek pro provádění excelentního výzkumu v ČR. Její jednotlivé kroky budou zahrnovat zejména pokračování v přípravě nového systému hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací, modernizaci tuzemské výzkumné infrastruktury, rozvoj lidských zdrojů v souladu s potřebami znalostní ekonomiky a prohloubení integrace ČR do Evropského výzkumného prostoru.

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Implementace Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

V návaznosti na schválení Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací vláda do 30. června 2013 vypracuje detailní plán jejich implementace, který zajistí zohledňování priorit při přípravě a realizaci programů účelové podpory části základního a zejména aplikovaného výzkumu tak, aby byly dostatečným způsobem reflektovány klíčové potřeby rozvoje české společnosti a posílení konkurenceschopnosti hospodářství.

Národní programy udržitelnosti I a II

V zájmu co největšího příspěvku nově budovaných výzkumných center ke zvýšení excelence ve výzkumu a naplnění inovačního potenciálu českých podnikatelských subjektů a v souladu se závazkem ČR zabezpečit nejméně do roku 2020 udržitelnost evropských center excelence a regionálních center výzkumu a vývoje budovaných v rámci Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace za finanční spoluúčasti Evropského fondu regionálního rozvoje bude vláda implementovat jednotlivá opatření Národních programů udržitelnosti I a II. Vláda současně vytvoří podmínky pro integraci těchto center do Evropského výzkumného prostoru.

Nová metodika hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací

Za účelem zkvalitnění podmínek hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací bude vláda i nadále pokračovat v přípravě nové metodiky hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací s cílem jejího dokončení v roce 2014. Metodika přispěje ke zlepšení managementu výzkumu a vývoje na všech úrovních, k zefektivnění vynakládání veřejných prostředků a motivaci všech účastníků inovačního procesu k dosahování excelence a transferu znalostí do praxe.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Rozvoj podmínek pro excelentní výzkum navazuje na cíle Strategie Evropa 2020 reformovat vnitrostátní systémy výzkumu, vývoje a inovací. Kladení důrazu na dosahování špičkových mezinárodně konkurenceschopných výsledků a jejich transfer do praxe napomůže zkvalitnění národního inovačního systému ČR a přilákání většího objemu soukromých investic do tohoto sektoru.

3.4.2 Rozvoj spolupráce mezi podnikovou sférou a výzkumnými institucemi

Přetrvávající slabinou inovačního systému ČR je nedostatečná spolupráce výzkumných organizací s podniky. Nezbytné je proto posilovat synergii financování výzkumu a vývoje z veřejných a soukromých zdrojů, odstraňovat bariéry pro nákup výzkumu podnikatelskými subjekty, zvyšovat povědomí výzkumných pracovníků o otázkách ochrany a využití práv duševního vlastnictví, rozvíjet manažerské dovednosti zaměřené na přenos výsledků výzkumu a vývoje do praxe a jejich komercializaci a napomáhat vzniku a rozvoji

strategických partnerství orgánů veřejné správy, výzkumného sektoru, finančních institucí a regionálních odvětvových seskupení podnikatelských subjektů.

Na mezinárodní úrovni se mezi klíčová opatření řadí podpora účasti domácích výzkumných organizací a podniků v programu HORIZON 2020, zejména poté v aktivitách stimulujících přímou spolupráci veřejného a soukromého sektoru, jakými jsou Víceoborová kontraktní partnerství (Cross-thematic Contractual PPPs) nebo Společné technologické iniciativy (Joint Technology Initiatives).

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Podpora aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje pro potřeby průmyslu

V návaznosti na programy TIP a ALFA vypracuje vláda v roce 2013 jako jedno z prorůstových opatření nový *program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje pro potřeby průmyslu* za účelem posílení konkurenceschopnosti ČR.

Strategie inteligentní specializace ČR

Do 31. prosince 2013 vláda vypracuje Strategii inteligentní specializace ČR, která napomůže stimulaci inovačního potenciálu jednotlivých regionů i ČR jako celku. Jejím cílem je především efektivnější využití evropských strukturálních fondů a součinnost mezi různými evropskými, národními a regionálními politikami, které zvýší investice do veřejného a soukromého sektoru. Představuje tak proces identifikování příležitostí a pozitivních stránek regionu, který může profitovat ze specializace v konkrétní oblasti vědy či technologie.

Existence strategie inteligentní specializace ČR je jednou z ex ante kondicionalit pro tři investiční priority politiky soudržnosti.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Rozvoj spolupráce veřejného výzkumného sektoru s podniky navazuje na cíl Strategie Evropa 2020 podporovat partnerství založená na znalostech a posílit vazby mezi vzděláním, podniky, výzkumem a inovacemi. Posílení partnerství napomůže efektivnímu zhodnocení inovačního potenciálu výzkumných organizací skrze transfer znalostí do praxe a jejich komercializaci, zvýšení této interakce poté i k navýšení výdajů na výzkum, vývoj a inovace ze soukromých zdrojů.

3.4.3 Inovační podnikání a rozvoj start-upů; Seed fond

Podnikatelský sektor je i nadále nejvýznamnějším aktérem z hlediska finančních prostředků spotřebovaných na výzkum, vývoj a inovace a finančních zdrojů vynaložených na financování těchto aktivit (60 % v roce 2011).

I když je míra financování výzkumu, vývoje a inovací soukromým sektorem pod průměrem EU, výdaje vynaložené na výzkum a vývoj v podnikatelském sektoru rostly v posledních deseti letech ve stálých cenách v průměru o 8 % ročně. Vzhledem k tomu, že významnou úlohu v inovačním systému ČR hrají podniky pod zahraniční kontrolou, je v této souvislosti pro politiku vlády prioritou vytvořit těsnější a dlouhodobější vazby mezi těmito podniky, jejich potřebami, výzkumem a potenciálem na straně jedné a aplikovaným výzkumem v ČR na straně druhé.

Cílem efektivní politiky státu v této oblasti proto musí být vyvážený rozvoj jednotlivých pilířů znalostní ekonomiky tak, aby přispívala k tvorbě znalostí, jejich využívání v inovacích a vývoji nových technologií. (rozhodování na základě znalostí, výzkumu a vývoje).

Konkrétní reformní opatření pro rok 2013

Seed fond

Vláda bude v roce 2013 pokračovat v realizaci projektu Seed fondu, který v období 2013 až 2015 musí probíhat velmi intenzivně. Poté, co bude vybrán správce fondu, dojde k zahájení investičního procesu, přičemž do výběru cílových společností bude zapojeno široké spektrum partnerů, včetně soukromých investorů, vysokých škol, podnikatelských inkubátorů, vědeckotechnických parků a výzkumných organizací. Zároveň budou i nadále podporovány pre-seed aktivity, které tvoří nedílnou součást aktivit na podporu nových, zejména technologických, firem.

Programy podpory pro poskytování rizikového kapitálu

Pro období 2014-2020 připraví vláda v roce 2013 nové programy podpory pro poskytování rizikového kapitálu na základě *ex ante* analýzy situace na trhu v ČR. Tyto programy budou přispívat k naplňování relevantních strategií (především SMK, NPVaVal, Koncepce podpory MSP 2014-2020).

Využití potenciálu průmyslového vlastnictví

Vláda hodlá dále usilovat o lepší pochopení a využití obrovského potenciálu průmyslového vlastnictví ke zvyšování konkurenceschopnosti. Za tímto účelem bude dále zvyšovat povědomí podnikatelů, studentů, pedagogů a pracovníků VaV o příležitostech plynoucích z optimálního využívání systému ochrany průmyslového vlastnictví, včetně systému patentových informací. V roce 2013 dojde k dalšímu rozvoji poradenského a informačního servisu a dalšímu rozvoji výuky základů ochrany průmyslového vlastnictví vedle technických a ekonomických oborů též na pedagogických fakultách českých vysokých škol. Bude také pokračovat osvětová kampaň zaměřená na všechny cílové skupiny, která bude zejména upozorňovat na výhody plynoucí z aktivního využívání Smlouvy o patentové spolupráci, jež slouží k případnému zajištění patentové ochrany v zahraničí a je nutným předpokladem pro získání nabídek na nákup licencí ze strany zahraničních subjektů.

Foresight a technologické oblasti strategického významu pro ekonomický růst ČR

Jako součást efektivní inovační politiky podporuje vláda rozvoj systému monitoringu světových trhů a vývoje na poli výzkumu a technologií, který umožní odborně identifikovat sociální, ekonomické a technologické trendy na cizích trzích. Na základě foresightových aktivit analyzujících vývoj světové poptávky, kvalifikovaného odhadu scénáře možného budoucího vývoje analýz přidané hodnoty českého obchodu v globální ekonomice a mapování inovačního potenciálu organizací v ČR může vláda určovat klíčové technologické oblasti pro podporu v ČR. Zaměřovat se bude především na oblasti, ve kterých lze do budoucna očekávat vysoký potenciál z hlediska přínosu pro konkurenční výhodu podnikového sektoru na území ČR, a proto do nich bude zacílena veřejná podpora podnikání a výzkumu a vývoje.

Provázanost opatření s cíli Strategie Evropa 2020

Opatření na podporu inovačního podnikání, rozvoj start-upů a seed fondu přispívají k využití příležitostí, které vznikají podporou výzkumu a vývoje a tím rychlejšími inovacím v ekonomice, což je jeden z hlavních cílů Strategie Evropa 2020. Navazují na stěžejní iniciativu EU „Unie inovací“, jejíž součástí je „Inteligentní růst“ s cílem rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích.

3.5 Implementace politiky soudržnosti a využití programů Evropských strukturálních a investičních fondů jako nástrojů uskutečňování priorit Strategie Evropa 2020

3.5.1 Programové období 2007–2013

Vláda považuje politiku soudržnosti za nástroj, který může významně posílit růst a konkurenceschopnost ČR. V období 2007–2013 může ČR investovat z prostředků této politiky celkem 26,9 mld. EUR⁴. Vláda pokládá politiku soudržnosti za velmi významný nástroj přispívající k začleňujícímu, ale také „inteligentnímu“ a udržitelnému růstu. Proto vláda intenzivně sleduje stav a vývoj v čerpání operačních programů, které se realizují v programovém období 2007–2013, a s tímto přesvědčením také přistupuje k přípravě politiky soudržnosti v příštím programovém období 2014–2020 v rámci přípravy programů spolufinancovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů⁵ („ESIF“).

Národní strategický referenční rámec ČR („NSRR“) pro politiku soudržnosti v období 2007–2013 primárně reflektuje Lisabonskou strategii, kterou Evropská rada přijala na jaře 2000. NSRR byl formulován v souladu s touto strategií a současně s ohledem na česká specifika a priority. Kromě informací o programech k implementaci politiky soudržnosti zahrnuje NSRR i doplňkovost poskytovaných podpor prostřednictvím Programu rozvoje venkova na období 2007–2013 a Operačního programu Rybářství 2007 – 2013.

V červnu 2010 Evropská rada schválila Strategii Evropa 2020, ve které definuje cíle Evropské unie, jichž chce dosáhnout do konce roku 2020, a to

v oblasti zaměstnanosti, výzkumu a vývoje, inovací, změn klimatu a energetiky, vzdělávání a sociální oblasti. Každý členský stát specifikuje vlastní vnitrostátní cíle. Za účelem provázání NSRR se Strategií Evropa 2020 byla vybrána prioritní témata, která jsou naplňována realizací NSRR (resp. jednotlivými operačními programy a projekty v nich realizovanými) v programovém období 2007–2013⁶. V obecném nařízení je definováno celkem 86 prioritních témat. Realizací NSRR je naplňováno 70 z těchto témat; potenciální vazba na cíle Strategie Evropa 2020 byla identifikována u 19 z naplňovaných témat NSRR. Výčet prioritních témat s potenciálním příspěvkem k naplňování dílčího cíle Strategie Evropa 2020 zachycuje tabulka v příloze č. 3.

Přínosy politiky soudržnosti pro růstovou výkonnost lze rozdělit na krátkodobé (kdy prostředky představují dodatečný poptávkový stimul, který se projeví v době řešení a realizace projektů) a dlouhodobé (představující vlastní endogenní efekt, vyvolaný příznivým dopadem řešeného projektu). Krátkodobý dopad s pomocí metodiky QUEST i HERMIN se pohybuje v rozmezí 0,8–1,1 procentních bodů ročně pro celou ČR a přibližně 0,4–0,5 procentních bodů v případě dopadů dlouhodobých. Intenzita dlouhodobých dopadů ve středním a dlouhém období sílí a míru krátkodobých dopadů s přibližně pětiletým odstupem dožene a překoná. Tuto závislost lze sledovat zejména v případě tvrdých projektů investičního charakteru nejen v oblasti infrastruktury, ale také podpory podnikatelského prostředí. Lze odhadovat dopad krátkodobých efektů (zejména díky infrastrukturním investicím) až ke 2 procentům HDP (bez této podpory by byl např. průměrný reálný růst ČR o přibližně 2 procentní body nižší, než kdyby se tato podpora nevyskytoval, resp. míra poklesu by byla o necelé 2 procentní body vyšší). Lze odhadovat, že bez politiky soudržnosti by (za rok 2009) nebyla ČR na úrovni necelých 83 % průměru EU, ale na úrovni 76 % či 77 %. Příklady konkrétních přínosů implementace politiky

⁴ Včetně dodatečných 237 mil. EUR, které ČR obdržela na základě čl. 17 Meziinstitucionální dohody.

⁵ Politika soudržnosti zahrnuje tři fondy EU: Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti. Název Evropské strukturální a investiční fondy pro příští programové období 2014–2020, který byl dohodnut v rámci dialogů s Evropským parlamentem v rámci jednání o legislativním balíčku nařízení, zahrnuje fondů pět – kromě fondů politiky soudržnosti ještě Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský rybářský fond. Zastřešujícím dokumentem EU pro těchto pět fondů bude Společný strategický rámec, který bude přílohou Nařízení EU obsahujícího společná ustanovení pro uvedených pět fondů.

⁶ V souladu s Obecným nařízením Rady č. 1083/2006 v příloze IV Kategorizace výdajů, a u kterých lze současně sledovat vazbu na některý z cílů Strategie Evropa 2020.

soudržnosti v ČR jsou detailněji rozpracovány příloze č. 4. V analýzách implementace politiky soudržnosti v programovém období 2007-2013 však byly identifikovány také některé slabé stránky (viz tamtéž).

3.5.2 Příprava programového období 2014-2020

Vláda v srpnu 2011 projednala pro příští programové období národní rozvojové priority pro politiku soudržnosti, které uložila rozpracovat do úrovně vymezení programů. Jako národní rozvojové priority byly určeny: Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky; Rozvoj páteřní infrastruktury; Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy; Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému péče o zdraví a Integrovaný rozvoj území.

Národní priority byly následně rozpracovány do úrovně tzv. tematických okruhů („TO“), které po věcné stránce slouží jako převodník mezi prioritami, tedy hlavními směry politiky soudržnosti pro programové období 2014–2020 a cíli budoucích programů spolufinancovaných z ESIF. Rozpracování národních rozvojových priorit přitom bylo diskutováno v široce koncipovaných debatách s relevantními partnerskými subjekty z veřejné správy, oblasti hospodářské, sociální, environmentální, neziskové a akademické na národní, regionální a místní úrovni. Cílem TO bylo definovat kvalitativní změnu vybraných oblastí a založit zároveň základní kameny Dohody o partnerství a rozpracování budoucích programů.

TO vycházejí z řádně zdůvodněných problémových analýz zpracovaných resorty, kraji a zástupci měst a obcí; byly také podrobeny dlouhé, důkladné a detailní debatě a systematickému ověřování potřeb ze strany partnerů. Dále budou pro jednotlivé TO kvantifikovány cíle a efektivní indikátory; tato data budou základnou pro sledování milníků a cílů realizace intervencí fondů ESIF. Analýza pro přípravu TO je také podkladem pro vymezování národních představ o hranicích mezi podporami politiky soudržnosti a II. pilířem Společné zemědělské politiky, tedy rozvojem venkova a Společnou rybářskou politikou.

Ve shodě se strukturou priorit a cílů je také pracovní pozice útvarů Evropské komise, které identifikovaly hlavní výzvy ČR pro období 2014-2020 obdobně jako ČR. Nejzásadnějšími problémy podle Evropské komise jsou:

- Špatný systém výzkumu a inovací a nízká konkurenceschopnost.
- Zaostalá dopravní infrastruktura
- Podprůměrně fungující vzdělávací systém a nedostatečně využívaný potenciál trhu práce.
- Neefektivní využívání zdrojů.
- Nevýkonná veřejná správa.

Hlavní výzvou pro pokrok hospodářství ČR je proto mobilizace faktorů usnadňujících přechod k inkluzivnímu růstu založenému na inovacích, vyšší přidané hodnotě, lidském kapitálu a ekonomice efektivně využívající zdroje. Základními složkami tohoto přechodu jsou investice do kvalifikované a flexibilní pracovní síly a konkurenceschopných společností, které mohou dosáhnout stávající technologické úrovně a posunout ji směrem dopředu. Při výhledu do budoucna bude vzrůstat význam faktorů určujících možnosti zlepšení konkurenceschopnosti hospodářství ČR; mezi takové faktory patří institucionální a právní rámec, flexibilita trhu práce, kvalita a dostupnost infrastruktury, energetická politika a kvalita a účinnost vzdělávacího a výzkumného systému. Předpokládaný model růstu však nesmí zanedbávat hlediska udržitelnosti životního prostředí a sociální soudržnost.

Programy spolufinancované z ESIF pro období 2014-2020 jsou v ČR připravovány na základě uvedených tematických okruhů (TO), které slouží jako nástroj pro zacílení intervencí a pro definování posunů a změn oproti podpoře v současném období v rámci zaměření budoucích intervencí a které navazují na cíle Strategie Evropa 2020. Program rozvoje venkova je připravován na základě priorit pro rozvoj venkova, jež jsou provázány s tematickými cíli ESIF a doplňují TO ve specifických oblastech sektoru zemědělství, potravinářství, lesního hospodářství a rozvoje venkova. OP Rybářství naváže na Víceletý národní strategický plán akvakultury.

Základní předpoklad úspěšné realizace celého příštího programového období spočívá v nastavení systému administrace a finančních toků na jednotných závazných pravidlech platných pro celý implementační systém, i s přihlédnutím ke specifickým Program rozvoje venkova a OP Rybářství. Pro zajištění samotného systému implementace z hlediska procesů bude v několika oblastech připravováno jednotné metodické prostředí s cílem:

- zjednodušit administrativní postupy,
- umožnit snadnější orientaci žadatele/příjemce v systému přidělování podpory,

- zlepšit komunikaci mezi žadatelem/příjemcem a poskytovatelem podpory,
- nastavit jednotná a srozumitelná pravidla,
- optimalizovat administrativní lhůty,
- upravit legislativní prostředí tak, aby vedlo ke zjednodušení administrativy.

Jednotné metodické prostředí bude zahrnovat jak úroveň řízení Dohody o partnerství, tak úroveň řízení programů a bude připravováno ve spolupráci s partnery a odborníky na danou problematiku. Pro sledování realizace programů ESIF připravuje ČR koncept jednotného monitorovacího systému. Mělo by se jednat o metodicky, procesně i technologicky jednotný systém, pokrývající celou implementační strukturu. Klíčovou úlohu při zajištění funkčního provozu takového monitorovacího systému hraje parametrizace vnitřních i vnějších procesů a postupů pro úroveň řízení, kontroly a auditu. Připravuje se definování povinných vazeb a klíčových procesů a pravidel, včetně definování rozsahu sdílených služeb s kompletními vazbami na externí systémy na úrovni služeb e-Governmentu. Důraz při přípravě je kladen na srozumitelnost i jednotnou formální úpravu a znění. Logické uspořádání jednotlivých oblastí umožní reflexi programového a projektového cyklu i potřebám centrálního řízení a koordinace programů ESIF v podmínkách ČR.

Snížování administrativní zátěže pro příjemce bude nastaveno - v souladu s usnesením vlády o doporučeních ke zjednodušení administrativní zátěže pro žadatele a příjemce při čerpání finančních prostředků z fondů EU v programovém období 2014–2020. Při přípravě jednotného metodického prostředí jsou respektovány následující principy:

- Používání jednotné terminologie v podmínkách ČR tak, aby byla pro všechny subjekty implementační struktury příslušná terminologie jednotná, srozumitelná a byla, včetně interpretace, v souladu s právními předpisy EU a ČR. Cílem je jednotné využívání základních pojmů napříč programy. Jednotná terminologie musí být využita jak při tvorbě dokumentace, tak při výstupech jednotlivých subjektů implementační struktury a při konzultacích se žadateli a příjemci.
- Nastavení jednotlivých procesů od podání projektové žádosti až po její schválení tak, aby na sebe jednotlivé procesy a postupy navazovaly a měly jednoznačně stanoven svůj počátek a konec i předcházející a návazný proces. V neposlední řadě budou jednoznačně nastaveny lhůty jednotlivých procesů tam, kde

je to možné. Tyto lhůty budou součástí interních dokumentů řídicího orgánu a musí být dodržovány. Cílem je dosáhnout jejich měření, vyhodnocení a následně také zkrácení.

- Aplikace systému konzultací, práce řídicích orgánů (zprostředkujících subjektů) s žadateli i příjemci a výměna zkušeností mezi žadateli / příjemci s přípravou a realizací projektu.
- Zabezpečení optimální míry elektronizace celého procesu přípravy projektových žádostí, jejich podání (včetně příloh), administrace, systému hodnocení a výběru projektů, administrace monitorovacích zpráv a žádostí o platbu.

V rámci přípravy programového období 2014-2020 projednala vláda v listopadu 2012 podklad pro Dohodu o partnerství, obsahující uvedené tematické vymezení, a schválila vymezení programů ESIF a jejich řídicí orgány; schválila také další harmonogram příprav. Hlavními směry zaměření budoucích intervencí programů spolufinancovaných z ESIF v ČR jsou:

- Vznik kvalitního podnikatelského prostředí, které podpoří konkurenceschopnost ČR na evropském i globálním trhu, povede k zakládání nových podniků, zvýší inovační schopnost stávajících podniků a posílí atraktivitu ČR pro domácí a zahraniční investory.
- Inkluzivní společnost vytvářející podmínky pro plnohodnotné uplatnění všech skupin obyvatelstva, zvýšení zaměstnanosti dnes vyloučených skupin a vytvářející atraktivní podmínky pro život.

Vládou schválená struktura programů spolufinancovaných z ESIF v ČR je detailním odrazem priorit indikovaných v předchozích fázích přípravy a analýz a zároveň odrazem pozitivních i negativních zkušeností s čerpáním prostředků EU od okamžiku vstupu ČR do EU:

- Oblast ekonomiky a podpory konkurenceschopnosti je koncentrována do tří operačních programů („OP“), které integrují investice a potřeby vzdělávání pro ekonomiku a její konkurenceschopnost: OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, OP Výzkum, vývoj a vzdělávání a OP Zaměstnanost.
- Potřeba budování dopravní a environmentální infrastruktury je koncentrována do OP Doprava a OP Životní prostředí.

- Soustředěná podpora růstu a konkurenceschopnosti na úrovni regionů je zajištěna jednak regionální a územní dimenzí tematických OP a jednak centrálním integrovaným regionálním OP.
- Z důvodů odlišných věcných i formálních podmínek je oddělen program pro Prahu OP Praha – pól růstu ČR, který podporuje region nejvýznamnější pro ekonomiku celého státu.
- Řízení a koordinace budoucí intervence bude zajištěna prostřednictvím OP Technická pomoc pro celou soustavu OP.
- Pro rozvoj venkova byl schválen Program rozvoje venkova 2014–2020 a pro oblast rybářství OP Rybářství.

Rok 2013 je zaměřen na intenzivní přípravu implementačních struktur, přípravu Dohody o partnerství i programů spolufinancovaných z ESIF a na jejich projednání s Evropskou komisí.

Nezbytnou pro dosažení stanovených cílů je koordinace všech veřejných politik; jedním z operativních nástrojů je elektronická databáze strategií jako systém průběžné aktualizace, hodnocení a do budoucna i přípravy strategických dokumentů. Významný koncepční nástroj představuje Strategie regionálního rozvoje 2007–2013 a připravovaná Strategie regionálního rozvoje 2014–2020 jako rámcový dokument pro oblast regionálního rozvoje. Aktuální i nově připravovaná Strategie regionálního rozvoje - a v nich vymezené prioritní oblasti a priority vycházející z vydefinovaných cílů - je nastavena tak, aby významně přispívala k naplňování stanovených

národních priorit i cílů Strategie Evropa 2020. Celková koncepce budoucích intervencí ESIF v ČR a její efektivní uplatnění se zakládá na kombinaci pohledu územního, integrovaného a tematického. Klíčovou metodu pro uplatnění územní dimenze z pohledu regionálního rozvoje představují integrované přístupy pro dosažení vyšší kvality strategického plánování, řízení a efektivnější vynakládání finančních prostředků a pro zajištění synergií uvnitř i mezi programy spolufinancovanými ESIF. Nedílnou součástí územní dimenze je i urbánní rozměr, včetně harmonizace rozvoje venkovského a urbanizovaného prostoru. Při plnění svých funkcí se města, podobně jako regiony, potýkají s celou řadou specifických problémů. Také v tomto případě jsou jejich příčiny často vzájemně propojeny a souvisí i se změnami životního stylu. Úsilí bude proto primárně zaměřeno na konsolidaci měst coby center růstu a na podporu diverzifikace ekonomických aktivit ve městě i na venkově. Investice by tak měly být směřovány do infrastruktury, dopravní obslužnosti a dostupnosti; do stimulace inkluzivního hospodářského rozvoje a podpory podnikání; do lidských zdrojů a vzdělávání, veřejného zdraví, sociální soudržnosti; do podpory vědy, výzkumu, vývoje a inovací, informačních a komunikačních technologií; do zdravého životního prostředí; do partnerství a spolupráce v území, tvorby sítí a udržitelnosti jejich fungování.

4. Závěr

Opatření představená v Národním programu reforem navazují na priority ČR koncipované vládou do roku 2020. S ohledem na skutečnost, že Strategie Evropa 2020 je rozložena na celé toto období a představuje určitý tematický svorník unijních politik, je Národní program reforem 2013 koncipován s delším výhledem, ovšem s nutnou reflexí omezení možností jeho naplňování v této perspektivě.

Toto dlouhodobější pojetí reflektuje mj. souvislost opatření obsažených v Národním programu reforem s horizontem víceletého finančního rámce EU a programového období politiky soudržnosti EU po roce 2014. Také z tohoto důvodu byla příprava programu diskutována s představiteli obou komor Parlamentu ČR a s partnery sociálního dialogu.

Národní program reforem 2013 je průřezovým dokumentem, který definuje klíčové priority a reformní směry v jednotlivých oblastech hospodářské politiky státu na pozadí Strategie Evropa 2020. Sjednocuje tak - a současně v konsolidované podobě předkládá - reformní procesy, přičemž klíčovou provázanost sleduje na úrovni naplňování Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti a zaměření intervencí v budoucím období politiky soudržnosti EU. Nenahrazuje ani nedoplňuje stávající strategické a koncepční dokumenty vlády v oblasti hospodářství

a trvale udržitelného rozvoje, nýbrž je vůči nim komplementárním materiálem, jehož přidanou hodnotou je právě přehlednost a souhrnný charakter.

Jednotlivé prioritní oblasti stanovené v tomto programu jsou či budou rozvedeny v konkrétních strategických dokumentech příslušných odpovědných institucí, zejména ministerstev. Tyto dokumenty jsou uvedeny v příloze programu, případně budou postupně v jeho dalších aktualizacích v rámci přílohy uváděny. Na druhé straně tento program současně určuje prioritní oblasti napříč celou hospodářskou politikou ČR, na jejichž základě by sektorové koncepční materiály v budoucnu měly být utvářeny. Nejde proto jen o informativní přehled o stávajících reformách, ale současně též o koncepční text.

Z povahy Národního programu reforem jako výchozího materiálu vlády určujícího priority vlády v rámci Strategie Evropa 2020 vyplývá, že neobsahuje detaily konkrétních opatření, a ani vyčíslení všech dopadů, včetně předpokládaných nákladů. Ty budou součástí uváděných dílčích sektorových strategických dokumentů. Detailnější makroekonomický scénář a fiskální výhled jsou pak předmětem Konvergenčního programu ČR 2013, který v tomto aspektu Národní program reforem 2013 doplňuje a konkretizuje.

Přílohy

Příloha č. 1: Přehled plnění priorit NPR v roce 2012 podle kapitol NPR 2013

Příloha č. 2: Přehled koncepčních materiálů vlády souvisejících s NPR

Příloha č. 3: Národní strategický referenční rámec ČR v období 2007–2013

Příloha č. 4: Příklady konkrétních přínosů a nedostatků implementace politiky soudržnosti v programovém období 2007-2013

Příloha č. 5: Přehled dopadů jednotlivých opatření

Příloha č. 6: Přehled propojení SMK, NPR, Návrhy opatření vlády pro zlepšení podmínek rozvoje hospodářství, podporu podnikání a zaměstnanosti a cílů Evropa 2020

Příloha č. 1: Přehled plnění priorit NPR v roce 2012 podle kapitol NPR 2013

Název kapitoly	Přehled plnění priorit NPR za rok 2012
3.1.1. Reforma fiskálního rámce a systém zveřejňování rozpočtových informací	Vláda 10. října 2012 schválila <i>návrh ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti</i> , zastižující hospodaření celého sektoru vládních institucí. Návrh obsahuje vymezení numerických fiskálních pravidel (dluhová brzda, pravidlo pro stanovení celkových výdajů vládního sektoru, pravidlo pro územně správní celky), zřízení nezávislé Národní rozpočtové rady a zavedení povinnosti sestavovat rozpočty a střednědobé výhledy pro všechny jednotky sektoru vládních institucí. Návrh byl postoupen k projednání Parlamentu ČR.
3.1.2 Reforma daní a daňového systému	<p>Většina opatření týkajících se reformy daní a daňového systému v roce 2012 je součástí <i>zákona o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů</i> - tzv. proti schodkového balíčku, přijatého koncem roku 2012.</p> <p>V roce 2012 pokročila příprava <i>Jednoho inkasního místa (JIM)</i>, jehož zřízení bylo schváleno zákonem koncem roku 2012 s účinností od 1. ledna 2015. Cílem JIM je přesun správy sociálního a zdravotního pojištění na daňovou správu za současného zjednodušení administrativních postupů. Během roku 2012 byl na podporu JIM rozvinut informační systém a reorganizovány procesy v daňové správě ve spolupráci se správou sociálního zabezpečení a správou zdravotního pojištění. <i>Zákonem o Finanční správě ČR</i> se od roku 2013 vytváří trojstupňová soustava finanční správy. <i>Zákonem o Celní správě ČR</i> se od téhož roku zavádí dvoustupňová soustava celní správy. Původní počet 200 finančních úřadů se tak od ledna 2013 redukuje na 15 úřadů a počet 54 celních úřadů taktéž na 15 úřadů.</p> <p>Vláda uvedenými opatřeními splnila příslušné části NPR pro rok 2012. Dočasnými opatřeními konsolidačního balíčku přispěla k plnění specifického doporučení Rady EU č. 1 z roku 2012 (konsolidace veřejných financí). K vyrovnaní veřejných rozpočtů směřují i jeho trvalá opatření, jež však mají i další cíle – zmenšit rozdíly v daňovém zacházení se zaměstnanci a osobami samostatně výdělečně činnými a spolu s přípravou JIM a změnami ve struktuře daňové a celní správy zlepšit výběr daní, omezit daňové úniky a zlepšit dodržování daňových předpisů (s čímž souvisí i omezování daňových výjimek – např. zelená nafta). Připravený návrh zavedení uhlíkové daně odpovídá požadavku posílit zdanění v oblasti životního prostředí. Celkovou skladbou dosavadních i připravovaných daňových opatření se ČR snaží zvolit takovou cestu příspěvku daňového systému ke konsolidaci veřejných financí, kterou by byl minimálně dotčen růst, a reflektovat doporučený přesun od zdanění práce ke zdanění spotřeby a zdanění v oblasti bydlení a životního prostředí.</p>
3.1.3 Udržitelný systém zdravotní a sociální péče	<p>Vláda v sektoru zdravotnictví pokračuje v reformních krocích vedoucích k jasnéjší definici následné a dlouhodobé péče, indikace klůžkové péči a vymezení nároku pojištěnce v oblasti následné a dlouhodobé péče. K těmto účelům vláda připravuje hodnocení kontroly vykazované péče, posílení právní jistoty pacientů a vymezení výše úhrad z veřejného zdravotního pojištění.</p> <p>V rámci plnění Národního programu reforem pro rok 2012 došlo k posunu prací v oblasti zefektivnění systému veřejného zdravotního pojištění. Od roku 2013 platí nařízení vlády o místní a časové dostupnosti, které poprvé v historii definuje povinnost zdravotních pojišťoven zajistit svým pojištěncům místní dostupnost zdravotních</p>

	<p>služeb. Zásadně se tak rozšířila práva pacientů na zajištění potřebné péče zdravotními pojišťovnami, které musí tuto povinnost plnit pod hrozbou sankce.</p> <p>Dále byl ve vyhlášce o stanovení hodnoty bodu a výše úhrad hrazených služeb pro rok 2013 opět využit mechanismus úhrad pomocí případového paušálu, tzv. systém DRG. Míra jeho použití se oproti roku předchozímu výrazně zvýšila a snížila se tak i nerovnost mezi jednotlivými pracovišti.</p> <p>S cílem reflektovat změny v potřebách pojištěnců vyvolané demografickými změnami, technologickými změnami v medicíně a příklonem k tzv. jednodenní péči, byla v roce 2012 a 2013 dokončena restrukturalizace lůžkové péče.</p> <p>Během roku 2012 se zásadně posunul projekt zajištění férové konkurence mezi zdravotními pojišťovnami zavedením další vrstvy přerozdělení finančních prostředků v systému. Dále také pokračují práce na zavedení cenové konkurence mezi zdravotními pojišťovnami zavedením dvousložkového pojistného a standardizaci vstupů nových zdravotnických technologií do úhrady z veřejného zdravotního pojištění.</p> <p>V oblasti zlepšení organizace, struktury a kvality poskytované zdravotní péče došlo k posunu v přípravě zákona o univerzitních nemocnicích, jehož věcný záměr byl v srpnu 2012 schválen Vládou ČR a připravuje se jeho paragrafové znění. Účinnost zákona se předpokládá od 1. ledna 2014.</p> <p>Dále pokračuje příprava optimalizace systému vzdělávání lékařských a nelékařských pracovníků ve zdravotnictví. V oblasti podpory elektronizace zdravotnictví došlo k pokroku v projektu účelného a hospodárného elektronického zdravotnictví v ČR.</p>
<p>3.1.4 Efektivní a dostupná veřejná správa, nakládání s majetkem, vymahatelnost práva, stabilní a transparentní legislativní prostředí</p>	<p>Veřejná správa</p> <p>V roce 2012 pokračovala realizace projektů tvořících <i>Strategii Smart Administration pro období 2007-2015</i> (dále jen „SA“). Podařilo se zřídit a propojit základní registry veřejné správy (registr osob, registr obyvatel, registr práv a povinností a registr územní identifikace, adres a nemovitostí), čímž byla dokončena jedna fáze realizace této strategie.</p> <p>V roce 2012 dále pokračovaly práce na <i>Návruhu zákona o státních úřednících</i>, který bude upravovat právní poměry státních úředníků, jež se doposud řídí zákoníkem práce.</p> <p>S ohledem na nedostatek finančních prostředků došlo k odkladu zahájení realizace projektů <i>eSbírka</i> a <i>eLegislativa</i>.</p> <p>Pokračovala legislativní práce na novele <i>Zákona č. 106/1999 o svobodném přístupu k informacím</i>, novele <i>zákona č. 424/1991 o sdružování v politických stranách a v politických hnutích</i>, vzniku <i>registru přestupků</i> a <i>Strategii elektronizace vybraných agend ve veřejné správě</i>.</p> <p>Stabilní a transparentní právní prostředí</p> <p>V rámci plnění Národního programu reforem pro rok 2012 vláda prostřednictvím novely občanského soudního řádu a exekučního řádu dosáhla zajištění lepší vymahatelnosti práva v exekučním řízení. Novelizací insolvenčního zákona bylo omezeno zneužívání insolvenčního řízení v konkurenčním prostředí.</p> <p>Od 1. ledna 2013 je účinná novela občanského soudního řádu a</p>

	<p>exekučního řádu. Došlo k úpravám výkonu rozhodnutí, jež mají přímý pozitivní dopad na vymahatelnost práva. Odstranění formálního rozhodování soudu při nařizování exekuce a pověřování exekutora spolu s elektronizací této agendy umožní rychlejší postup v exekučním řízení a odstraní nadbytečnou administrativu. Nové způsoby výkonu rozhodnutí (správa majetku, správa podniku) směřují ke snazšímu vymáhání pohledávky bez toho, aby bylo razantním způsobem zasaženo do majetkové sféry dlužníka. Řada dalších úprav týkajících se zejm. dražeb věcí, povinných předžalobních výzev, apod. zajistí efektivnější činnost soudu a exekutora.</p> <p>V roce 2012 také vešel v účinnosti Zákon o mediaci, jehož účelem je především zakotvit v českém právním řádu novou možnost alternativního řešení sporů prostřednictvím mediace jakožto metody rychlého a kultivovaného mimosoudního řešení konfliktů za asistence třetí neutrální strany, která vede jednání znesvářených stran k tvorbě vzájemně přijatelné dohody. Cílem je přispět ke zkrácení civilního soudního řízení a ke snížení zátěže soudů.</p> <p>Boj proti korupci</p> <p>Dosavadní zhodnocení reformních opatření vlády se zatím týká pouze Strategie 2011 a 2012, kdy z celkových 88 úkolů bylo ke konci roku 2012 splněno 73 úkolů (83 %). Zhodnocení plnění úkolů obsažených ve Strategii 2011 a 2012 vláda projednala na své schůzi konané dne 20. 3. 2013.</p> <p>Opatření prováděná ve Strategii 2011 a 2012 v oblasti veřejné správy zahrnovala <i>novelizaci zákonů o územních samosprávných celcích</i> s cílem zavedení přísnějších pravidel pro nakládání s majetkem obcí a krajů a pro posílení odpovědnosti za způsobenou škodu, zjednodušení a zrychlení přístupnosti informací členům zastupitelstev. Uvedené novely se v únoru 2013 nacházely v 1. čtení v Poslanecké sněmovně. V říjnu 2012 byl zpřístupněn <i>Centrální registr administrativních budov</i> s údaji o prodejích a pronájmech nemovitého majetku. Současně se očekává přijetí <i>novely občanského zákoníku a dalších zákonů</i>, kterým by mělo dojít ke zřízení <i>Registru smluv</i>.</p> <p>Vládě bude do konce dubna 2013 předložen návrh legislativního řešení <i>ochrany oznamovatelů trestněprávního jednání</i> (whistleblowerů) a do konce srpna 2013 analýza možností podpory a <i>právní pomoci pro oznamovatele trestné činnosti</i>.</p> <p>Pozornost vláda věnovala problematice <i>aktivit v rámci zadávání veřejných zakázek a zvýšení transparentnosti právnických osob</i>. Došlo ke schválení <i>novely zákona o veřejných zakázkách</i>, která zavedla řadu protikorupčních opatření do praxe. Vláda schválila návrh <i>zákona některých opatření ke zvýšení transparentnosti akciových společností a o změně dalších zákonů</i>, kterým má dojít k transformaci akciových společností s listinnými akciemi na majitele takovým způsobem, aby byl vždy identifikovatelný vlastník akciové společnosti. V únoru 2013 prošel návrh zákona 3. čtení v Poslanecké sněmovně. V oblasti <i>kompetencí orgánů činných v trestním řízení</i> usiluje vláda o posílení nezávislosti a odpovědnosti státních zástupců, a to přijetím nového <i>zákona o státním zastupitelství</i>, v jehož rámci má dojít k vytvoření speciálního <i>protikorupčního útvaru</i> při Nejvyšším státním zastupitelství.</p> <p>Do legislativního procesu bylo zahrnuto povinné zpracování <i>zhodnocení korupčních rizik</i> – tzv. CIA, čímž by mělo docházet k</p>
--	--

	vyhodnocení korupčních rizik předkladatelem v rané fázi legislativního procesu.
3.2.1 Zlepšování podnikatelského prostředí, rozvoj služeb pro podnikání	<p>Snížování administrativní a regulační zátěže podnikatelů</p> <p>Ke konci roku 2012 bylo dosaženo snížení administrativní zátěže o 17,2 mld. Kč, tj. snížení o 23,36% oproti původnímu stavu z roku 2005. Rozdíl ve výši 2% oproti plánu je způsobem především tím, že v případě snižování administrativní zátěže podnikatelů svou roli hraje délka legislativního procesu a politická situace v zemi.</p> <p>V rámci projektu Přeměření bylo v roce 2011 v právních předpisech identifikováno celkem 1 319 informačních povinností, z čehož 735 informačních povinností má původ v národní legislativě a 584 informačních povinností vychází původně z evropské legislativy (směrnice EU). Od roku 2012 probíhají práce na číselné kvantifikaci identifikovaných informačních povinností dle modelu SCM (standardní nákladový model). Následně budou identifikovány ty informační povinnosti, které by bylo možno případně redukovat a celý proces by měl vyústit v návrhy na úpravy právních předpisů, a tím vést ke snížení administrativní zátěže podnikatelů.</p> <p>Na základě konkrétních podnětů došlo v roce 2012 k odstranění mnoha neefektivních ustanovení v právních předpisech z oblasti životního prostředí v rámci další etapy EKOAUDITU, čímž bylo dosaženo jak snížení administrativní zátěže, tak i finančních úspor řádově stovky milionů Kč. V rámci procesu zavádění jednotných dat účinnosti bylo zvoleno provedení pilotního projektu s cílem ověřit průchodnost zavedení zásadní změny ve stanovování účinnosti právních předpisů s dopadem na podnikání.</p> <p>S cílem snížit administrativní zátěž byly v roce 2012 schváleny novely předpisů týkajících se ochrany ovzduší, územního plánování a stavebního řádu, a též úrovně znečišťování a způsobu jeho posuzování.</p> <p>Zlepšování kvality podnikatelského prostředí</p> <p>V rámci procesu rekodifikace soukromého práva se nový občanský zákoník, zákon o obchodních korporacích a zákon o mezinárodním právu soukromém staly v roce 2012 součástí českého právního řádu, přičemž účinnost těchto právních předpisů byla stanovena od 1. ledna 2014. Ve snaze o zrychlení soudního řízení byla upravena pravidla pro dovolání v civilních věcech. Byl také dopracován nový rejstříkový zákon, jenž aktuálně prochází legislativním procesem.</p> <p>V roce 2012 byla také zahájena realizace opatření směřujících ke zkvalitňování služeb pro podnikatele a řešení problémů spojených s jejich působením na vnitřním trhu EU - jedná se o služby JKM, ProCop a SOLVIT v rámci integrovaného poradenského systému portálu BusinessInfo.cz.</p>
3.2.2 Udržitelný průmyslový sektor	<p>Energetika</p> <p>V roce 2012 vláda schválila předložení aktualizace SEK do procesu posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (SEA) a schválila hlavní prvky energetické strategie formulované v aktualizaci SEK.</p> <p>V roce 2013 byla v oblasti energetické efektivity provedena transpozice Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU o energetické náročnosti budov novelizací zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií. Současně byla novelizována část prováděcích právních předpisů k tomuto zákonu.</p> <p>V oblasti obnovitelných zdrojů energie byla schválena vládou</p>

	<p>aktualizace Národního akčního plánu ČR pro energii z obnovitelných zdrojů (dále jen NAP). Vzhledem k naplnění cílů v oblasti rozvoje výroby elektřiny v solárních elektrárnách a bioplynových stanicích nebudou od roku 2014 podporovány provozně žádné nové výrobní těchto zdrojů.</p> <p>V roce 2012 také nabyl účinnosti zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, kterým byla do českého právního řádu transponována Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES o podpoře obnovitelných zdrojů energie.</p> <p>V roce 2012 dále pokračovala implementace Operačního programu podnikání a inovace, programu Ekoenergie poskytující investiční dotace na úspory energie a efektivní OZE v podnikatelském sektoru.</p> <p>Oblast surovin</p> <p>Opatření vlády v oblasti surovin se soustředí na revizi legislativních překážek využívání domácích surovin s cílem jejich odstranění, podporu výzkum, vývoje a inovací ke zvyšování účinnosti využívání energetických surovin s cílem snižování emisí znečišťujících látek, schválení programu „Přeměna odpadu na zdroje“ zaměřeného na materiálové a energetické využití surovin a realizaci již přijatého programu materiálového využití odpadových surovin z automobilových vraků. Opatření přispějí k zefektivnění životního cyklu přírodních zdrojů a ke zmírnění materiálové a energetické náročnosti české ekonomiky.</p> <p>Politika životního prostředí</p> <p>V roce 2012 nabyl účinnost <i>Zákon o obchodování s emisními povolenkami</i>, který upravuje podmínky obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Výnosy z povolenek by měly putovat na rekonstrukce budov i úspory v průmyslu. Stejně tak nabyl účinnosti nový <i>Zákon o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb.</i> Hlavním cílem nového zákona je snížit úroveň znečištění, tam kde je kvalita ovzduší již špatná a udržet a nezhorsit ji tam, kde je dobrá. Zákon proto zavádí některé nové nástroje a reviduje nástroje stávající. Snahou nového zákona je individuální přístup ke zdrojům, v závislosti na tom, v jakém území se nacházejí, nebo do jakého území budou umístovány.</p>
<p>3.2.3 Rozvoj dopravní infrastruktury</p>	<p>V roce 2012 byla splněna značná část opatření z NPR ČR 2012, nebo byly učiněny kroky k zahájení jejich realizace v roce 2013 případně v dalších letech. Plnění většiny <i>Opatření vlády pro zlepšení podmínek rozvoje hospodářství, podporu podnikání a zaměstnanosti</i> bylo vzhledem ke krátkodobé povaze navržených opatření již zahájeno.</p> <p>Pokračuje dostavba tranzitních železničních koridorů. Byla zahájena příprava programu pro rozvoj logistických terminálů a systémů jejich napojení na železnici.</p> <p>V roce 2012 nabyla účinnosti novela zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, která mimo jiné stanovuje povinnost zajistit, aby implementace i provozování služeb a zařízení inteligentních dopravních systémů (ITS) byly v souladu se souvisejícími technickými normami a se specifikacemi. Dne 1. února 2013 vešla v účinnost novela zákona č. 184/2006 Sb., o vyvlastnění, a související novela zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní infrastruktury, která by měla zajistit efektivnější postup majetkoprávního vypořádání pozemků pro veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury.</p>

	<p>Postupně rovněž probíhá harmonizace poplatku za užití dopravní cesty na železnici (poměr výše zpoplatnění mezi osobní a nákladní dopravou a mezi železniční a silniční dopravou). V rámci reformy financování dopravní infrastruktury probíhá příprava restrukturalizace investorských organizací.</p> <p>Ostatní reformní opatření jsou specifická tím, že jejich implementace je možná v časových horizontech několika let (příprava staveb dopravní infrastruktury vyžaduje časové období až 10 let i více, realizace samotná pak 3 – 4 roky).</p>
3.2.4 Rozvoj energetické a environmentální infrastruktury	<p>Rozvoj síťové infrastruktury</p> <p>Česká přenosová soustava čelí v posledních letech velkému náporu přetoků elektřiny z obnovitelných zdrojů v některých okolních státech. Je proto potřeba účinně snížit její přetěžování a zvýšit její flexibilitu. Pro zajištění tohoto cíle má provozovatel přenosové soustavy ČEPS, a. s. připraveny projekty, které se ucházejí o uznání statutu projektů společného zájmu (PCI) dle připravovaného nařízení o hlavních směrech transevropské energetické infrastruktury, které by mělo být vydáno během března 2013. ČR má na základě tohoto nařízení připraveny projekty jak v elektroenergetice, tak v plynu a ropě, které by mohly být financovány z Nástroje pro propojení Evropy (CEF).</p> <p>Rozvoj environmentální infrastruktury</p> <p>Vláda v roce 2012 připravila novelu <i>Zákona o odpadech</i>, jehož cílem je především snížení administrativní zátěže zejména malým a středním podnikatelům. V roce 2012 vláda také připravila novelu <i>zákonu o ochraně zemědělského půdního fondu</i>, jejímž cílem je mj. posílení kvality ochrany zemědělského půdního fondu před nadměrným poškozováním, snižováním úrodnosti půdy a degradačními procesy. Měla by také zabránit nadměrné a nevratné ztrátě půdy v důsledku zbytečných záborů.</p>
3.2.5 Rozvoj digitální infrastruktury a Strategie Digitální Česko	<p>V rámci rozvoje digitální infrastruktury Český telekomunikační úřad v loňském roce připravil a vyhlásil aukci na udělení přidělu k využívání rádiových kmitočtů, která zahrnuje i kmitočtové pásmo digitální dividendy, čímž se podaří dosáhnout využití rádiového spektra uvolněného přechodem z analogového na digitální televizní vysílání pro poskytování služeb přístupu k vysokorychlostnímu internetu.</p> <p>Dále pokračovaly přípravné práce na zřízení registru pasivní infrastruktury, jehož existence povede k podstatnému snížení nákladů na budování přístupových sítí.</p> <p>V rámci vyhodnocování plnění opatření obsažených ve státní politice <i>Digitální Česko</i> bylo s ohledem na dynamický vývoj v oblasti služeb digitální ekonomiky rozhodnuto o její aktualizaci na verzi <i>Digitální Česko v. 2.0 - Cesta k digitální ekonomice</i>. Aktualizovaná verze je koncipována tak, aby umožnila využití synergických efektů, které s sebou ICT odvětví přináší. Jejím cílem je rovněž posílení stimulací investic z komerční sféry do internetové infrastruktury i efektivními vícezdrojovými finančními nástroji z veřejných prostředků.</p> <p>V loňském roce pokračovaly práce na přípravě <i>Strategie digitalizace kulturního obsahu</i>, přičemž materiál byl schválen vládou 30. ledna 2013. Probíhala příprava novely <i>autorského zákona č. 121/2000 Sb.</i> s datem předložení vládě do konce února 2013.</p>
3.2.6 Kosmické aktivity ČR	<p>Kosmické aktivity doposud nebyly samostatnou kapitolou NPR, nicméně jsou nástrojem k naplnění některých bodů NPR a to zejména</p>

	v části věnované výzkumu, vývoji a inovacím.
3.3.1 Rozvoj trhu práce a aktivní politika zaměstnanosti, zvyšování produktivity práce	<p>V roce 2012 pokračovala stabilizace nové organizační struktury a nového vymezení kompetencí Úřadu práce ČR (ÚP ČR), realizované od 1. dubna 2011. Zřízení krajských poboček zvýšilo potenciál spolupráce úřadu na regionální úrovni s potřebnými aktéry na trhu práce. Zvýšení počtu kontaktních pracovišť úřadu zvýšilo jejich dostupnost služeb pro občany.</p> <p>Přenesení výkonu agend nepojistných sociálních dávek na ÚP ČR umožnilo lepší koordinaci sociální politiky a politiky zaměstnanosti. V souvislosti s reorganizací ÚP ČR postupně došlo ke sjednocení procesů a odpovědnosti za realizaci aktivní politiky zaměstnanosti v regionech.</p> <p>Nová informační infrastruktura propojila jednotlivé informační systémy rezortu, zabezpečila lepší komfort uživatelů při práci s jednotlivými informačními systémy.</p>
3.3.2 Sociální začleňování a boj s chudobou	<p>Optimalizace nepojistných sociálních systémů a sociální práce</p> <p>Na začátku roku 2012 vstoupila v účinnost opatření <i>Sociální reformy I</i>, schválené vládou v roce 2011. Cílem sociální reformy je především zejména zlepšit zacílení a adresnost sociálních dávek a dosáhnout jejich maximální účelnosti, zefektivnit práci orgánů státní správy a snížit administrativní zátěž pro uživatele služeb.</p> <p>V rámci novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách došlo k vylepšení efektivity systému poskytování dávek a posílení proklientského přístupu. V roce 2012 došlo také k úpravě poskytování peněžních dávek osobám se zdravotním postižením určených ke zmírnění sociálních důsledků jejich zdravotního postižení a k podpoře jejich sociálního začlenění.</p> <p>V roce 2012 vláda zavedla změny v rodičovském příspěvku v souladu se strategickými doporučeními EU v oblasti zaměstnanosti, které zvýšily flexibilitu délky čerpání, a byla umožněna docházka dětí starších dvou let do dětských zařízení. V lednu 2012 přijala vláda <i>Národní strategii ochrany práv dětí</i>, která definuje soubor opatření k provedení celkové reformy systému péče o ohrožené děti.</p> <p>Podpora sociálního začleňování a boj s chudobou</p> <p>V návaznosti na Sociální reformu I schválenou vládou v roce 2011 byla přijata řada opatření. Významnými výsledky bylo soustředění odpovědnosti za realizaci sociální politiky a politiky zaměstnanosti do jednoho místa, ve vztahu k osobám se zdravotním postižením také podle nových pravidel prováděné poskytování dávek určených ke zmírnění sociálních důsledků zdravotního postižení a k podpoře sociálního začleňování.</p> <p>Došlo k uskutečnění pilotního projektu „Podpora transformace sociálních služeb“, jehož cílem je v rámci dotačního řízení rozvíjet proces deinstitucionalizace a „zlidšťování“ sociálních služeb. Průběžně je také realizován projekt „Podpora procesů v sociálních službách“ zaměřený na podporu dostupnosti sociálních služeb prostřednictvím efektivního a transparentního prostředí řízení, distribuce a monitoringu finančních prostředků z veřejných rozpočtů do sociálních služeb.</p> <p>Z důvodu zajištění jednotnosti výkonu inspekcí došlo v roce 2012 k převodu sociální agendy na Úřad práce. Byla také iniciována jednání, jejichž cílem bylo najít vhodné řešení rehabilitace osob se zdravotním postižením napříč všemi systémy, do kterých rehabilitace zasahuje.</p>

	<p>Vláda také pokračovala v přípravě novelizace zákona o sociálních službách, do které bude promítnuta také problematika dlouhodobé zdravotně sociální péče. V roce 2012 dále pokračovala realizace <i>Akčního plánu Dekády romské inkluze 2005 – 2015</i>. Došlo také k akreditaci několika vzdělávacích programů zaměřených na problematiku týkající se finanční gramotnosti.</p>
<p>3.3.3 Zvyšování dostupnosti nájemního bydlení pro zvýšení mobility pracovní síly</p>	<p>Podpora státu v oblasti bytové politiky byla v minulých letech vychýlena ve prospěch vlastnického bydlení. Dosavadní systém různých způsobů veřejné podpory výrazně upřednostňoval poptávku před nabídkou. Tím byl porušen požadavek neutrality v zacílení a klesala tím úhrnná efektivnost státem poskytovaných podpor.</p> <p>Na základě úkolu z <i>Koncepce bydlení ČR do roku 2020</i> schválené vládou v červenci 2011, byl vyhlášen program zaměřený na poskytování nízko úročených úvěrů ze Státního fondu rozvoje bydlení na výstavbu nájemních bytů či případnou rekonstrukci. Cílem této formy podpory je iniciovat výstavbu nájemních bytů, a to nejen pro cílovou skupinu (tj. pro seniory, osoby se zdravotním postižením, domácnosti s nízkými příjmy a osoby, které byly připraveny o možnost bydlení v důsledku živelní pohromy), ale také pro skupinu domácností tvořenou ekonomicky aktivními osobami, která bude podporovat mobilitu pracovních sil. Jedná se o návratnou formu podpory, kdy je poskytován úvěr ve výši max. 70 % celkových rozpočtových investičních nákladů se splatností max. 30 let a úrok je fixován po celou dobu splatnosti.</p>
<p>3.3.4 Zvýšení kvality a dostupnosti předškolní péče, slučitelnost rodinného a pracovního života</p>	<p>S cílem sladění profesního a rodinného života vláda v roce 2012 schválila věcný záměr zákona o dětské skupině, který umožní zaměstnavatelům flexibilně zřizovat a provozovat služby hlídání a péče o děti svých zaměstnanců v závislosti na měnící se poptávce. Současně v loňském roce došlo ke zřízení profesní činnosti chůvy pro děti do zahájení povinné školní docházky a chůvy pro dětské koutky a zároveň k rozšíření okruhu možných odborných způsobilostí u vázané živnosti „Péče o dítě do tří let věku v denním režimu“ o odbornou způsobilost učitele mateřské školy.</p> <p>V rámci novely zákona o státní sociální podpoře bylo umožněno flexibilní čerpání rodičovského příspěvku, kdy sám rodič flexibilně volí parametry jeho pobírání v souvislosti s profesní i rodinnou situací. Novela zákona rovněž umožnila také pobírat rodičovský příspěvek rodiči bez ztráty nároku na jeho pobírání při současném pobytu dítěte staršího dvou let v zařízení bez ohledu na délku pobytu dítěte v tomto zařízení.</p>
<p>3.3.5 Reformní opatření v základním a středním školství</p>	<p>S cílem zjednodušit prostupnost odborné kvalifikace pedagogických pracovníků byla přijata v květnu roku 2012 <i>novela zákona č. 563/2004 o pedagogických pracovnících</i> účinností od 1. září 2012. Došlo také ke zjednodušení uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Aby bylo možné tyto změny realizovat, došlo k novelizaci <i>zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování uznávání výsledků dalšího vzdělávání</i>.</p> <p>Po schválení <i>Průběžného plnění opatření Akčního plánu podpory odborného vzdělávání</i> vláda na začátku ledna 2013 projednala návrh opatření k dalšímu zkvalitnění odborného vzdělávání s názvem „Návrh nových opatření na podporu odborného vzdělávání“. Tento materiál, který obsahuje návrhy reformních opatření pro vzdělávání v technických oborech předložené zaměstnavateli a státní správou a vychází především z nutnosti prohloubení spolupráce škol a firem. Podařilo se rozšířit spolupráci zaměstnavatelů se školami v rámci nové závěrečné zkoušky, která i přesto, že není povinná, je již nyní</p>

	aplikována mnoha školami.
3.3.6 Reforma vysokého školství a rozvoj celoživotního vzdělávání	<p>Reforma vysokého školství</p> <p>S ohledem na specifické doporučení (CSR) pro ČR č. 6 je nezbytné přijmout právní předpisy k vytvoření transparentního a jasně vymezeného systému hodnocení kvality vysokých škol a výzkumných institucí a zabezpečit, aby financování bylo udržitelné a vázané na výsledky hodnocení kvality. ČR pracuje na soustavě ukazatelů, která umožní mapovat české vysoké školství a hodnotit zaměření i kvalitu jednotlivých institucí se zřetelem k jejich specifickému poslání, rozlišit různé dimenze kvality v hlavních oblastech činnosti vysokých škol. Vzniká také soustava výkonových ukazatelů pro systém vysokého školství, pomocí kterých bude možné sledovat, jak se která vysoká škola vyvíjí v porovnání s celým systémem. V roce 2012 byla schválena novela vyhlášky o žádosti o akreditaci, která nově umožňuje sledovat tvůrčí činnosti vysokých škol. Poprvé byly také podporovány institucionální rozvojové plány vysokých škol, jako předpoklad jejich strategického plánování.</p> <p>Rozvoj celoživotního učení</p> <p>V oblasti dalšího vzdělávání pokračuje provázání rekvalifikací a zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Od 1. dubna 2012 jsou účinné technické novely tohoto zákona a jeho prováděcí vyhlášky. Poté byly započaty přípravné práce na širší novele, která se zaměří mimo jiné na snížení administrativní náročnosti na všech úrovních procesu. Zlepšování kvalifikace technických odborníků je podporováno prostřednictvím řady dotačních programů, např. globálního grantu EDUCA či projektu Vzdělávání v energetice.</p> <p>Realizace některých aktivit (např. projekt VIP Kariéra II – Kariérové poradenství) přineslo základ koordinovaného kariérového poradenství, zejména pro žáky a studenty, rodičovskou veřejnost i občany, jehož nedílnou součástí je i kariérové poradenství na ÚP ČR. Relevantní výstupy přinesl projekt IPn Koncept (OP VK), který definoval koncepci dalšího vzdělávání a vytvořil rámec systémových změn, směřujících ke zvýšení kvality v oblasti vzdělávání dospělých a provázání dalšího vzdělávání s identifikovanými potřebami zaměstnavatelů a vývoje na trhu práce. Prostřednictvím národnímu projektu UNIV 2 Kraje se ze středních odborných škol se stávají centra celoživotního učení připravující vzdělávací programy, které slouží k lepšímu uplatnění absolventů na trhu práce.</p>
3.3.7 Podpora příchodu kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí	<p>V roce 2012 vláda schválila věcný záměr nové právní úpravy, jejímž cílem je mj. zefektivnění systému ekonomické migrace a zohlednění požadavků na zahraniční pracovní síly. Cílem nové právní úpravy je vytvořit jednodušší, kompaktnější a uživatelsky přehlednější právní normy. Součástí věcného záměru je také nový systém ekonomické migrace, na jehož základě dojde v oblasti pracovní migrace cizinců k zavedení nových typů duálních pracovních povolení. Podařilo se také spustit pilotní projekt <i>Zrychlená procedura pro vnitropodnikově převáděné zaměstnance zahraničních investorů</i>.</p>
3.4.1 Rozvoj podmínek pro excelentní výzkum	<p>V souladu s Národní inovační strategií ČR, iniciativou EU „Unie inovací“ a v návaznosti na výsledky Mezinárodního auditu výzkumu, vývoje a inovací v ČR vláda zaktualizovala <i>Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015 s výhledem do roku 2020</i>.</p> <p>Její součástí se staly nově schválené <i>Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací platné na období do roku</i></p>

	<p>2030. Vláda v roce 2013 projednala technickou <i>novelu zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací)</i> Současně vláda zahájila přípravu <i>nové metodiky hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací</i>, která vytvoří nový rámec pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a jejich institucionální financování.</p> <p>V souladu se závazkem ČR zajistit nejméně do roku 2020 udržitelnost evropských center excelence a regionálních center výzkumu a vývoje budovaných v rámci Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace za finanční spoluúčasti Evropského fondu regionálního rozvoje vláda schválila <i>Národní program udržitelnosti I a Národní program udržitelnosti II</i>. Součástí úsilí vlády o zabezpečení vysoce kvalitní výzkumné infrastruktury v ČR bylo rovněž schválení programu <i>Informace - základ výzkumu</i> podporujícího zpřístupňování domácích a zahraničních elektronických informačních zdrojů nezbytných pro provádění výzkumu v ČR.</p> <p>V oblasti rozvoje lidských zdrojů se hlavním reformním krokem vlády stalo přijetí programu <i>NÁVRAT</i> napomáhajícího vytváření příznivých podmínek pro integraci zahraničních a reintegraci špičkových českých výzkumných pracovníků působících v zahraničí zpět do ČR.</p> <p>Vláda připravila stimulaci pro účast českých výzkumných pracovníků v grantových soutěžích Evropské výzkumné rady (program ERC CZ)..</p>
<p>3.4.2 Rozvoj spolupráce mezi podnikovou sférou a výzkumnými institucemi</p>	<p>V posledních letech byla v ČR vyvinuta řada iniciativ, které si za svůj cíl kladou zintenzívnění spolupráce veřejného výzkumného sektoru s podnikatelskou sférou.</p> <p>V rámci jedné z prioritních os Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace je podporována komercializace výsledků výzkumu a vývoje vzniklých ve výzkumných organizacích, a to prostřednictvím využívání práv duševního vlastnictví a podpory zakládání center pro transfer znalostí a technologií.</p> <p>V rámci Operačního programu Podnikání a inovace byl rovněž realizován projekt na podporu transferu znalostí založený na modelu úspěšného britského programu Knowledge Transfer Partnership. Program podporuje společné projekty podnikatelů a univerzit, při kterých dochází k přímé aplikaci výzkumných poznatků v podniku s tím, že tyto poznatky mají strategický význam pro další jeho rozvoj. Synergie veřejného a soukromého financování výzkumu, vývoje a inovací je v ČR dále podporována prostřednictvím programů TIP, ALFA a Centra kompetence. Program TIP se zaměřuje na podporu výzkumných a vývojových aktivit výzkumných organizací a podniků se zvláštním důrazem kladeným na vývoj nových materiálů, progresivních výrobních technologií (nanotechnologie, biotechnologie apod.) a nových informačních a řídicích výrobních systémů. Program Centra kompetence podporuje vznik a činnost center interdisciplinárního výzkumu, vývoje a inovací v progresivních oborech s vysokým aplikačním potenciálem a vytváření strategických partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem. Program ALFA je zaměřen zejména na podporu společných projektů podniků a výzkumných organizací realizovaných v oblastech vývoje progresivních technologií, materiálů a systémů, výzkumu energetických zdrojů, ochrany a tvorby životního prostředí a udržitelného rozvoje dopravy.</p>

<p>3.4.3 Inovační podnikání a rozvoj start-upů; Seed fond</p>	<p>V rámci podpory investic do výzkumu, vývoje a inovací vláda pokračovala v přípravě realizace Seed/VC fondu. V roce 2012 byla založena obchodní společnost se 100% majetkovou účastí státu s názvem Český rozvojový, uzavřený investiční fond, a.s. (ČRUIF), která je nositelem funkcí Seed fondu. Správu fondu a realizaci vlastního investičního procesu bude zajišťovat profesionální investiční společnost s licencí České národní banky. Vnitřní struktura ČRUIF byla i s ohledem na OPPI rozdělena na finanční nástroje SEED, sloužící k podpoře nově vzniklých, resp. začínajících firem hledajících zárodečný a startovní kapitál, a VENTURE, který je určen k podpoře vyspělejších firem hledajících rozvojový kapitál.</p> <p>V roce 2012 byl novelizován zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, který zejména umožňuje vyšší daňové odpočty a větší míru veřejné podpory s cílem přilákat další soukromý kapitál do akademické sféry a zintenzivnit spolupráci soukromých subjektů s veřejným sektorem.</p> <p>Vláda v roce 2012 schválila nový program „Mezinárodní technologické spolupráce“ zaměřený na podporu a posílení spolupráce českých technologických podniků všech velikostí se zahraničními partnery ze zemí mimo EU.</p> <p>Vláda také dále pokračovala v úsilí zlepšit povědomí podniků o významu využívání patentové ochrany a duševního vlastnictví jako nástroje konkurenceschopnosti. Úřad průmyslového vlastnictví (ÚPV) zásadním způsobem prohloubil spolupráci s podnikatelskými inkubátory, inovačními centry, vědecko-technologickými parky, centry pro transfer technologií a dalšími obdobnými subjekty.</p> <p>Za účelem zvyšování povědomí o podmínkách a možnostech systému ochrany duševního vlastnictví proběhlo v roce 2012 několik seminářů a osvětová kampaň v rámci středních i vysokých škol, včetně distribuce relevantních materiálů. Pro usnadnění patentování v zahraničí ÚPV uzavřel řadu bilaterálních dohod s partnerskými patentovými úřady nejen v Evropě, ale rovněž s patentovým úřadem USA (Patent Prosecution Highway). V důsledku se zvýšil počet patentových přihlášek podaných domácími přihlašovatelí o takřka 10% oproti předchozímu roku.</p> <p>Opatření v oblasti proexportních aktivit státu jsou definována v Exportní strategii ČR pro období 2012 – 2020, která byla vládou schválena 14. března 2012. Konkrétně na podporu inovací je zaměřen projekt Investice a inovace pro export zboží a služeb, jehož cílem je přilákání tuzemských i zahraničních investic do českých exportních odvětví. V roce 2012 přijala agentura CzechInvest 48 záměrů na čerpání investičních pobídek, přičemž většina byla zpracována po novelizaci zákona o investičních pobídkách v červenci 2012. Loni rovněž došlo k velkému nárůstu dotací z programu Marketing (OPPI) zaměřující na rozvoj aktivit českých exportérů na zahraničních trzích a zvýšení exportních příležitostí. V rámci podpory internacionalizace českých podniků, inovací a výzkumu a vývoje došlo k realizaci několika projektů např.: GESHER/MOST (cílem je vývoj konkurenceschopného produktu s exportním potenciálem) a CzechAccelerator 2011-2014 (pro uzavírání strategických technologických / obchodních partnerství).</p>
--	---

Příloha č. 2: Přehled strategických a koncepčních dokumentů vlády

Příloha uvádí přehled nejdůležitějších strategických a koncepčních dokumentů vlády souvisejících s Národním programem reforem ČR 2013. Řada dokumentů je ve fázi přípravy nového nebo aktualizace předchozího dokumentu. Některé významné dokumenty jsou před schválením a budou vstupem pro realizaci identifikovaných opatření Národního programu reforem 2013. Výčet dokumentů není úplný a vyčerpávající a mnoho dalších dílčích příspěvků k plnění cílů Strategie Evropa 2020 lze nalézt i v celé řadě dalších dokumentů. Přehled také neobsahuje Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti a prorůstová opatření vlády schválená vládou dne 20. prosince 2012, které jsou uvedeny ve zvláštní příloze.

Aktuální informace o schválených dokumentech jsou k dispozici v systému Databáze strategií. Databáze strategií (<http://databaze-strategie.cz/>) je celostátním informačním systémem strategických, koncepčních a dílčích programových dokumentů. Umožňuje přehledné zobrazení dokumentů, tematické a funkční propojování strategických cílů, opatření, odpovědností za plnění, indikátorů, a dalších zadanych parametrů od mezinárodní úrovně, přes dokumenty ministerstev a celostátních institucí, až na regionální a místní úroveň.

Kapitola NPR	Název dokumentu	Stav dokumentu	Gestor
3.1. Konsolidované veřejné finance a efektivní instituce	Konvergenční program ČR 2013	Předkládán Komisi souběžně s NPR	MF
	Makroekonomická predikce ČR – duben 2013	Publikovaná 12.4.2013	MF
	Střednědobý výhled státního rozpočtu České republiky na roky 2014 až 2015	Schváleno	MF
	Střednědobé výdajové rámce na roky 2014 až 2015	Schváleno	MF
	Strategický rámec rozvoje eGovernmentu a veřejné správy 2014+	V přípravě	MV
	Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby (Strategie realizace Smart Administration v období 2007 - 2015)	Schváleno	MV
	Koncepce dokončení reformy veřejné správy (2012-2015)	V přípravě	MV
	Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014	Schváleno	ÚV
	Akční plán ČR "Partnerství pro otevřené vládnutí" (2011)	Schváleno	ÚV
3.2 Atraktivní podnikatelské prostředí a rozvoj infrastruktury pro český průmysl	Exportní strategie České republiky pro období 2012 až 2020	Schváleno	MPO
	Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období 2014 – 2020	Schváleno	MPO
	Koncepce zahraniční politiky ČR (2011)	Schváleno	MZV
	Bezpečnostní strategie ČR 2011	Schváleno	MZV
	Národní inovační strategie 2012-2020	Schváleno	ÚV
	Národní politika výzkumu, vývoje a inovací na léta 2009 - 2015 s výhledem do roku 2020	Schváleno	ÚV

Kapitola NPR	Název dokumentu	Stav dokumentu	Gestor
	Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020	Schváleno	MŽP
	Plán odpadového hospodářství ČR 2014-2020	V přípravě	MŽP
	Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice s využitím technických a přírodě blízkých opatření (2010)	Schváleno	MZe, MŽP
	Koncepce bydlení ČR do roku 2020	Schváleno	MMR
	Národní program snižování emisí ČR (2007)	Schváleno	MŽP
	Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR 2010-2030	Schváleno	MŽP
	Státní energetická koncepce 2010-2030	V přípravě	MPO
	Strategie regionálního rozvoje ČR 2007-2013	Schváleno	MMR
	Potenciál snižování emisí v ČR do roku 2020	Schváleno	MŽP
	Program předcházení vzniku odpadů ČR	V přípravě	MŽP
	Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů (2012-2020)	Schváleno	MPO
	Surovinová politika České republiky (I. Politika nerostných surovin a II. Politika druhotných surovin)	V přípravě	MPO
	Aktualizovaný program podpory environmentálních technologií v ČR (2009)	Schváleno	MŽP
	Akční plán pro biomasu pro ČR na období 2012– 2020	Schváleno	MZe
	Strategie digitalizace kulturního obsahu na léta 2013-2020	Schváleno	MK
	Státní politika v elektronických komunikacích - Digitální Česko v. 2.0 (Cesta k digitální ekonomice) 2013-2020	Schváleno	MPO
	Aktualizace Státní kulturní politiky na léta 2013 a 2014 s výhledem na léta 2015 až 2020	Schváleno	MK
	Dopravní politika ČR 2005 – 2013	Schváleno	MD
	Dopravní politika ČR pro období 2014-2020 s výhledem do roku 2050	V přípravě	MD
	Sektorové dopravní politiky 2014-2020	V přípravě	MD
3.3 Fungující trh práce, vzdělávací systém a sociální začleňování jako	Národní kosmický plán (2010)	Schváleno	MD
	Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020	Schváleno	MMR
	Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období let 2011 až 2015	Schváleno	ÚV
	Národní strategie finančního vzdělávání (2010-2015)	Schváleno	MF

Kapitola NPR	Název dokumentu	Stav dokumentu	Gestor
předpoklady konkurenceschopné ekonomiky	Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020	V přípravě	MPSV
	Národní plán vyrovnání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením 2010 – 2014	Schváleno	ÚV
	Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017	Schváleno	MPSV
	Koncepce bydlení ČR do roku 2020	Schváleno	MMR
	Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020	V přípravě	MŠMT
	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2011 - 2015	Schváleno	MŠMT
	Akční plán podpory odborného vzdělávání	Schváleno	MŠMT
	Strategie celoživotního učení (2007-2015)	Schváleno	MŠMT
	Koncepce integrace cizinců(2011)	Schváleno	MV
	Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR 2010-2030	Schváleno	MŽP
3.4 Růst založený na inovacích a výzkumu	Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (2012-2030)	Schváleno	ÚV
	Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015 s výhledem do roku 2020	Schváleno	ÚV
	Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014 - 2020	Schváleno	MPO
	Národní inovační strategie 2012-2020	Schváleno	ÚV
	Strategie inteligentní specializace 2014-2020	Před schválením	MŠMT
3.5 Implementace politiky soudržnosti a využití programů Evropských strukturálních a investičních fondů jako nástrojů uskutečňování priorit Strategie Evropa 2020	Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013	Schváleno	MMR
	Dohoda o partnerství 2014-2020	V přípravě	MMR
	Strategie regionálního rozvoje ČR 2007-2013	Schváleno	MMR
	Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014-2020	Před schválením	MMR
	Politika územního rozvoje 2008	Schváleno	MMR
	Strategie pro růst - České zemědělství a potravinářství v rámci Společné zemědělské politiky EU po roce 2013	V přípravě	MZe

Příloha č. 3: Národní strategický referenční rámec ČR v období 2007–2013

Strategie Evropa 2020 – cílové oblasti	Národní strategický referenční rámec ČR v období 2007–2013 – prioritní témata
Zaměstnanost	65 - Modernizace a posilování institucí trhu
	66 - Provádění aktivních a preventivních opatření na pracovním trhu
	68 - Podpora samostatné výdělečné činnosti a zakládání podniků
	70 - Zvláštní opatření na zvýšení účasti přistěhovalců na pracovním trhu, a tím na posílení jejich sociálního začlenění
Vývoj, výzkum a inovace	01 - Činnost v oblasti výzkumu a technologického rozvoje ve výzkumných střediscích
	02 - Infrastruktura pro výzkum a technologický rozvoj (včetně zařízení, nástrojů a vysokorychlostních počítačových sítí propojujících výzkumná střediska) a odborná střediska pro specifické technologie
	04 - Pomoc pro výzkum a technologický rozvoj, zejména v malých a středních podnicích (včetně přístupu ke službám v oblasti výzkumu a technologického rozvoje ve výzkumných střediscích)
	05 - Pokročilé podpůrné služby pro podniky a skupiny podniků
	07 - Investice do podniků přímo spojených s výzkumem a inovacemi (inovační technologie, zakládání nových podniků univerzitami, existující střediska výzkumu a technologického rozvoje atd.)
	08 - Ostatní investice do podniků
	09 - Ostatní opatření stimulující výzkum, inovace a podnikavost v malých a středních podnicích
Změna klimatu a energetika	40 - Obnovitelná energie: solární
	41 - Obnovitelná energie: z biomasy
	42 - Obnovitelná energie: hydroelektrická, geotermální a další
	43 - Energetická účinnost, kogenerace, hospodaření s energií
Vzdělávání	74 - Rozvoj lidského potenciálu v oblasti výzkumu a inovací, především prostřednictvím postgraduálního studia a odborné přípravy výzkumných pracovníků a spolupráce v rámci sítí mezi univerzitami, výzkumnými středisky a podniky
	75 - Vzdělávací infrastruktura
Chudoba a sociální vyloučení	71 - Cesty k integraci a znovuzapojení znevýhodněných osob na trh práce; boj proti diskriminaci v přístupu na trh práce a v profesním postupu a podpora kladného přístupu k rozmanitosti v zaměstnání
	80 - Podpora partnerství, paktů a iniciativ prostřednictvím vytváření sítí důležitých zúčastněných stran

Zdroj: MSC2007

Příloha č. 4: Příklady konkrétních přínosů a nedostatků implementace politiky soudržnosti v programovém období 2007-2013:

Příklady konkrétních přínosů implementace politiky soudržnosti v ČR:

- 67 288 nových pracovních míst
- 4 478 malých a středních podniků obdrželo podporu
- 690 km nových nebo zrekonstruovaných cyklostezek a cyklotras
- 149 opravených památkových objektů
- 4 373 782 osob prošlo školením, kurzem či rekvalifikací
- 1 484 kilometrů nových silnic a dálnic bylo postaveno či zrekonstruováno
- 405 nově pořízených ekologických vozidel ve veřejné dopravě přispívá ke zlepšení ovzduší
- 36 096 bytů prošlo regenerací - fondy EU podporují revitalizaci vyloučených městských lokalit

Nedostatky identifikované v rámci analýz implementace politiky soudržnosti v programovém období 2007-2013:

- Široce vymezené priority, které společně s indikátorovou soustavou nedostatečně navázanou na aktivity a cíle programů neumožňují odpovědné hodnocení úspěšnosti a přínosu realizovaných intervencí a dosahování cílů programů a NSRR.
- Přímý a „bezpřevodníkový“ přechod mezi národními prioritami a prioritami v operačních programech, který způsobil ztrátu systematičnosti a komplikuje vyhodnocení přínosu realizovaných intervencí k plnění cílů NSRR.
- Nedostatečná propojenost intervencí v různých programech, která souvisí s omezeně funkčním nastavením synergií a integrovaného přístupu.
- Zohledňování pouze objemu, rychlosti a formální správnosti čerpání na úkor společenského přínosu a celkové efektivity investic.
- Komplikovaný systém implementace vyznačující se velkým množstvím operačních programů s odlišnými implementačními strukturami a vysokým počtem implementačních subjektů.
- Poddimezovanost personálních kapacit a jejich nedostatečná zkušenost v některých operačních programech, způsobená značnou fluktuací a nízkou motivovaností těchto kapacit (souvisí s nedostatečným sledováním celkového přínosu intervencí).